

9

9

Primorski dnevnik

SOBOTA, 10. OKTOBAR 2009

št. 240 (19.639) leto LXV.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v nas Zatrz nad Cerknem, razmnožen na ciklosti. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodob" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300; fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382; fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

POŠTNINA PLĀCANĀ V GOTOVIN

Spedizione in abbonamento postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

CENA V SLOVENIJI 1,00 €

CENA V SLOVENIJI 1,00 €

Prosek in nova »vinska vojna«

SANDOR TENCE

Ko je kmetijski minister Luca Zaia poleti prišel na Prosek, si gotovo ni predstavljal, da bo afera okrog priznanja prosecca prerasla v politični in pravni spor. Nimamo razlogov, da dvomimo v ministrovo dobronamernost, Zaia pa je najbrž nekoliko precenjeval moč in vpliv vinogradnikov iz Veneta, kjer je tudi sam doma. Podcenjeval je tudi kraške vinogradnike in Kmečki zvezo, ki so odločeni, da po pravni poti dobijo to, kar jim pripada.

Strokovno in pravno gledano je stvar zapletena. Na papirju bi moral Prosek biti uradni sedež novega evropsko priznanega vina, kot je madžarski Tokaj po dolgem sporu med našo deželo, Italijo in Madžarsko postal »prestolnica« istoimenskega vina. V Kmečki zvezi niso toliko naivni, da bi se lahko enakovredno merili z bogatim in vplivnim Venetom. Upravičeno pa zahtevajo, da bi Prosek in krajevni vinogradniki dobili nekaj konkretnega in ne le običajnih obljud.

Dovolj, da so vinogradniki in Kmečka zveza zagrozili s pritožbo na upravno sodišče, da se je nanje vsul plaz kritik in očitkov. Iz Rima se je oglasil tudi minister Zaia. Najprej z očitki, potem pa s pomirjevalnimi besedami »itak se bo vse uredilo«. Včeraj so v deželnih krogih nekateri opozarjali celo na nevarnost »bratomorne vojne« med FJK in Venetom, ki bi prizadela obe deželi.

Nihče ne ve, kako se bo stvar razvila, če se sploh bo. Kmečka zveza in kraški vinogradniki so se vsekakor odločili za pogumno potezo, ki povzroča skrbi tudi vplivnemu ministrству, kot je kmetijsko.

PRIZNANJE - Nepričakovana izbira norveškega odbora za podelitev nagrade

Obama Nobelov nagrajenec za mir

Predsednik ZDA: Ne vem, če si to zaslужim - Po svetu odobravanje, a tudi kritike

DEVIN - Posvet združenja oljkarjev AIPO

Najboljša olja

Za razvoj oljkarstva nujno ovrednotenje ozemlja - Nagradili proizvajalce

LJUBLJANA - Žekš, Pavšič in Štoka o reševanju krize SSG

Pozitivna ocena četrtkovega dogovora na tržaški prefekturi

LJUBLJANA - Minister za Slovence v zamejstvu in po svetu Boštjan Žekš ter predsednika SKGZ in SSO Rudi Pavšič in Drago Štoka so na včerajšnji tiskovni konferenci v Ljubljani pozitivno ocenili dogovor na tržaški prefekturi med krovnima organizacijama slovenske manjšine in krajevnimi upravami, na podlagi katerega bodo imenovali izvedenco, ki bosta preverila finančno stanje Slovenskega stalnega gledališča in izdelala sanacijski načrt. Po njihovem mnenju razvoj dogodka kaže, da je Italija zainteresirana za reševanje SSG, tako da se na koncu predora nekaj svetlika.

Na 3. strani

ISKANJE VODE Agencija Nasa bombardirala površino Lune

WASHINGTON - Nasa je včeraj uspešno "bombardirala" površino Lune z raketo in raziskovalno sondijo ter pri tem v skladu z načrti ustvarila velikanski oblak prahu, ki naj bi razkril, ali je na Luni morda tudi voda. Znanstveniki zdaj dobljene podatke mrzljivo preučujejo, na ameriški vesoljski agenciji Nasa pa so misijo že ocenili za velik uspeh. Vse sicer Nasi ni šlo po načrtih, saj ni dobila neposrednega prenosa trčenja rakete s površino Lune. Za ugotovitev, ali je na Luni voda, pa bo treba še počakati.

Na 13. strani

CELOVEC - Ob 1. obletnici smrti nekdanjega deželnega glavarja

Odprli veliko poveličevalno razstavo o Jörgu Haiderju

Pričakujejo izreden obisk - Bildzeitung objavil pogovor s Haiderjevim ljubimcem o zadnjih urah pred nesrečo

CELOVEC - Današnjo 89. obletnico plebiscita bodo na Koroškem si cer praznovali z uradnimi proslavami na pokopališču v Trnji vasi in pred »pobezejšnjem koroške enotnosti« na dvorišču deželne hiše v Celovcu, glavna pozornost ljudi, politikov in (mednarodnih) medijev pa je že dalj časa usmerjena na nekdanjega deželnega glavarja Jörga Haiderja, ki je pred letom dini, 11. oktobra, zgodaj zjutraj, močno vinjen in s hitrostno nad 140 kilometrov na uro s službenim avtomobilom južno od Celovca drvel v smrt.

Včeraj dopoldne so v spomin na desničarskega politika v nekdanjem rudniku pod Križno goro na zahodu Celovca, ki je v letih od 1943 do 1945 služil nacistom kot centrala in kasneje zaklonišče pred bombnimi napadi zavezniških sil, odprli razstavo »Jörg Haider 1950 – 2008«. Po napovedih organizatorjev na tiskovni konferenci jo bo v naslednjih tednih in dneh obiskalo na deset tisočev obiskovalcev, čeprav je glede njene lokacije kot tudi vsebine izredno sporna. Razstava, ki na 800 kvadratnih metrov v treh delih prikazuje družino Haider, politika Jörga Haiderja in njegovo smrt (skorajda popolnoma uničeni avto je videti samo na videoposnetkih), na eni strani poveličuje desničarskega populista, na drugi pa zamolči pomembna dejstva iz njegovega življenja, kot na primer to, da je bil Haiderjev otac ilegalni nacist in se je celo v oboroženi enoti boril proti Avstriji. Tudi prikaz samega Haiderjevega življenja je povsem nekritičen, tako glede njegove politične kot tudi osebne plati: o njegovih skrajno desničarskih politiki (še posebej proti tujem in manjšinam) obiskovalci razstave ne bo izvedel nič, prav tako se razstava ne dotakne njegovega »drugega (biseksualnega) življenja«.

To ob prvih obletnici Haiderjeve smrti odkriva največji nemški časnik »Bildzeitung«, ki je včeraj objavil pogovor s Haiderjevim ljubimcem. V njem bralci izvedo, da je kar dvakrat »imel spolni odnos s Haiderjem«, preden se je deželni glavar nato smrtno ponesrečil.

Na razstavo o Jörgu Haiderju v prostorih rudniškega muzeja pod Križno goro v Celovcu, ki je bila včeraj predstavljena samo ožjemu krogu povabljenih osebnosti (med njimi je bila prisotna tudi Haiderjeva vdova Claudia) in medijem, se je odzval Na-

rodi svet koroških Slovencev (NSKS). Slovenska organizacija v izjavi za javnost posebej opozarja, da z vso odločnostjo protestira proti razstavi, ker je v nekdanjem koroškem firerskem bunkerju, s tem pa »svojevrstno kontinuiteto«. NSKS hkrati spominja tudi na dejstvo, da je 8. maja 1945 nacistični propagandni oddajnik prav iz tega firerskega bunkerja objavil zadnji govor gauleiterja Rainerja, v katerem je le-ta dejal: »Zahvaljujem se vam za vašo zvestobo fireru! Njegova ideja živi v nas!« Sicer pa Narodni svet v tiskovni izjavi ugotavlja, da ima tudi Haider pravico, da v miru počiva. Njegovo Zavezništvo za prihodnost Avstrije (BZÖ) pa da zlorablja mrtvega in postavlja javne spomenike vsaj hudo sporni osebi, deželnemu glavarju, ki je zapustil globoko zadolženo, socialno osiromašeno deželo, človeku, ki je imenu ter ugledu Koroške in Avstrije trajnostno škodoval.«

Ivan Lukanc

Nemški Bildzeitung je ob obletnici smrti objavil pogovor s Haiderjevim partnerjem

OKOLJE - Gradnja plinskih terminalov

ZEG za gradnjo skupnega terminala Slovenije in Italije v Kopru

LJUBLJANA - Po mnenju Zveze ekoloških gibanj Slovenije (ZEG) je smiselno, da se Slovenija in Italija pri gradnji plinskih terminalov v Tržaškem zalivu dogovorita za rešitev, ki bo dobra za obe strani. »Ob zmanjšanju politizacije teh projektov lahko najdetra skupno rešitev,« menijo.

Kot poudarjajo v včerajnjem sporocilu za javnost, zavračajo mnenje, da bi projekt plinskega terminala povzročil militarizacijo zaliva, saj da ta praksa velja povsed v Evropi. »Običajna praksa je spremjevalno plovilo kapetanije ali pa še to ne, prisotni pa so samo ladijski vlačilci, vendar samo od sidrišča pred luko do priveza na pomolu,« izpostavlja v ZEG.

Ne strinjajo se z možnostjo eksplozije ob morebitnem terorističnem napadu na plinski terminal, ki bi naj povzročila do 300.000 mrtvih na obeh straneh meje. V ZEG izpostavljajo, da zemeljski plin na prostem ne eksplodira in da ob prisotnosti ognja zagori in ne eksplodira.

V zvezi zavračajo tudi trditev nekaterih okoljevarstvenih organizacij, da terminali ne morejo biti zgrajeni na območju, ki je gosto poseljeno. ZEG izpostavlja, da praksa v evropskih pristaniščih kaže, da je kar nekaj primerov, ki so podobni koprskemu in žaveljskemu in da tam brez težav stojijo in obratujejo plinski terminali. Ob tem so kot značilen primer take prakse navedli španski Mugardos.

Prepričani so tudi, da okoljski vplivi gradnje terminala ne bi bili preveliki. »Pri tem je pomembno obravnavati razlike v načinu uplinjanja. Če se za uplinjanje uporablja morska

voda, postane problem v celotnem Tržaškem zalivu zaradi dviga sedimentov, če se morske vode ne uporablja, pa tega vpliva ni,« poudarjajo v ZEG in dodajajo, da bi bil terminal skladno z evropskimi predpisi popolnoma zaprt, zato ob normalnem obratovanju ni emisij v okolje in ni okoljskih vplivov.

Predlog, ki ga je v četrtek posredovala okoljska organizacija Alpe Adria Green (AAG), da bi lahko Slovenija, Italija in Hrvaška skupaj zgradile plinski terminal na opuščeni nafni ploščadi na Hrvaškem južno od Pulja, so po mnenju ZEG absurdne. »Slovenija naj se odloči ali želi imeti svoj dodatni vir za oskrbo z utekočinjenem zemeljskim plinom ali pa se naj temu odreče,« so prepričani. Obenem pa dodajajo, da je »iskati rešitev v lokaciji pri sosedu za katero se nisi predhodno dogovoril, nesmiselno, nepošteno in zelo populistično«, so zapisali v sporočilu za javnost.

Ob tem so izpostavili, da se z obstoječim predlogom projekta gradnje terminala v Žavljah ne strinjajo. Koper ima po mnenju ZEG v primerjavi z Žavljam boljše pomorsko-prometne pogoje, ugodnejšo lego glede na prostor oz. glede na zahtevane odmike od naselij ter sodobnejšo tehnologijo brez uporabe morske vode. »Negativnih bioloških vplivov na morje ni,« so prepričani v ZEG.

Kot je znano, gradnji plinskih terminalov v Tržaškem zalivu močno nasprotuje organizacija AAG, prav tako pa je do gradnje plinskega terminala v Žavljah z vidika čezmejnih okoljskih vplivov negativno mnenje izrekla slovenska vlada. (STA)

PRIZNANJE PROSECCA - Zaskrbljenost kmetijskega ministra Luca Zaia

»Ne bratomorni vojni FJK-Veneto«

Velika angažiranost Severne lige, da ne bi prišlo do pritožbe tržaških vinogradnikov na upravno sodišče v Lazu

RIM - Bratomorna vinska vojna med Venetom in Furlanijo-Julijsko krajino bi bila zelo škodljiva za vinogradnike obeh dežel. To enoglasno poudarjata kmetijski minister Luca Zaia in deželni odbornik FJK za kmetijstvo Claudio Violino. Oba pridatata Severni ligi, ki se je v teh urah precej angažirala, da bi preprečila pritožbo glede priznanja prosecca, ki so jo napovedali kraški vinogradniki in Kmečka zveza.

Minister Zaia je v tem času angažiran na dveh zahtevnih »frontah«. Kot minister mora »umiriti žogico« in preprečiti politično-pravne spore, ki bi lahko konec concev zamrznil in celo ustavili postopek za evropsko priznanje penečega vina. Kot politik iz Veneta pa mora imeti послuh do vinogradnikov, pridelovalcev prosecca, ki jih je novica o pritožbi na upravno sodišče zelo razdražila. Tudi zato, ker se govori, da bi lahko Zaia prihodnjo pomlad kandidiral za predsednika Dežele Veneto. V tem primeru se bo

MISTER LUCA ZAIA
DANILO NARDUZZI

ODBORNIK FJK CLAUDIO VIOLENO

moral kmetijski minister v celoti podrediti željam in pričakovanjem vplivnih vinogradniških lobijev iz Trevisa in okolice.

Deželni odbornik Claudio Violino se pri svojih stališčih precej zgleduje po strankarskem somišljeniku Zaia. Predsinočnjim, ko je zvezdel za namero Kmečke zveze, je bil še kar jezen, potem pa je nekoliko omilil svoja stališča. Priziv po njegovem ne pelje nikamor, pač pa je treba iskati razsodne in realistične rešitev: se-dež Prosecca DOC bo gotovo v Tre-

visu ali njegovi okolici, Prosek pa si v vsakem primeru zaslubi vinski center za tržaški Kras. Violino je pripravljen tudi na resne pogovore o sporri in pretirani zaščiti Krasa in o finančiranju razvoja »paštnov« od Križa do Kontovela.

»Frontalni spopad med našo deželjo in Venetom je popolnoma absurden in ga je treba preprečiti, preden preraste v nepopravljiv spor«, pravi Danilo Narduzzi, vodja deželnih poslanec Severne lige v FJK. Meddeželno priznanje vina prosecco

Vlačič pričakuje ustanitev postopka proti Sloveniji zaradi vinjet

LUXEMBOURG - Minister za promet Patrick Vlačič pričakuje, da bo Evropska komisija ustanila pravni postopek proti Sloveniji zaradi vinjet. Kot je pojasnil, mu je to takazal komisar za promet Antonio Tajani v neformalnih pogovorih. Iz neformalnih pogovorov Vlačiča in Tajani pred dnevi na Švedskem se je po ministrovih besedah dalo razumeti, da so zadnje slovenske rešitve v skladu z evropskim pravom, čeprav dokončnega umika postopka Evropske komisije še ni, kot tudi nadaljevanja postopka z drugim opominom, obrazloženim mnenjem, ni. »Mislim, da lahko brez večjega špekuliranja rečem, da gre samo še za formalnost,« je minister odgovoril na vprašanje, zakaj torej Evropska komisija več mesecov po spremembi vinjetnega sistema v Sloveniji še ni sprejela odločitve, ali bo nadaljevala ali ustanila postopek proti Sloveniji.

Evropska komisija je 2. oktobra lani ocenila, da tedanje slovenske letne in polletne vinjetne niso v skladu s pravnim redom EU, ker diskriminirajo državljanje EU, ki slovenskih cest ne uporabljajo tako pogosto kot Slovenci. Slovenija je dobila prvi opomin, da mora spremeniti vinjetni sistem.

Potem ko je 1. julija lani uvedla polletne in letne vinjetne po 35 evrov in 55 evrov, je slovenska vlada po priporabah komisije predlagala uvedbo tedenske vinjetne za 15 evrov, ukinitev polletne vinjetne in podražitev letne vinjetne s 55 na 95 evrov, nazadnje pa je predlagala še uvedbo mesečnih vinjet za 30 evrov. 1. julija letos je nov sistem tudi uveljavila.

V današnji oddaji Brez meje gost Sergej Verč

KOPER - Gost današnje oddaje po koprski TV Brez meje bo tržaški književnik in režiser Sergej Verč. Po študiju na ljubljanski AGRFT je delal v gledališčih v Trstu, Ljubljani, Kranju in Dubrovniku. Leta 1980 je za režijo Strniševih Žab prejel študentsko Prešernovo nagrado, leta 1988 za drama Evangelij po Judi Grumovo nagrado, leta 1994 za radijsko režijo celotne Dantewe Božanske komedije pa nagrado Prešernovega sklada. 1991 je objavil prvi kriminalni roman Rolandov steber, kateremu so sledili še romani Skrivnost turkizne meduze, Pogrebna maškarada in pred kratkim izdan Človek, ki jebral Disneyeve stripte. Kot soavtor podpisuje številne gledališke, radijske in televizijske satirične kabarete. Pogovor z njim bo danes ob 18. uri na TV Koper-Capodistria.

V Kopru in Piranu razstava slik Valentina Omana

KOPER - Galeriji Loža v Kopru in Mestna galerija v Piranu sta včeraj odprli vrata razstavi slikarja Valentina Omana z naslovom Acra Pacis. Razstava, ki je ime dobila po spomeniku padlim v vseh vojnah v Mediji v Furlaniji, poimenovanem Oltar miru, obiskovalcem ponuja celovit izbor slik iz obdobja zadnjih petih let Omanovega ustvarjanja. Navdih za ime razstave se je avtorju porabil ob obisku Furlanije, kjer so še vidni ostanki morije prve svetovne vojne, obenem pa človeštvo s spomenikom v Mediji časti mir. Kot pojasnjuje Oman, se je v zadnjem letu s tematiko človeka, umeščenega med vojno in mir, intenzivno ukvarjal, človeška minljivost pa je eden od vodilnih motivov njegovega ustvarjanja. Nekatera dela, razstavljena v piranskem Mestni galeriji, si bodo obiskovalci tokrat lahko ogledali prvič. Gre za dela, nastala v letosnjem letu, ki tudi po avtorjevem mnenju predstavljajo nov korak v njegovem ustvarjalnem opusu. Iskanje take človeške figure, »ki bi bila to, kar si si od vedno želel reči«, za Omana še ni končano. Avtor, ki je za likovno ustvarjanje prejel številne nagrade, med drugim nagrado Prešernovega sklada in nagrado Riharda Jakopiča, je ne išče le v slikarstvu, pač pa tudi v vitražih.

LJUBLJANA - Tiskovna konferenca ministra Žekša in predsednikov SKGZ ter SSO Pavšiča in Štoke o vprašanju SSG

Na koncu predora se nekaj svetlika Italija zainteresirana za reševanje SSG

Pavšič in Štoka orisala dogovor o imenovanju izvedencev za sanacijski načrt - Žekš: Slovenija lahko pomaga s krepitvijo števila gostovanj

LJUBLJANA - Bistvenega pomena je, da se prvič v zgodovini predstavniki italijanske države in krajevnih uprav enakopravno pogovarjajo s predstavniki slovenske manjšine o vprašanju Slovenskega stalnega gledališča, kar pomeni, da je Italija pokazala interes za aktivno reševanje gledališča. Tako se, nekaj mesecev po izbruhu verjetno najhujše krize, ki je prizadelo slovensko tržaško gledališče, na koncu predora nekaj svetlika, potem ko je na četrtkovem srečanju med predstavniki krovnih organizacij in krajevnih uprav na tržaški prefekturi, ki ga je sklical prefekt Giovanni Balsamo, prišlo do dogovora o imenovanju izvedencev, ki bi pregledala finančno stanje gledališča in predlagala možne rešitve. Te ugotovitve so prevladovale na včerajšnji dopoldanski tiskovni konferenci v prostorih Urada vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu, na kateri so govorili resorni minister Boštjan Žekš ter predsednika Slovenske kulturno-gospodarske zveze Rudi Pavšič in Sveta slovenskih organizacij Drago Štoka.

Tiskovna konferenca je po besedah ministra Žekša predstavljala neke vrste vmesno poročilo o reševanju vprašanja SSG, v katerem so Žekš, Pavšič in Štoka slovensko javnost obvestili o najnovejšem dogajanju, ki gre v smer skupnega dogovaranja. Kot je dejal Pavšič, so si pri reševanju zastavili dva cilja: zagotoviti potek letošnje sezone in izkoristiti krizo, da se dobi sistemski rešitev za SSG, da bo slednje

Z leve: Pavšič, Žekš in Štoka pozitivno ocenjujejo zadnje dogajanje v zvezi z reševanjem SSG

BOBO

lahko nemoteno delovalo. Pozitivno je, da je pobudo v svoje roke vzel prefekt Balsamo, ki je sklical ustavnove člane gledališča (zlasti občino in pokrajino Trst ter deželo Furlanijo-Julijsko krajino), predlogi krovnih organizacij pa so padli na rodovitna tla. Tako je bilo na četrtkovem srečanju na prefekturi cutiti, da je želja vseh, da se vpra-

šanje SSG reši, je dejal predsednik SKGZ, ki je orisal sprejeti sklep, da se bodo predstavniki krovnih organizacij in krajevnih uprav prihodnjo sredo zopet sestali in imenovali dva strokovnjaka z nalogo, da v dveh tednih pripravita sanacijski načrt. Slednje ga bosta ponudila skupščini SSG, ki ima načrt moral izvajati. Samo tako bodo javne uprave pristopile k reševanju gledališča in bodo pripravljene prispevati več denarja, pri čemer se ne sme pozabiti, da prav javne uprave dolgujejo gledališču vsoto, ki znaša približno štiri milijone evrov. Pozitivno je tudi, da bo slovensko ministrstvo za kulturo vključilo SSG v mrežo sloven-

skih gledališč, kar je najboljši način reševanja in model, ki ga je treba imeti pred očmi tudi za druge stvarnosti.

Krizo bodo izkoristili za notranjo reorganizacijo SSG, da bi slednje najbolj ustreza današnjemu času, je opozoril Štoka, za katerega so z dogovorom o imenovanju strokovnjakov na pravi poti, da se dosegne dober rezultat. Predsednik SSO je tudi poudaril, da sta s Pavšičem vseskozi imela skupni jezik v povezavi z Uradom za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Kaj pa Slovenija? Slednja sicer lahko zagotovi sredstva, vendar je SSG del mreže italijanskih stalnih gledališč, kar pomeni, da ga mora financirati italijanska država, je poudaril minister Žekš, ki možno vlogo Slovenije vidi predvsem v krepitvi števila gostovanj slovenskih gledališč v zamejstvu in gostovanj SSG v Sloveniji. S takoj vizijo soglaša tudi Pavšič, ki pomoč Slovenije pojmuje predvsem v diplomatskem smislu in to se dogaja, saj je slovenski premier Borut Pahor na nedavnem obisku v Rimu izpostavil problem SSG kot prioriteto. Štoka pa je spomnil tudi na mednarodne dogovore, kot je npr. Londonski memorandum iz leta 1954, na podlagi katerega je Italija ponovno prišla v Trst. Takrat je Italija zagotovila obstoj slovenskih šol, radija in poznejne televizije, zgradila pa je tudi Kulturni dom v Trstu in s tem posredno zaščitila SSG, zato je njena politična odgovornost toliko večja.

Ivan Žerjal

ČEDAD - Seja izvršnega odbora SSO

O krizi v SSG

Svet slovenskih organizacij tudi o poročanju Primorskega dnevnika

ČEDAD - Izvršni odbor Svetja slovenskih organizacij se je v sredo na svoji redni seji tokrat zbral v Čedadu, na tamkajšnjem sedežu krovne organizacije. Uvodoma je predsednik SSO Drago Štoka podal svoje poročilo, v katerem je označil vlogo krovne organizacije pri aktualnih vprašanjih, ki so v ospredju znotraj civilne družbe naše narodne skupnosti. V pročilu se je dotaknil prizadevanj za rešitev krize SSG, srečanja s predstavniki deželnega tajništva SSK, sodelovanja SSO na 14. Primorskih dnevih na Koroškem ter slavnostne umestitve novega tržaškega nadškofa msgr. Crepalija, piše v tiskovnem sporocilu SSO.

Na koncu svojega poročila je želel poudariti pomembno obeležje 50. letnice ustanovitve ZSKP iz Gorice ter njeno temeljno poslanstvo na področju ohranjanja ljubiteljske kulture znotraj slovenske narodne skupnosti na Goriškem. Uspešno delo Zveze in njenih članov je dokazalo izvedba operete »Grofica Marica«, pri kateri je sodelovalo več kot sto udeležencev, večini mladih, ki so nastopili s prostovoljnimi delom. Glede na zanimanje si bo opereto ogledalo skoraj 1500 gledalcev, kar predstavlja pravi vsestranski podvig, ne pa kulturno nazadovanje oz. osiromašenje. Žal je pri tem prišlo do neljubevne dogodka, ko premiera operete ni bila zabeležena v nedeljskih izdajah slovenskega dnevnika, kar je vse nastopajoče in mnoge bralce ter naročnike prizadelo. Predsednik Štoka je v imenu SSO izrekel solidarnost z Zvezo, kot z vsemi igralci, pevci in plesalcji. O tem je še sledila kratka razprava, pri kateri je bilo ugotovljeno, da polemike, ki so v naslednjih dneh izbruhnile na straneh Primorskega dnevnika, kažejo na določeno stanje poročanja.

V nadaljevanju je izvršni odbor razpravljal o stanju znotraj Slomaka, kjer je zopet prišlo na dan vprašanje predsedstva in sprememba pravilnika koordinacije. Odbor SSO je soglasno potrdil pravilnost stališč predsednika Štoke, da Slomak ostaja manjšinska koordinacija ter da se predsedstvo določa na podlagi rotacije med vsemi komponentami. Za morebitne spremembe v pravilniku pa bo vsekakor potreben konsenz vseh članov. Z odobravanjem je bila tudi sprejeta novica, da bo NSKS predlagal svojega kandidata za predsedstvo Slomaka, ki ga SSO namerava podpreti.

Druga vroča tema je bila krizno stanje Slovenskega stalnega gledališča, kjer je Štoka poročal o raznih sestankih, ki sta jih imela skupaj s predsednikom SKGZ Pavšičem, s kriznim odborom gledališča, na slovenskem konzulatu v Trstu ter s tržaškim prefektom. O gledališču je tekla beseda tudi na srečanju skupnega omizja, ki je bilo v ponedeljek v Gorici. SSO je trdno prepričana v obstoj SSG, vendar si ni mogoče zatiskati oči pred dejstvom, da je kriza zelo huda in v primeru pozitivne rešitve, ne smemo računati, da bo to ustanova, kakršna je bila do danes. Odbor SSO je podprt potrebo po ustanovitvi kriznega upravnega odbora, v katerem bi bile aktívno prisotne tudi vse javne ustanove, ki spadajo med ustanoviteljice slovenskega gledališča. V nobenem primeru pa ne pride v poštev, da se za rešitev SSG črpa iz javnih sredstev za Slovence. Janez Povše je poudaril potrebo, da se gledališka sezona vsekakor izpelje, da ne bo pri tem težav s prispevkvi vseživljenja ustanove FUS.

Izvršni odbor SSO je obravnaval tudi nekatera odprta vprašanja, ki zadevajo Benečijo. Pri tem je poročal pokrajinski predsednik Giorgio Banchig, ki je poudaril problem komisarske uprave Gorske skupnosti in napovedano ukinitev te pomembne ustanove. Poudaril je, da je Gorska skupnost beneških dolin omenjena v državnem zakonu 38/01 ter deželnem zakonu 26/07 in zaradi tega je njena ukinitev vprašljiva. Odprta pa ostaja vprašanja glede prenosa kompetenc in premoženja, s katerimi je Gorska skupnost razpolagala. Banchig je še poudaril, da na Pokrajini Videm ni pozitivnega pristopa do ustanovitve konzulte za Slovence v pokrajini, ki pa bi bila zelo koristna glede na razmere.

Na koncu je Štoka poročal še o slovenski umestitvi novega tržaškega nadškofa, msgr. Crepalija, ki so se je udeležili števni Slovenci. Obsodil je protislovenski izpad poslanca Menie, na katerega je zelo lepo in odločno odgovoril sam nadškof, ko je pri tem izpričal svoj ponos nad tem, da je v svoji homeliji spregovoril tudi v slovenščini, še piše v tiskovnem sporocilu SSO.

299.000€ 8,5% DDV VKLJUČEN V CENO

SEŽANA - LEHTE, sončna hiša na Krasu

Velikost hiše cca 185m², ki leži na parceli cca 530m².

Cena vključuje dokončano hišo.

Akcija traja do konca 2009.

kraški zidar
Življenu dajemo prostor.

www.kraskizidar.si

+386 (5) 73 12 529

prodaja@kraskizidar.si

DEVIN - Posvet in natečaj medregijskega združenja oljkarev AIPO

Javne uprave morajo prispevati k razvoju ozemlja

Nagradili najboljša ekstra deviška oljčna olja, od katerih tri iz tržaške pokrajine

DEVIN - Javne uprave in institucije morajo skupaj prispevati k razvoju ozemlja in izdelati načrt za njegovo ovrednotevanje, katerega namen bo prek ponudbe ustreznih storitev privabiti turiste. Tako bo tudi mogoče širiti informacije o kakovosti lokalnih tipičnih proizvodov. To velja za vino, sir, pršut, še posebej pa za ekstra deviško oljčno olje, proizvajalci katerega nimajo drugače večjih možnosti za prodor na trg.

To so poudarili na posvetu, ki je bil včeraj popoldne na Devinskem gradu v okviru 6. letnega zborovanja medregijskega združenja oljkarev AIPO. Vanj so včlanjeni proizvajalci olja iz vse severovzhodne Italije, od Piemonta do Furlanije-Julijskih krajina, zasedanja pa so se udeležili tudi oljakarji iz Slovenije in Hrvaške. Srečanje je bilo zadnje dejanje šestega potujogega oljčnega tekmovanja, ki ga je priredil AIPO za promocijo oljkarstva na tem območju, na posebnem natečaju pa so tudi nagradili najboljša ekstra deviška oljčna olja. Še pred tem je bila popoldne na devinsko-nabrežinskem županstvu predstavitev in pokušnja proizvodov sodelovalčih oljakarjev.

Posvet se je začel s pozdravi devinsko-nabrežinskega podžupana Massima Romite, predsednika AIPO Albina Pezzinija, predsednika konzorcija Ciase, ki deluje v okviru stanovske organizacije Coldiretti Dimitrija Žbogarja in odbornika za kmetijstvo Pokrajine Treviso Marca Prosdocima, ki je nadomestil predsednika Dežele Veneto Giancarla Galana. Na posvetu je poseglo več govornikov, ki so poglibili evropsko integracijo in čezmejni oz. medregijski gospodarski razvoj in seveda s tem povezano vlogo oljkarstva, srečanje pa je sklenil deželni kmetijski odbornik Claudio Violino. Med poročevalci je bila tudi predsednica Pripravljalnega odbora za ovrednotenje tržaškega ekstra deviškega oljčnega olja Elena Parovel, ki je govorila o uspešnem proizvajanjtu olja Tergeste Dop. Tega prodajajo tudi v posebni konfekciji z olji osmih proizvajalcev.

Posvetu je sledilo slovensko nagrajevanje najboljših ekstra deviških oljčnih olj, porazdeljenih v več skupin, med nagrajenci pa so bili tudi trije proizvajalci iz tržaške pokrajine. V kategoriji ekstra deviških oljčnih olj Tergeste Dop je prvo nagrado dobil dolinski oljak Glauco Petaros. Posebno diplomo je v kategoriji biološko pridelanih ekstra deviških oljčnih olj prejela kmetija Fior Rosso Adriane Zeriu iz Doline, medtem ko si je prvo mesto v kategoriji 100-odstotno italijanskega ekstra deviškega oljčnega olja zagotovilo kmetijsko podjetje Pacor iz devinsko-nabrežinske občine.

A.G.

Na letnem zborovanju združenja AIPO so tudi nagradili najboljša ekstra deviška oljčna olja

KROMA

GORJANSKO - Začenja se danes, trajal pa bo do 15. novembra

Mesec kraške kuhinje

Pri pobudi sodeluje osem gostincev, ki ponujajo stare kraške dobrote na izviren in sodoben način

Na predstavitvi letosnjega Meseca kraške kuhinje je vinar Vasja Čotar prisotnim postregel z malvazijo

O. KNEZ

GOSTINSTVO - Od 17. 10. do 8. 11.

Okusi Krasa letos v znamenju sadja

TRST - Gostinci s Krasa od 17. oktobra do 8. novembra ponujajo tradicionalne kraške jedilnice, ki bodo tokrat v znamenju sadja. Temu bo posvečen tudi »Jadranski koledar 2010« ZTT iz Trsta. Poleg jedi in posebnih dogodkov v gostinskih obratih (trinajst v Trstu in štirje v Gorici), bodo tudi letos pripravili »kote tipičnih proizvodov« še v sedmih pekarnah ter štirinajstih živilskih obratih in vinotekah na Krasu, v Trstu in Gorici.

Pri pobudi, ki jo skupno pripravljata gostinska sekacija in sekcija trgovine na drobno SDGZ, sodeluje še vrsta partnerjev: konzorciji in odbori za promocijo vina Kras, olja Tergeste dop, sira Moisir, medu in Trieste da Gustare ter Radioattività, Radiopuntozero, zadružni AMICO in Curiosi di natura, Konzorcij CIV Insieme a Opicina - Skupaj na Općinah, Krožek Fotovideo Trst 80, Juliet in triestefotografia. Posebna zahvala gre Trgovinski zbornicim v Trstu, ki nas od nekdaj podpira in Pokrajini Trst, ki je tudi leto potrdila svoj prispevek za valorizacijo proizvodov in tudi za socialno animacijo.

Pri SDGZ pripravljajo obisk gostiln in pokušnjo sladnic in drugih tipičnih proizvodov v trgovinah in pekarnah. Vsi obrati, proizvajalci, jedilniki in prireditvi bodo objavljeni tudi na plakatih ali v zgibankah, ki se delijo po gostilnah, hotelih, sedežih SDGZ oz. na spletnih straneh www.triesteturismo.net in www.sdgz.it.

TURIZEM Na Bovškem želijo kongresni turizem

BOVEC - Bovec v teh dneh gosti prvo borzo aktivnega oddiha v naravi Natour, eno od štirih turističnih borz v Sloveniji. Kar 27 razstavljevalev, predvsem iz Posočja, vabljenim gostom iz osmih evropskih držav predstavlja svojo ponudbo. Z borzo želijo pospešiti razvoj kongresnega turizma na Bovškem, je povedala direktorica LTO Bovec Alenka Čop.

Bovško ima dobro razvit pololetni in zimski turizem, sezono pa bi radi raztegnili čez vse leto. Korak k temu je prva borza aktivnega oddiha v naravi Natour. Še danes in jutri tako v Bovcu gostijo predstavnike specializiranih turističnih agencij, organizatorje potovanj ter predstavnike združenj in društev z Madžarske, Švedske, iz Nemčije, Nizozemske, Anglije, Poljske, Belgije in Srbije, ki jim predstavljajo širšo ponudbo doline Soče.

Na Bovškem letos beležijo za odstotek več turistov kot lani, ko so ob koncu leta našeli 170.000 nočitev. Z novimi pridobitvami si do konca leta obetajo še boljši izkupiček, tudi zaradi povezave smučišč na slovenski in italijanski strani Kanina.

GORJANSKO - Na Krasu že četrto leto organizirajo Mesec kraške kuhinje, ki bo letos potekal od 10. oktobra do 15. novembra in v katerega se je vključilo osem gostincev, ki bodo ponujali tradicionalne kraške dobrote naših non, pripravljene na izviren in sodoben način.

Iz občine Komen prihajajo Turistična kmetija Ostrouška Pelicon iz Coljave, Turistična kmetija Špacanova hiša iz Komna, Gostilna Kraljestvo pršuta iz Kobjeglave in letos na novo Hiša posebne sorte iz Kodretov. Iz sežanske občine pa so se v pobudo vključile gostilne: Na Placu iz Kazelj, Skok iz Štorij, Sila iz Lokve, letos prvič pa Turistična kmetija Škerlj iz Tomaja. Pripravili so posebne menije, ki so predstavljeni tudi v lični zgibanki, ki prinaša še nekaj receptov za spremne gospodinje in pregled kulturnih, športnih in družabnih doganjaj na Krasu v mesecu kraške kuhinje. Projekt, ki ga organizira Društvo za razvoj kmetijstva in turizma Planata iz Coljave ob sodelovanju s komensko in sežansko občino ter Mladinskim hotelom iz Pliskovice, in zgibanko so predstavili na ekološki vinogradniški vinarski kmetiji Čotar v Gorjanskem.

Po besedah predsednice Društva Planta Aleksandre Ostrouške Pelicon so projekt Mesec Krasa in kraške kuhinje pripravili že leta 1996 na pobudo ugledne gostinke Ade Špacapan iz Komna in kulturnega delavca in kmetovalca Vida Sorte iz Kodretov, ki sta tudi pobudnika nove akcije, ki se je začela pred štirimi leti. Čeprav so v projekt povabili 300 sodelovalčih iz celotnega Krasa, se je odzvalo le osem gostincev in turističnih kmetij.

»Lani smo zabeležili izjemno velik obisk, še zlasti med vikendi, ko ni bilo mogoče dobiti prostega mesta na naših gostilnah, še posebej v tednu, ko je bilo organizirano kolesarjenje. Naši gostinci pridno kombinirajo menije z vrhunskimi vini domačih vinarjev,« je akcijo pohvalila vodja Mladinskega hotela Pliskovica Tanja Godnič. Sicer pa na mesec kraške kuhinje, ki ponuja tako ob kulinaricnih užitkih tudi druge vrste zabave, simbolično vabi žbrinca (koš za listje), ki jo bodo imeli gostinci obešeno na vidnem mestu.

Olga Knez

EVRO

1,4750 \$

-0,1

EVROPSKA CENTRALNA BANKA

9. oktobra 2009

evro (povprečni tečaj)

valute	9.10.	8.10.
ameriški dolar	1,4750	1,4763
japonski jen	131,12	130,46
kitajski juan	10,0678	10,0777
ruski rubel	43,6587	43,6939
indijska rupija	68,4550	68,3820
danska krona	7,4436	7,4445
britanski funt	0,92285	0,92000
švedska krona	10,2763	10,3134
norveška krona	8,3025	8,3533
češka koruna	25,866	25,763
švicarski frank	1,5187	1,5166
estonska korona	15,6466	15,6466
madžarski forint	270,60	270,20
poljski zlot	4,2560	4,2335
kanadski dolar	1,5398	1,5619
avstralski dolar	1,6288	1,6346
bolgarski lev	1,9558	1,9558
romunski lev	4,2790	4,2800
litovski litas	3,4528	3,4528
latvijski lats	0,7094	0,7095
brazilski real	2,5708	2,5784
islandska korona	290,00	290,00
turška lira	2,1616	2,1580
hrvaška kuna	7,2518	7,2568

EVROTŽNE OBRESTNE MERE

9. oktobra 2009

1 meseč 3 meseč 6 meseč 12 mesečev

	LIBOR (USD)	LIBOR (EUR)	LIBOR (CHF)
1 meseč	0,245	0,2843	0,5968
3 meseč	0,3912	0,7025	1,0081
6 meseč	-	-	-
12 mesečev	-	-	-

ZLATO

(99,99 %) za kg

22.870,88 € -130,83

TEČAJNICA LJUBLJANSKE BORZE

9. oktobra 2009

vrednostni papir zaključni tečaj v € spr. v %

BORZNA KOTACIJA - PRVA KOTACIJA	zaključni tečaj v €	spr. v %
GORENJE	13,24	+1,38
INTEREUROPA	6,29	+0,96
KRKA	73,74	+1,11
LUKA KOPER	26,97	+2,86
MERCATOR	181,13	+0,42
PETROL	329,79	+0,99
TELEKOM SLOVENIJE	157,73	+0,59

BORZNA KOTACIJA - DELNICE

zaključni tečaj v €

ABANKA	49,95	+1,94
AERODROM LJUBLJANA	34,96	+1,63
DELO PRODAJA	-	-
ETOL	130,00	-6,47
ISKRA AVTOELEKTRIKA	-	-
ISTRABENZ	6,24	-17,35
NOVA KRE BANKA MARIBOR	13,24	+0,84
MLINOTEST	-	-
KOMPAS MTS	-	-
NIKA	-	-
PIVOVARNA LAŠKO	28,50	

SLOVENIJA TA TEDEN

Z dialogom v konflikt?

VOJKO FLEGAR

Da bi bil predsednik slovenske vlade navzroč na »spoznavnem srečanju« novega direktorja direktorata za verske skupnosti s predstavniki teh skupnosti, se doslej še ni zgodilo. Še dejstvo, da je bil ta novi direktor Aleš Gulič, nekdanji poslanec liberalnih demokratov in ateist ter motorist oziroma biker z dolgimi svimimi lasmi, spetimi in rep, za to priložnost namesto v običajno majico (s kakšnim izzivnim napisom kot sporočilom) in džins opravljen vobleku s kravato, je bilo ob tem manj presenetljivo. Je pa oboje nezgreljivo poudarjalo sporočilo, ki ga je premier Borut Pahor poslati eni, najmočnejši verski skupnosti – Rimsko-katoliški cerkvi. Tisti torej, ki si ga je med nedavnim obiskom v Vatikanu diplomatsko privočila (papež je bil na oddihu in žal Pahorja ni mogel sprejeti) in mu nediplomatsko sporočila, da si imenovanja, kakršno je Guličev, po besedah kardinala Franca Roteta »niti komunistična partija ne bi privočila.«

»Nekateri predsedki v zvezi z imenovanjem direktorja, je tako ta teden ob Guličevi inauguraciji dejal Pahor, se bodo izkazali za odvečne, novi direktor da bo delo opravil veste, saj »razume občutljivost problema in je zelo tenkočuten, kar bo v kratkem presenetil vse predstavnike verskih skupnosti.« Slovenija je odprta družba, v kateri se mora vsak posameznik počutiti svobodno in imeti pravico izkazati versko svobo. Institucije, ki skrbijo za to, morajo ime-

ti za to tudi možnosti in v kolikor je pri tem potrebno sodelovanje z državo, bo država svojo dolžnost tudi opravila.« Institucije, ki predstavljajo ljudi različnih verskih opredelitev, naj v dialogu z državo rešijo vsa »strateška in praktična vprašanja.«

»Ekumenski« je bil tudi Gulič sam, ki je prva stališča RKC do njegovega imenovanja vladu označil za »nekoliko zadržana«, konflikti in polemike v zvezi s tem pa da so nastajali »nekje druge«, v medijih. Mariborski nadškof pomočnik Anton Stres mu je odvrnil v istem duhu. Direktor da je v zadnjem času pokazal veliko dobre volje in pravljeno na dialog. »To smo z veseljem sprejeli in tudi današnje srečanje je bilo očitno znamenje tega.«

A bolj kot samemu »častniku za zvezzo« države z verskimi skupnostmi so nadškofove besede veljale predsedniku vlade, ki je med »pospešenim iskanjem odgovorov na strateška in praktična vprašanja« omenil pričevanja vlade, da po 18 letih pomaga rešiti težave s sedežem nunciature v Ljubljani in sklep, da obrambno ministrstvo prouči uvedbo škofije v slovenski vojski. Slovenija da je edina država, ki je nima, kot je bilo razumeti Pahorja, pa bi si že zelo ugotoviti, ali bi jo morda bilo mogoče uvesti še v mandatu te vlade.

»Na tej strani« je Pahorju tako uspeло v precejšnji meri in najmanj začasno pomiriti duhove, a jih je prav s tem zbudil na »drugi strani«. Razsvetljenska slovenska jav-

nost, ki ima socialdemokratskega predsednika vlade že nekaj časa na sumu, da bi bil iz pragmatičnih ozirov pripravljen precej »pročno« dojemati ustavno določilo o ločnosti cerkve od države, je v Pahorjevi spravljivosti in uvidevnosti videla nov indic za laično državo nesprejemljive »redefinicije« odnosov med državo in verskimi skupnostmi, ki jo – vsebinsko neopredeljeno – omenja tudi koalicijska pogodba levenskih strank.

Kakor je ta javnost Pahorju privočila »zaušnico«, ki jo je dobil med obiskom v Vatikanu, jo je zdaj zaskrbelo, ali je premier morda ni narobe razumel. To jo je pravljivo zaskrbelo že, ko je Pahor po vrtniti »brez audience« iz Vatikana javno podvomil v korektnost Gulicevega imenovanja (in si nato spet bliskovito premislil), zdaj, ko je na videz brez povoda omenil vojaško škofijo, pa še bolj. Ne zaradi škofije same, ampak zaradi nevarnosti, da bi jo glede na že leta znano željo Vatikana financirala – država.

Tega, ne pozabijo omeniti kritiki Pahorjeve »popustljivosti«, Vatikanu ni dala niti prejšnja desnosredinska vlada Janeza Janše. Ko je takratna opozicija, med njimi Pahorjevi socialni demokrati, za namene vlade izvedela, je sprožila takšen preplah, da je Janševa vlada »projekt« pospravila z mize. »Poudarjena diašlošč« bi zato Pahorja znašla pripeljati v konflikt ne le s koalicijskimi partnerkami, ampak tudi z lastno stranko.

PISMA UREDNIŠTVU

Odporno pismo g. Damjanu Terpinu

Krizni odbor Slovenskega Stalnega gledališča pričakuje od g. Damjana Terpina, da pojasni svoja stališča izražena v odprttem pismu PD-u dne 8.10.2009.

-1. Če je g. Damjan Terpin izrazil svoje osebno mnenje, je to sprejemljivo, kajti vsak ima pravico do lastnega mnenja in ga tudi jasno izraziti v javnosti.

-2. Če je g. Damjan Terpin izrazil svoje mnenje kot deželnih tajnik stranke Slovenske skupnosti, potem tukaj nekaj ni v redu.

Na sestanku dne 7.10.2009 nam je tržaški pokrajinski tajnik stranke Slovenske skupnosti g. Peter Močnik zagotovil:

da nam izraža solidarnost, da je Slovensko stalno gledališče prioritetnega pomena za slovensko narodno skupnost v Italiji, da gledališče predstavlja tri primarne pojme brez katerih, bi manjšina izumrla (Jezik, Kultura, Zgodovina), da Slovensko stalno gledališče mora nadaljevati svojo pot kot profesionalna gledališča ustanova s produkcijsko dejavnostjo.

Podobno stališča je izrazil tudi dr. Drago Štoka kot predsednik SSO-ja na srečanju 2.10.2009. Ob tako jasno izraženih stališčih, res ne vemo, kam bi z mnenjem g. Damjanom Terpinom.

Krizni odbor SSG

Grofico Marico so v slovenščini izvedli že prej

Ob izjemno uspešni uprizoritvi operete Grofica Marica v KC Lojze Bratuž v Gorici, ki jo je ob svoji petdesetletnici postavila na oder Slovenska katoliška prosveta, na žalost Slovenci spet nismo mogli mimo različnih ugovorov in protestov, bolj ali manj blagih, da ne omenim celo zlonamernega podprtjanja odvetnika D. Terpina (8. okt. 2009) zaradi zakasnelega poročanja o predstavi oziroma z dvodnevno zamudo objavljeni tehtne in poglobljene ocene. Če upoštevamo, da Primorski dnevnik ob nedeljkih ne izhaja, gre samo za en dan zame.

Pri vseh težavah, o katerih vsak dan beremo v poročilih, bi bil skrajni čas, da bi strnili svoje vrste in se s skupnimi močmi

zavzeli za ohranitev vsega obstoječega, z gledališčem in dnevnikom vred, ne pa da měcemo drug drugemu polena pod noge. Kam pelje nesloga, naj nam bo v opomin avstrijske Koroške. Sodelovanje vodstev SSO in SKGZ ne bo rešilo naših problemov, če ne bomo nastopali kot posamezniki in vsi skupno ob vseh priložnostih, ki jih ni malo.

Nehote se mi vsiljuje vprašanje: »Kako politikov se je udeležilo okrogle mize Sama Pahorja v Narodnem domu ob 55. obletnici posebnega statuta z dne 5. okt. 1954 na temo Petdeset let slovenštine v starih z oblastmi?« Upravičeno bi pričakovali, da bi o tem razpravljali in da bi se potrešli s pepelom vsi tisti, ki bi morali sedeti tam, pa jih ni bilo. Najlaže je protestirati, medtem ko je zavzemanje za zakonite pravice, kot vse kaže, prepričeno v čudaškim posameznikom, ki »naj pač rinejo z glavo skoz zid«, dokler si ne ali jem je ne razbijej. Toliko le mímogrede.

Moje pismo pa je pravzaprav namejeno Grofici Marici in večkrat v zadnjih dneh omenjenemu podatku, da je goriška uprizoritev prva izvedba te operete v slovenskem jeziku. V resnici je Grofica Marica zaživelna na slovenskih odrih že trikrat prej. V Mariboru so jo uprizorili (dir. L. Herzog) že 24. aprila 1926. Doživelala je 45 predstav. Že 13. marca istega leta jo je v Ljubljani dirigiral naš tržaški rojak Danilo Švara. Dosegla je izreden uspeh, kar 86 predstav, (če smemo verjeti podatkom). Na Grofico Marico se je v sezoni 1933/34 spet spomnil Maribor. Premiera je bila pod taktirko L. Herzoga 1. januarja 1934. Doživelala je samo tri predstave, verjetno zato, ker sta ji že naslednji mesec sledili dve drugi operete. Vseh predstav Grofice Marice je bilo torej na slovenskih odrih kar 134, pred letoslojno goriško uprizoritvijo. (Glej Repertoar slovenskih gledališč 1867-1967, SGM 1967).

Ne vem, ali so bile o teh predstavah objavljene kritike. Zaradi omalovanje operet namreč v Sloveniji več let noben kritik ni hotel napisati ocene, kar je mariborsko uredništvo po premierah tudi zapisalo.

Res pa je, da je Grofica Marica letos prvič zaživelna na nepoklicnem odru, kar je posebenega upoštevanja in pohvale vredno dejanje, katerega pomena nobena polemika ne more ne ovrednotiti ne zanikati.

Lelja Rehar Sancin

Glosa o Grofici Marici

Dr. Jože Pirjevec je priznani zgodovinar in profesor zgodovine ter član SAZU

kot strokovnjak na področju zgodovinarstva. Očitno si domisla, da je tudi strokovnjak na glasbenem področju in ne ve, da je opera »Grofica Marica« le del klasičnega operetnega repertoarja, ki ga izvajajo po vseh teatrib na svetu, kjer se uprizurja tovrsni glasbeni žanr. Opereta kot tako seveda ni opera, niti ni drama, niti ni Sofoklova Antigona kakor tudi ne Shakespearov Kralj Lear. Je pač, kot rečeno, eno od del iz »železnega« repertoara na področju operete.

Pri ZSKP smo se preprosto odločili, da podobno kot v preteklosti, ko smo uprizorili »Kovačevaga študenta«, »Hmeljsko princo«, »Srce in denar«, »Planinsko rožo« (vse slovenskih avtorjev) in Benatzkyjevo »Pri belem konjičku«, tokrat uprizorimo Grofico Marico, prvič izvedeno v slovenskem jeziku.

Predstava je bila polno zasedena oz. razprodana na generalki, premieri in treh ponovitvah, zaradi izrednega zanimanja pa smo celo morali dodati še eno predstavo, ki bo tudi kmalu razprodana. Če bi sledili logiki g. Pirjevec, moramo vseh 1.700 gledalcev, ki so in še bodo prišli na predstavo, kvalificirati kot navadne »kulturne revče«, ki navdušeno ploskajo - po Pirjevcu - kulturni revščini, ki se prikazuje na odru. Med temi seveda tudi goriški g. nadškof, ki si je predstavo ogledal v torek in na koncu čestital izvajalcem za kulturno-umetniški podvig. Podobno »kulturno revčino« (tako Pirjevec) že 40 let uprizarja tudi npr. tržaško operno gledališče »G. Verdi« iz Trsta, ki po vsej Evropi slovi zaradi svojega poletnega Festivala operete. Po Pirjevcu so torej kulturni revči tudi vsi člani uprave in umetniški vodje tega opernega gledališča zadnjih štirideset let, prav tako pa tudi desetisoči gledalcev, ki so si operete hodili ogledovat, med temi tudi Grofico Marico.

G. Pirjevec zato svetujem, da preden ponovno napiše kakšno podobno »bistrost«, si raje prebere zadnji stih Prešernove »Apel in cevljar« ali pa, bolje, kar cel sonet, če mu ne bi tako jasno.

Lahko pa še vedno upa, da je njegov kolega na SAZU g. Minister Žeks vendarle spregledal njegovo Glosa.

S spoštovanjem.

Mijoš Čotar, podpredsednik ZSKP

SKLAD MITJA ČUK SVETUJE

Materina vloga

Pravijo, da vzgojno-izobraževalni uspeh izhaja iz družine. Če imajo starši vzgojno-izobraževalni proces za prioritetno, so njihovi otroci na katerikoli učni stopnji uspešni.

Mama pa je tista, katere se »šolske in druge zadeve« otrok najbolj dotaknejo. Kar je spadalo k domači vzgoji, imenujejo nekateri svetovni avtorji materinski »menedžment« poseben način dela in skrb. Mati ima danes največkrat glavno posredovalno vlogo med otrokom in družbo, v kateri ta živi. Dejansko je njeni vlogi zelo velika in se odvija od zgodnjega otroštva, tudi še takrat, ko so otroci že trdno vpeti v šolske inštitucije. Delo z otrokom in pomoč pri njegovih nalogah spada v naši družbi še večinoma v območje materinih dolžnosti. Cela vrsta mater se posveča vsakovrstnemu poglabljjanju osebne pedagoškega izobraževanja, da bi bile čim bolj učinkovito kos vsakdanjim zahtevam. Tako lahko nastajajo tu pa tam elitne skupine mater, ki sicer nimajo formalne pedagoške izobrazbe, funkcirajo pa kot piloti ostalim roditeljicam. Če bi pri tem lahko definirali neke standardne ravni potrebnega znanja, bi lahko govorili o nekakšnem polprofesionaliziranju materine službe, ki se na nek način in v različnem obsegu postavlja ob bok intuitivnemu vzbujanju in osebnemu kritičnemu razmišljjanju o vzgojnih problemih.

Glavna in začetna materina skrb je otrokova nega, ki zaobjema osnovno telesno nego, prehranjevanje in zdravniško oskrbo. Zato da je mati lahko od vsega začetka temu kos, se med njo in otrokom razvije zelo intenziven sistem interakcije in interkomunikacije. Hkrati pa začne mati na osnovi svojih izkušenj graditi nekakšne osebne teorije o vlogi matere, o otroštvu, razvoju družbenih procesov in podobnem. S temi »vzgojnimi fenomeni« se ukvarja nemška znanstvena raziskovalka s področja vzgojnih ved dr. Judith Pasquale, ki ob tem ko se sprašuje ali dejansko gre po novem za delno profesionalizacijo materinega dela, opredeljuje kot področja materinih zadolžitev fizično oskrbo, skrb za socialno-komunikacijsko področje, psihično-emociонаlni resor in kulturno rast otroka.

Zaradi skrbi za telesno nego, ki se razvija iz izkušnje, postane mati včasih prava specialistka za določen zdravstveni problem, s katerim se je morala spopasti ob svojem otroku, in se spozna na primeren terapeutski pristop. Tako se razvije pravi menedžment o zdravstveni oskrbi za posamežni zdravstveni primer, na različnih ravneh, ki sloni na skupnem delu z izvedencem, lastnem opazovanju, zbiranjem informacij o bolezenskem primeru otroka, kritičnem presojojanju o najprimernejšem okolju in na osnovi izkušnje oskrbe malega bolnika.

Tudi za socializacijo otroka in za njegove komunikacijske sposobnosti skrb v prvi vrsti mama, ko na otroka gleda kot na samostojno osebnost. Na tak način otroku pomaga, da postane čim samostojnejši že zelo zgodaj in da se dobro znajde v svetu, v katerem mu je dano živeti. Seveda so matere navadno dovolj pazljive, da otroku »začrtajo« primeren okvir, v katerem se v družbi med drugimi otroki in odražili lahko giblje primo njegovi starosti in dovolj varno. Tak »nadzorovan«, vendar dovolj sloboden način uvajanja v družbo omogoča otroku, da si nabira socialnih izkušenj. Nedvomno je način, kako majhnemu otroku poiskati dovolj primernih družbenih stikov, tesno povezan tudi z materino zaposlenostjo na drugih področjih.

Kasneje pa mora vsekakor ostati odprta pot za razpravo o vrsti in načinu socialnih stikov tudi s pubertetnikom ali adolescentom, tudi ko gre za ranj tako pomembne zadeve, kot je prvo ljubezen, tekmovalno športno udejstvovanje ali izbira »klape«... Tudi socialni stiki namreč vplivajo na duševno in emocionalno plat človekovega življenja. Pomembno je, da mati spozna, kje so šibkosti, meje in stiske otroka v različnih razvojnih fazah njegovega življenja. Spoznanja mora vzeti resno in jih primerno predelati, da bo nena reakcija kar najbolj ustrezna in otroku primerna. Samo če dobro pozna svojega otroka in njegov svet, bo lahko v primeru zapletov v katerikoli situaciji pomagala poiskati primerne rešitve in ponudila strategije, ki bo otroke spodbudila. Tu di tu gre za nekakšen menedžment, ki bi ga lahko imenovali krisni.

Pomembno je, da otrokove storilnosti vplivajo na duševno in emocionalno plat človekovega življenja. Pomembno je, da mati spozna, kje so šibkosti, meje in stiske otroka v različnih razvojnih fazah njegovega življenja. Spoznanja mora vzeti resno in jih primerno predelati, da bo nena reakcija kar najbolj ustrezna in otroku primerna. Samo če dobro pozna svojega otroka in njegov svet, bo lahko v primeru zapletov v katerikoli situaciji pomagala poiskati primerne rešitve in ponudila strategije, ki bo otroke spodbudila. Tu di tu gre za nekakšen menedžment, ki bi ga lahko imenovali krisni.

Pomembno je, da otrokove storilnosti vplivajo na

POLITIKA - Še vedno napetost po razsodbi ustavnega sodišča o Alfanovem zakonu

Berlusconi: Sem najboljši premier in najbolj preganjan v zgodovini

Casini premierju svetuje dozo kamilice - Franceschini svari pred nevarnostjo avtoritarnih zapletov

POLITIKA Bi obnovili parlamentarno imuniteto?

RIM - Potem ko je ustavno sodišče razveljavilo Alfanov zakon, ki je določal imuniteto za štiri najvišje državne predstavnike (predsednike republike, vlade in obeh vej parlamenta), se je v političnih krogih povedal predlog, da bi ponovno uvedli imuniteto za parlamentarce, ki jo je nekoč predvideval 68. člen ustawe. Člen so leta 1993 ukinili pod prisikom afere čistih rok.

Za obnovitev parlamentarne imunitete se je med prvimi javno izrekel sam pravosodni minister Angelino Alfano, se pravi »oce« pravkar razveljavljenega zakona. Podprga je politolog Alessandro Campi, ravnatelj fundacije Farefuturo, ki je politično blizu predsedniku poslanske zbornice Gianfrancu Finiju. Naklonjen tej zamisli je tudi predstavnik Demokratske stranke Marco Follini. Skratka, ideja uživa podporo v različnih političnih sredinah.

A prav kmalu so se oglasili tudi nasprotniki zamisli. Načelnica demokratov v senatu Anna Finocchiaro je menila, da bi obnovitev parlamentarne imunitete izvajala revolt pri ljudeh, ki so že tako jezni zaradi privilegijev, ki jih uživajo pripadniki politične »kaste«. Član vodstva Italije vrednot Massimo Donadi je prav tako odločno zavrnil predlog, vprašal pa se je, katero stališče pravzaprav zagovarja Demokratska stranka, ko pa so nekateri njeni predstavniki za obnovitev parlamentarne imunitete, drugi pa proti.

Na to se je odzval voditelj demokratov Dario Franceschini. »Ne, nikoli!«, je bil njegov rezek odgovor prek *twitterja*. Oglasil se je naposled voditelj UDC Pier Ferdinando Casini, po oceni katerega ni pravi čas za odpiranje takšnih razprav. »Zdaj bi morali govoriti o problemih Italijanov,« je pristavljal.

RIM »Ne bom odstopil. Sem najboljši premier vseh časov. Na sodnih procesih sem bil vselej oproščen, dvakrat pa sta obtožnici zastarali, kar ne pomeni ob sodbe. Sedanja milanska prosesa proti meni sta pravi farsi. Šel bom na televizijo in vse to pojasnil Italijanom. Sem v absolutnem smislu največji preganjanec sodnih oblasti v zgodovini človeštva, to pa zato, ker sem jez proti levici. Na sodiščih se je zvrstilo 2.500 obravnav proti meni, sam pa sem porabil 200 milijonov evrov za sodnike ..., pardon, za odvetnike.«

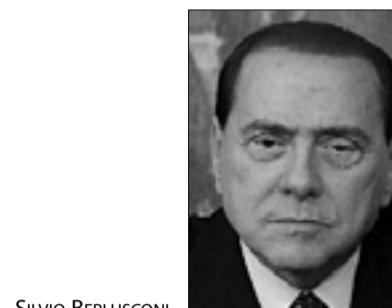
Tako je povedal premier Silvio Berlusconi na tiskovni konferenci, ki jo je priredil včeraj opoldne takoj po seji vlade. Srečanje s časnikarji bi moralno biti namenjeno predvsem predstavitev ukrepov, ki jih je sprejel ministrski svet na svoji včerajšnji seji, toda v ospredje je stopila žgoča politična aktualnost, se pravi napetost, ki je v državnem vrhu nastala, potem ko je ustavno sodišče minuloto sredo razveljavilo imuniteto, ki so jo uživali štirje najvišji državni predstavniki na osnovi Alfanovega zakona.

VLADA - Na včerajšnji seji Zelena luč za Brunettovo reformo javne uprave

RENTA BRUNETTA
ANSA

RIM - Minister za javno upravo in inovativnost Renato Brunetta včeraj ni skrival zadovoljstva zaradi sklepa, s katerim je ministrski svet odobril njegovo reformo javnega sektorja, ki hoče kaznovati predvsem neproduktivne in prevečkrat odsotne javne uslužbence. Reforma je torej v prvi vrsti bitka proti »lenuhom«, ki tvegajo krčenje plač ter v skrajnem primeru izgubo službe. Po drugi strani pa predvideva nagrade za

SILVIO BERLUSCONI

Berlusconi je ponovil, da je razsodba ustavnega sodišča politične narave. »Ustavno sodišče ni bilo lojalno do parlamenta, to pa zato, ker je večina ustavnih sodnikov levo usmerjenih,« je menil. Premier je ponovil, da je tudi predsednik republike Giorgio Napolitano levicar. »Ne smemo se skrivati za prst. Jaz sem desničar, Napolitano pa levicar. Nihče ne sme zameriti, če to povem. V Italiji ni nihče super partes,« je dejal.

Toda Berlusconi tokrat ni ponovil svojega nedavnega očitka, da bi predsednik republike moral vplivati na ustavno

sodišče, da ne bi zavrnilo Alfanovega zakona. Nasprotno. Skušal se je nekoliko zbližati s Kvirinalom. »Prepričan sem, da bo v bodoče mogoča lojalna dialektika med Kvirinalom in vlado, kot je normalno v demokraciji. To ni edini primer ko-habitacije različno usmerjenih, najvišjih državnih predstavnikov. Prepričan sem tudi, da Kvirinal ne bo postavljal ovir proti našemu programu reform,« je zaključil.

Berlusconijeva izvajanja so takoj naletela na vrsto odzivov. V vladni koaliciji so prevladali pozivi k popuščanju napetosti. Opozicija pa je vznenirjena. Italija vrednot je podobno kot skrajna levica ponovno zahtevala, naj Berlusconi odstopi. Voditelj UDC Pier Ferdinando Casini je Berlusconiju svetoval »dozo kamilice«. Sekretar Demokratske stranke Dario Franceschini pa je posvaril pred nevarnostjo avtoritarnih zapletov. »Prizadevati si moramo za okrepitev demokracije. Tudi primarne volitve Demokratske stranke ponujajo pomembno priložnost v tem smislu,« je dejal.

SODSTVO Prizivni proces proti Millsu

MILAN - »Predlagam potrditev pravostopenjske razsodbe, saj ni razlogov, da bi znižali kazen.« Tako je povedala javna tožilka Laura Bertolé Viale, ko je včeraj sklenila svoj govor na prizivnem procesu proti britanskemu odvetniku Davidu Millsu v Milanu. Mills je bil 17. februarja letos obsojen na 4 leta in 6 mesecev zaporne kazni zaradi lažnega pričevanja v prid Silvia Berlusconija v dveh prejšnjih sojenjih proti njemu. Za to naj bi od sedanega premierja prejel 600 tisoč ameriških dolarjev podkupnine.

Obramba Millsa bo nastopila z zagovorom 15. t. m., prizivno sodišče pa bo svojo razsodbo verjetno izreklo 27. t. m. Na dlani je, da bo odločitev pomembna tudi za Berlusconija, ki se je procesu doslej izognil na osnovi Alfanovega zakona.

ITALIJANSKO DOGAJANJE V ZRCALU TUJIH MEDIJEV

Po razsodbi ustavnega sodišča plaz kritik na Berlusconija Misel iz 18. stoletja: »Vsak narod ima vlado, ki si jo zaslужi«

SERGIJ PREMRU

Že dalj časa je deževalo, v zadnjih mesecih je lilo, po zadnjih razpletih pa je nastopil vesoljni potop. Tako bi ocenil pisanje tujih medijev na račun italijanskega premnika. Reakcije po razsodbi ustavnega sodišča so namreč soglasne, še najbolj kritični so britanski mediji, tudi ker je tamkajšnje javno mnenje od nekdaj ne-naklonjeno Italiji, kot tudi na drugem bregu Atlantika, ker ameriški mediji očenjujejo pojav Berlusconija kot zablodo kapitalističnega sistema.

Začnimo iz Londona. *The Times* je pred nekaj dnevi zapisal, da zagovor Berlusconijevih odvetnikov pred ustavnim sodiščem spominja na Orwelovo Živalsko farmo, kjer so »vse živali enake, a nekatere so bolj enake od drugih,« kot izhaja iz zahteve, naj zakonska določila ne veljajo za premiera. V dopisu po izidu ustavne razsodbe pa ugotavlja, da premierova oblast sloni na propagandi podrejenih medijev, pa tudi na šibkosti opozicije. Murdochov dnevnik opozarja tudi na neprimerna prijateljstva s Putinom

in z Gadafejem ter na spolne dogodivščine. Nizki osebni prestiž premiera in Italije naspolj je najbolje ponazorila Michelle Obama, piše *Times*, ki Berlusconija ni sprejela z objemom kot vse ostale svetovne voditelje na vrhu G20. Čas bi bil, da ne bi italijanski premier več započastljal javnih interesov pred svojimi in da bi zato odstopil, meni britanski časopis.

The Economist ugotavlja, da je sicer propadal namera, da bi Berlusconija varovali pred zakonskim pregonom, vendar ne bo hujših posledic. Čeprav se bo moral zagovarjati na dveh kazenskih postopkih, ga v resnici procesi ne bodo preveč prizadeli, kvečjemu mu bodo povzročili nekaj dodatnih preglavic, poleg tistih, ki mu jih že povzročajo številni skandali. Ugleden britanski finančni tečnik piše, da je Berlusconi uvrstil tudi ustavno sodišče med subverzivne inštitucije, obenem pa da bi se grožnja, da bi sebi v prid spremenil sestav razsodišča, lahko izkazala kot tveganja in nevarna poteza.

»Sreda je bila slab dan za prvega

ministra Silvia Berlusconija, ampak ugoden za italijansko demokracijo.« Tako se začenja komentar vplivnega dnevnika *The New York Times*, ki med drugim piše, da očitno premier posveča več pozornosti svojemu kontroverznemu osebnemu življenju kot pa reševanju velikanških problemov, ki tarejo Italijo. Vsekakor bi za obe koaliciji, kregavo desno in demoralizirano levo, moral nastopiti čas nove generacije bolj stvarnih in sposobnih politikov, meni *NYT*.

Pod naslovom »Neznosna (legalna) golota Silvia Berlusconija« *The Wall Street Journal* ugotavlja, da je v državi, kjer je politika nekakšen šport, premier izgubil zadnji krog. Verjetno mu bo uspelo premostiti sodne težave in pripeljati do konca zakonodajno dobo. Morda bo celo znižal davčni pritisik in izboljšal sistem birokracije, zaradi česar so ga volilci že trikrat izvolili. To se ne bo zgodilo kmalu, do takrat pa se javnost mora soočati z dolgoletno korupcijo, s spolnimi škandali in z ekshibicionizmom. V neskončnem

prerekanju med Machiavellijevimi našedniki – in njihovimi odvetniki – je resnični poraženec italijansko ljudstvo, piše *WSJ*.

Kot sem že večkrat zapisal, mi dočakanje okrog Berlusconija vedno bolj preseda in zato bi najraje pisal o čem drugem kot o mori, v katero smo zaredili. Preden se posvetim drugim temam, naj navedem še kratek citat, s katerim španski *El País* uvaja svoj komentar. Gre za stavko misleca in diplomata iz 18. stoletja Josepha de Maistra: »Cada pueblo tiene el Gobierno que se merece,« to se pravi, vsak narod ima vladu, ki si jo zaslужi.

France Soir piše, da je po solzah v Mesini nastopil čas jeze. Predstavnikom rimske in deželne vlade, ki so prišli na obisk, so ljudje očitali, da načrtujejo faraonski most nad Mesinsko ozino, za katerega naj bi potrosili bajne vsote, ki bodo med drugim še v žep mafiji, bolj korigirno pa bi bilo, ko bi sredstva namenili posodobitvi obstoječih in razpadajočih

G8: vandalom zelo stroge kazni

GENOVA - Enajst mladih, ki je julija 2001 sodelovalo pri vandalskih akcijah proti svetovnemu vrhu G8, je bilo včeraj obsojenih na skupnih 98 let zapora. Tako je določilo prizivno sodišče v Genovi. Štirinajst obtožencev je bilo oproščenih, oziroma so obtožbe, ki so jih bremenile, medtem zastarale; soudeleženi so bili v spopade v Ulici Tolomaide, ki jih je po oceni sodnikov sprožil neutemeljen naskok policije. To je naposled povzročilo smrt mladega Carla Giuliani.

Najvišja kazen predvideva petnajst let zapora, najnižja šest let in šest mesecov. Branilci obtožencev so odločiti predsednica genovskega sodišča Marie Rosarie D'Angelo sprejeli z nejevernostjo: »Takih zapornih kazni še morilci niso deležni. Deset let zapora, ker so razbili nekaj izložb!«

Industrijska proizvodnja: v avgustu višja za 7%

RIM - Industrijska proizvodnja v Italiji je po podatkih zavoda Istat v avgustu zabeležila 7-odstotni porast v primerjavi z julijem. To je največji porast od leta 1990, odkar so začeli z redno statistiko, so poudarili pri zavodu Istat. Toda glede na avgust leta 2008 je industrijska proizvodnja upadla za 18,3 odstotka. V obdobju od januarja do avgusta letos je vsekakor industrijska proizvodnja zabeležila porast 4,4 odstotka v primerjavi z istim obdobjem leta 2008. Najhujše je bilo v železarskem sektorju, v katerem je proizvodnja avgusta letos zabeležila upad 37,9 odstotka glede na avgust leta 2008, medtem ko je proizvodnja strojev upadla za 33,7 odstotka.

Dan v znamenju stavk kovinarjev in študentov

RIM - Včerajšnji dan je minil v znamenju stavk kovinarjev in študentov. Kovinarji sindikata Fiom-Cgil so stopili na ulico v petih mestih, kjer so glasno izrazili nenaklonjenost dogovoru med Federmecanico ter sindikatoma Fim-Cisl in Uilm-Uil o novi delovne pogodbe. Več kot 250 tisoč demonstrantov je v Palermu, Neaplju, Rimu, Firencah in Milanu zahtevalo prekinitev pogajanj in razpis referenduma med delavci, katerim naj bi pripadala glavna beseda pri takšnih odločitvah. Poleg kovinarjev pa so svoje pravice na petdesetih demonstracijah po vsej Italiji glasno zagovarjali tudi študentje, ki nasprotujejo reformi ministrične zaščitne Mariestelle Gelmini.

SILVIO BERLUSCONI

infrastruktur ter obrambi teritorija pred katastrofami.

Pa se dve kratki iz že prej omenjenih *Financial Times* in *New York Times*.

FT poroča o predstavljivosti nove fundacije, ki jo vodi poslovnež Montezemolo, vodilni pri Fiatu in Ferrariju. Ustanavljanje fundacije, namenjenih preučevanju dogajanj v Italiji in njeni prihodnosti, je ne-kakšna italijanska manjica. Ni pa izključeno, da je nova ustanova lahko uvod k skorajnjemu političnemu nastopu Montezemola, piše londonski dnevnik.

Neobičajen je dopis *New York Times*, in sicer s področja nogometnega. *NYT* namreč poroča, da so Interjevi navijači izživigali igralca Sulleya Muntarija. Ni šlo samo za izraz nezadovoljstva, ker se je ekipa slabu odrezana na igrišču: za tarčo so izbrali prav temnopoltega in muslimanskega igralca, ki ga je pred časom trener Mourinho javno pozval, naj se ne drži posta za časa ramadana. Včasih bi se upravičeno moralni vprašati, zakaj je svet nogometu tako brezno nekulturne.

SDZPI - Uradna predstavitev Izobraževalne naveze s konzorcijem Slov.I.K.

»Brez fleksibilnosti ne gre, zavoda ne moremo enačiti s šolami!«

Reorganizacija z zmanjšanjem delovne sile in poudarkom na zunanjih kadrih - Dokapitalizacija Slovika

Vodstvi izobraževalnega konzorcija Slov.I.K. in Slovenskega deželnega zavoda za poklicno izobraževanje (SDZPI) sta včeraj na novinarski konferenci uradno predstavili projekt Izobraževalne naveza, s katerim stopata ustanovi na skupno pot. Govor je bil o nastanku in viziji nove naveze, a tudi o najbolj vroči temi: krčenju delovne sile na zavodu SDZPI, kjer je pet izkušenih uslužbenik v dopolnilni blagajni.

Predsednik upravnega odbora Slovika Boris Peric je uvodoma pojasnil, da Izobraževalna naveza združuje dve slovenski ustanovi, ki se ukvarjata z izobraževalnimi dejavnostmi, in sicer s poklicnim in vseživljenjskim izobraževanjem. Zavod SDZPI se je znašel v finančnih težavah in to je bil trenutek, ko se je obema ustanovama ponudila pomembna razvojna priložnost. Naveza ustvarja veliko dodano vrednost in bo koristna za celotno slovensko skupnost v Italiji, je dejal Peric, ki je pristavljal, da se Slovenci zaradi gospodarske stiske ne morejo izogniti logiki združevanja. Slovik se bo še naprej ukvarjal z dodatnim in dopolnilnim izobraževanjem, odvisno podjetje Ad for-

Mitja Bauzon, Matejka Grgič, Boris Peric, Štefan Semen in Branko Jazbec KROMA

mandum (dosedanji SDZPI) pa bo načrtoval in izvajalo projekte poklicnega izobraževanja.

Do zasuka je prišlo 1. septembra letos, ko je konzorcij Slovik vstopil v SDZPI

in vanj vložil sto tisoč evrov, kar predstavlja sedaj celoten kapital zavoda. »Pred vstopom Slovika je bil SDZPI brez kapitala in torej v likvidaciji, kar je ogrožalo članice in upravitelje,« je pojasnil Peric. SDZPI se bo v kratkem tudi uradno preimenoval v Ad formandum, z novo obliko socialnega podjetja - tj. neprofitno podjetje z omejeno odgovornostjo (odgovarjalo bo samo z lastnim kapitalom).

Predsednika omenjene investicije pa bo tudi dokapitalizacija Slovika, ki ima trenutno 40 tisoč evrov kapitala. Člani konzorcija (družba KB1909, Zadružna banka Doberdob Sovodnje, Sklad Trinko, Sklad Sardoč ter razne druge ustanove in podjetja) bodo dokapitalizirali konzorcij s 120 tisoč evri, za skupnih 160 tisoč evrov.

Predsednik upravnega odbora SDZPI Štefan Semen je povedal, da je bila kriza zavoda finančne in tudi vsebinske narave. »31. avgusta 2008 se je zaključilo najslabše poslovno leto, nato je z varčevalnimi ukrepi potekalo saniranje bilance, ki je bilo na koncu uspešno,« je dejal. Perspektive za leto 2009/10 niso najboljše, novi ukrepi, v prvi vrsti vpis petih uslužbenik v dopolnilno blagajno, pa se uokvirajo v poskus, da bi preprečili novo krizo, je pojasnil Semen: »Z dogovorom o zmanjšanju delovne sile smo vsaj dosegli, da ne bo ničesar postal zunaj. Če se bo dejavnost okrepila, bomo uslužbenike spet popolnoma vključili.« Semen trdi, da bodo v povezavi s Sloviki rešili tudi vsebinsko plato krize, saj prinaša goriški kon-

zorci veliko svežine in novih idej.

Sledili so odgovori na vprašanja novinarjev. Ravnatelj SDZPI Branko Jazbec je potrdil, da želi SDZPI ohraniti vse dejavnosti, tako poklicno kot vseživljenjsko izobraževanje, saj se elementi dopolnjujejo. »Smo v krogu akreditiranih ustanov, kjer je neke vrste deželni elitni klub in ne moremo si privoščiti, da bi ta status izgubili,« je dejal. V zvezi z zmanjšanjem delovne sile je ravnatelj potrdil, da je vodstvo SDZPI konec avgusta predstavilo sindikatom načrt reorganizacije, ki je predvideval odpuščanja. »Hoteli smo ohraniti dejavnosti in zmanjšati stroške, največ stroškov pa je pri osebju,« je povedal. Prvotni načrt je bil ohraniti le minimalno število uslužbencev, s katerim bi si zagotovili prej omenjeno akreditacijo: »Morali smo izbirati in nekje je bilo pač treba črtati, naposlед pa smo podpisali kompromis s sindikati.« Na vprašanje, zakaj so jo skupile ravno uslužbenke z najdaljšim delovnim stažem (vključno z dvema uradnicama), je splošno odgovoril, da so potrebovali standstotno kritite vseh kompetenc, pri čemer je bila odločilna prilagodljivost uslužbenec, ne pa njihova specjaliziranost. Glede tega, da SDZPI išče v teh dneh zunanje predavatelje tudi za justranje tečajev (kjer so tri stalne predavateljice v 18-urni dopolnilni blagajni ...), je Jazbec podprtjal, da je to normalno, saj je lani na teh tečajih - poleg petih stalnih predavateljic - delalo kar deset zunanjih sodelavcev.

Peric je pojasnil, da je bila alternativa zaprtje zavoda in da so bili boleči kompromisi nujni: »Podobne ustanove imajo pogosto težave, sam SDZPI je preživel več kriz, neokretna in rigidna struktura pa ne zagotavlja razvoja.« Samo svež kapital in fleksibilnost, vključno s številnimi zunanjimi sodelavci, omogočajo preživetje. Matejka Grgič (znanstvena direktorka Slovika) in Mitja Bauzon (podpredsednik upravnega sveta Ad formanduma) sta pojasnila, da je konkurenca huda in da samo kakovostna ponudba z visoko izobraženimi kadri (torej kadri z vsaj univerzitetno izobrazbo, ki se redno izpopolnjujejo) postavlja temelje za dolgoročne razvojne načrte. »Marsikdo enači izobraževalne zavode s šolami, kar je zgreneno. Strukture prvih morajo obvezno biti fleksibilne, ker ponujajo najrazličnejše tečaje. Seveda moraš potem imeti opravka s socialnimi problemi,« je zaključil Peric. (af)

Razprava o Trstu in deželnem zdravstvu

Odbor Demokratske stranke, ki podpira tajniško kandidaturo Daria Franceschinija, prireja v pondeljek, 12. 10. ob 17.30 v Novinarskem krožku v Trstu javno razpravo o vlogi Trsta v deželnem zdravstvenem sistemu. Srečanje bo uvedel deželni svetnik Sergio Lupieri, navzoča bo tudi evropska poslanka Debora Seracchiani, ki kandidira za mesto deželne tajnice Demokratske stranke.

Zaradi Barcolane posledice v prometu

Podjetje Autovie Venete predvideva ta konec tedna, gost promet na avtocestnem priključku pri Mošćenicah, in sicer zaradi številnih obiskovalcev Barcolane. Zaradi slovitve regate pa bo Furlanska cesta v nedeljo enosmerna: avtobus 42 in 44 bosta vozila na Kras po Furlanski cesti, v mestu pa s Prosekajo po Nasejiju S. Nazario do Opčin, zatem pa po Openski cesti in Ulici Valerio v središče Trsta. Podjetje Trieste Transporti obenem obvešča, da bo pomorska linija iz Trsta v Milje (in obratno) danes zvečer potencirana. Trajekt bo krenil iz tržaškega pomola Bersagliere tudi ob 21.30, 22.30 in 23.30, iz Milje pa tudi ob 22. in 23. uri ter opolnoči.

Brez dokumentov in vinjen za volanom

V noči na petek so policisti med opravljanjem kontrol na teritoriju ustavili avtomobil, ki je vozil ravno mimo sedeža tržaške kvesture. Za volanom je sedel vinjen moški M.V., ob njem pa vinjen sопotnik oz. lastnik avtomobila. Vozniku, ki je bil brez dokumentov in torej tudi brez voznika dovoljenja, so izmerili 1,44 promila alkohola v krvi, so-potnik pa 1,25. M.V. Ovadili so ga na prostosti.

Rutinske kontrole nad uličnimi prodajalci

V okviru rutinskih kontrol so mestni redarji včeraj na Drevoredu XX septembra ustavili 31-letnega Ni.Nd. iz Senegala in 24-letnega Ay.Mo. iz Maroka. Oba tujca nista imela potrebnega dovoljenja za bivanje in bosta moralna zapustiti državo; ovadili so ju na prostosti.

DOLINA - Včeraj na županstvu

Generalna konzulka RS na vladnem obisku

Na dolinskem županstvu so včeraj dopoldne gostili novo generalno konzulko Republike Slovenije v Trstu Vlasto Valenčič Pelikan. Na prvem vladnem obisku jo je spremljala tudi konzulka Republike Slovenije v Trstu Bojana Cipot.

Dolinska županja Fulvia Premlin je svoji gostji uvodoma predstavila prostor, ki ga upravlja, kraje, kjer Slovenci in Italijani živijo v sotizitju. Pelikanova se je pozanimala tudi za težave, s katerimi se v občini soočajo, tako da je seveda prišel na dan aktualni problem uplinjevalnika. Dolinska županja ji je pojasnila srž problema in jo opozorila, da sta z miljskim kolegom Neriom Nesladkom že vložila priziv na upravno sodišče v Laciiju. »Skrbis nas usoda naših ljudi, saj nimamo posebnih zagotovil o morebitnih nevarnostih plinskega terminala,« je potožila županja. Generalna konzulka je pri tem poudarila, da Slovenija budno spremlja vse premetke glede afer, ki buri duhove in županjo pozvala, naj jo obvešča o morebitnih nadaljnih posegih, ki predvidevajo med drugim tudi srečanje z okoljskim ministrom Franom Erjavcem.

Sogovornici sta si pred odhodom še potrdili željo po sodelovanju in po spodbujanju odnosov med institucijama.

ŠOLSTVO - Množica višješolcev v povorki po tržaških ulicah

Prvi protest v šolskem letu

Nasprotovanje vladni politiki krčenja sredstev za javno šolstvo in zakonu Aprea - Zahteva po novem deželnem zakonu o pravici do študija

S svojim transparentom so na manifestaciji sodelovali tudi dijaki slovenskih višjih srednjih šol

Približno mesec dni po začetku je včeraj dopoldne Trst doživel prvo protestno manifestacijo dijakov višjih srednjih šol v letošnjem šolskem letu. Manifestacija, ki jo je priredilo Združenje višješolskih dijakov, se je udeležilo več sto mladih (po podatkih organizatorjev celo okoli 1700), ki so krenili v povorki z Goldonijevega trga po tržaških ulicah do Velikega trga, kjer se je manifestacija, ki je doživelata tudi nekaj trenutkov napetosti zaradi lučanja jajc, ki ga je uprizorila skupina mladičev, ki je očitno nasprotovala povorki, zaključila.

Razlogi za letošnji prvi dijaški protest se po prepričanju organizatorjev nahajajo v t.i. reformi Gelmini oz. politiki krčenja prispevkov in osebja v javnem šolstvu, ki jo izvaja italijanska vlada. Obenem so dijaki izrazili nasprotovanje tudi t.i. zakonu Aprea, ki omogoča vstop zasebnikov v šole, ki se lahko spremeni v funkcije z upravnim svetom. Na deželnih ravnih pa zahtevajo umik trenutno veljavnega zakona o pravicah do študija, ki je star trideset let in po prepričanju protestnikov ne vsebuje konkretno zaščite pravic dijakov. Novi zakon bi moral vsebovati določila o popustih za dijake pri koriščenju javnih prevozov, kupovanju knjig in šolskega materiala ter pri zunajšolskem izobraževanju.

Protesta se je udeležila tudi skupina dijakov slovenskih višjih srednjih šol z lastnim transparentom.

ZAHODNI KRAS - Predstavitev zanimivega projekta

Križ: »pri Bernardi« hotel, v stari vasi kmalu turisti

Glavna nosilca pobude sta Združenje za Križ in finančna grupa KB 1909

Nekdanja gostilna
Pri Bernardi v Križu,
kjer načrtujejo
hotelsko-gostinsko
strukturo

KROMA

kriških načrtih in dejansko deluje kot neke vrste partner Združenja za Križ. Peric je še omenil Ribiški muzej, Operno akademijo Križ, Kmečko zadrugo, Ribiško hišo, kulturno in športno društvo Vesna in ŠD Mladina.

Hotelsko-turistično strukturo načrtujejo za sedaj v dveh lokacijah. Glavna naj bi bila v stavbi nekdanje gostilne pri Bernardi, ki je že v lasti Združenja za Križ. Gre za tipično gostinsko poslopje (nekoč je bila tam ribja restavracija), ki se odlikuje tudi s slikovito strešno teraso s pogledom na Tržaški zaliv. Druga izbrana lokacija je sosednja hiša, ki je bila last danes že pokojnega Carmela Sedmaka (po domače Njemečevega). Vse načrtovane investicije so zasebne, pobudniki pa v prihodnosti računajo tudi na pomoč lokalnih uprav in morda evropskih razvojnih skladov.

Razpršeni hoteli ali »hotel vas«, kot projekt imenujejo ponekod v Karniji in v Toskani, naj bi postali sestavni del domačega okolja, v katerem bi posebno pozornost namenili morju in obmorski kulturi. Na tem področju je že več let angažiran Franco Cossutta (bil je med ustanovitelji Združenja za Križ), ki si v nelahkih razmerah prizadeva predvsem za Ribiški muzej pod domom Alberta Sirkha. Zadeva se razvija, čeprav ne tako hitro, kot so upali njeni pobudniki, ki so morali za izvedbo tega projekta premestiti marsikatero finančno in birokratsko oviro. Omenili smo Sirkov dom, ki se zaradi velikih vzdrževalnih stroškov predstavlja kot problem v problemu. Zanj se iščejo primerne rešitve, ki pa niso za vogalom.

Kot vidimo veliki in ambiciozni načrti, ki jih domačini spremljajo z zanimanjem, čeprav z njimi niso v celoti seznanjeni. »Meni niso všeč govoriti in obljuditi, temveč konkretna dejanja,« je na odprtju »novega« Ljudskega doma povedal Valentino Cossutta.

S.T.

TURISTIČNA NOVOST

Kaj je pravzaprav »razpršeni« hotel?

Poimenovali so ga kar »razpršeni« hotel (v it. albergo diffuso) ali »hotel vas«. To postaja s časom ena izmed najbolj priljubljenih oblik turističnega potovanja v Italiji, ki se počasi širi tudi v drugih evropskih državah.

Ne gre za klasični kmečki turizem ali za vse bolj priljubljeni »bed & breakfast«. Gre za namestitvene rešitve, ki se navadno nahajajo v starem jedru manjših mest ali pa tudi v vaseh, v tem primeru v Križu. Struktura ima skupno recepcijo in sobe, ki so razpršene v

sosednjih hišah. V nekaterih primerih so vso vas spremenili v hotel, v drugih pa samo dele naselja. Gre za model trajnostnega turizma, ki ima za cilj - poleg udobja za goste - tudi ohranjanje vasi pri življenju. S to turistično ponudbo lahko gostje vzpostavijo tesnejše in prijateljske stike z domaćim prebivalstvom. Trenutno obstaja v Italiji že 35 takih »hotelov«. Naziv »razpršeni hotel« se je rodil v Karniji, kjer so prve tovrstne pobude že izpeljali v začetku osemdesetih letih prejšnjega stoletja.

V Križu se v tem času dogaja marsikaj in marsikaj se bo še zgodilo. Pred nekaj meseci so znova odprli Ljudski dom in Vesna stalno posodabljajo svoje športne strukture, velike načrte za vas ima Združenje za Križ, okrog katerega je Valentino Cossutta zbral skoraj vse domače organizacije in društva. Med vsemi pobudami izstopa projekt t.i. razpršenih hotelov (v it. albergo diffuso), ki se bo povezal z nastajajočim Ribiškim muzejem, Ribiško hišo in pešpotjo, ki bo povezovala vas s portičem na Miulu. Pešpot sicer obstaja še iz starih časov, od železnice do obalne ceste pa je nedostopna.

Projekt razpršenih hotelov v Križu je v četrtek na srečanju s predstavniki norveških bank in družb, ki namaravajo investirati na Tržaškem, okvirno predstavil predsednik finančne družbe KB 1909 Boris Peric. Ta družba je finančno soudeležena pri

BOLJUNEC - Prvi večer sezone Mladinskega doma je bil posvečen Golemu otoku

Pričevanji o grenki preizkušnji

Gosta torkovega večera sta bila bivša zapornika: publicist in družbeni delavec Andrej Aplenc in odvetnik Bogdan Berdon

Prepletanje grenkih osebnih izkušenj in razmišljanja o vzrokih dogajanja: to je bil večer, ki je v torek v Mladinski dom v Boljuncu privabil številno občinstvo, ki so se tako seznanili z grozotami Golega otoka, jugoslovenskega koncentričnega taborišča, ki ga je Titov komunistični režim določil za informbirojeve, se pravi za domače zagonitnike sovjetskega diktatorja Stalina po sporu med slednjim in Titom leta 1948, a ne samo zanje. Srečanje z naslovom Senčna stran Golega otoka, ki je predstavljalo začetek sezone Mladinskega doma, sta oblikovali dve neposredni priči takratnega dogajanja - bivša zapornika na Golem otoku Andrej Aplenc in Bogdan Berdon, ki sta se obo znašla v tem zloglasnem taborišču na majhnem skalnatem kvarnerskem otoku zaradi tega, ker sta izrekla nekaj pravzaprav nedolžnih kritik.

Uvodoma je prisotne pozdravil predsednik Mladinskega doma Silvester Metlika, zatem je moderator, časnikar Miro Oppelt, predal besedo gostoma, ki sta podala svojo izkušnjo taborišča. Aplenc, vidni družbeni delavec in publicist v Sloveniji, ki pa je dolgo let živel v inozemstvu, se je na Golem otoku znašel kar dvakrat, prvič leta 1949 kot sedemnajstleten dijak (prišel je s prvim transportom zapornikov 9. julija 1949), drugič pa nekaj let pozneje, ker se po prvi vrtnitvi iz taborišča ni »poboljšal« oz. ni hotel volunutl za jugoslovensko tajno policijo, zloglasno Udbo. Prve dni bivanja se ni zgodilo nič

Srečanje je
pritegnilo
pozornost
večjega
števila poslušalcev

KROMA

posebnega, nato je bil prvi zbor, na katerem je krajevni poveljnik tajne policije opozoril jetnike, da se v taborišču nahajajo na prevzgoji in če se ne bodo prevzgojili, bodo njihove kosti ostale na Golem otoku. Prvo opozorilo je bil pretep do smrti dvajsetice jetnikov, nato se je začelo trdo fizično delo, združeno s pomanjkljivo hrano in siljenjem k medsebojnemu vohunjenu. Posledica jetništva na Golem otoku so bile more, ki jih je Aplenc doživil vsako noč, potem ko se je po prestajanju kazni izselil v tujino, in ki so izginile, potem ko

se je vrnil v Slovenijo.

Bogdan Berdon, v Trstu znani slovenski odvetnik, se je dvajset let spraševal, zakaj se je pravzaprav znašel na Golem otoku, na koncu pa je vzel v poštov dve možnosti: opazko, ki jo je bil v Postojni izreklo glede nekaterih »ne-ljubih« knjig, in opozorilo na težko oborožitev zahodnih zaveznikov v Trstu. Vsekakor, v taborišču je bilo treba preživeti in so zaporniki po njegovih besedah vsi postali kot živali. Berdon je mnenja, da je bilo dogajanje v taborišču sad človeške hudobije, ki se ne

glede na vladajoči režim razbohoti, ko za to dobi priložnost. S tem pa se Aplenc ne strinja, saj je za grozodejstva na Golem otoku kriv totalitarni komunistični sistem, ki se je posluževal terorja. Andrej Aplenc je na srečanju, na katerem so se prisotni seznanili tudi z izkušnjo nekaterih drugih manj znanih zapornikov, tudi postregel z grenkim podatkom: iz marmorja, ki so ga zaporniki izkopali na Golem otoku, je namreč zgrajen spomenik žrtvam italijanskega fašističnega taborišča na Rabu.

Emergency na nabrežju

V okviru najpomembnejše tržaške regate Barcolane so prostovoljci tržaške sekcije humanitarne organizacije Emergency s svojo stojnico prisotni na nabrežju pred Pomorsko postajo. Mimočim ponujajo raznorazne informacije o svojem delovanju, o projektih v teku in o uspehih, ki jih je v vseh teh letih organizacija požela; seveda pa so vsem na voljo pisane majice in raznovrstni obeski s tipičnim logotipom. Zbrane prispevke bodo namenili zdravstvenemu centru v Angharamu v Afganistanu, kjer so v petnajstih letih delovanja pomagali nad trem milijonom osebam, povečini ženskam in otrokom.

Etnoblog in glasbena alternativa Barcolani

Mladinsko združenje Etnoblog prijeva v kopališču Ausonia t.i. protifestival, ki poteka ravno v teh dneh, ko je место zajeta mrzlica ob Barcolani. V kopališču so zato poskrbeli za več glasbenih srečanj, ki bi mladini ponudili alternativo glasbenim srečanjem na Velikem trgu. Drevi bo na sprednu rock'n'roll večer, vstop pa bo prost. Ob 23. uri bo zadan glasba DJ-ev Whatever versus Lamette, Michela Myers, C.A.R.L., Ale Mod in Checca Merdeza.

Srečanje o diabetesu

Jutri bo ob 18. uri v dvorani Baroncini zavarovalnice Generali (Ul. Trento 8) predavanje, ki ga prireja tržaško združenje diabetikov. Naslov predavanja bo »Noga diabetika in izkušnje naših sosedov«. O tem problemu bo spregovorila zdravnica Iris Marolt iz Kopra, ki tam vodi ambulanto za diabetike; Maroltova je tudi podpredsednica devlovne skupine, ki preučuje noge diabetikov.

Nabrežinska godba na Verdijevem trgu

Na Verdijevem trgu se jutri nadaljuje niz koncertov združenja Anbima. Ob 10. uri bo nastopila godba na pihala ob Koroščev, ob 11.15 pa Godbeno društvo Nabrežina.

Pridruži se ekipi Pupkin Kabarettu

Včeraj so se v gledališču Miela začele avdicije za nove sodelavce ponedeljkovih srečanj z smehom v družbi ironičnih kabaretistov ekipe Pupkin Kabarett. Nadaljevale se bodo tudi danes od 16. do 20. ure.

Vabilo je namenjeno profesionalnim igralcem in komikom, pa tudi vsem tistim hudočušnim talentom, norčkom ali obubožanim politikom, ki jih državna oz. lokalna gledališča (pa ne samo) scena prezirata. Informacije so na voljo na tel. št. 392/9136920 ali 393/9703808.

Jabolko za življenje

Na tržaške trge se danes in jutri virača hvalevredna pobuda Jabolko za življenje. Prireja jo Italijanska zveza za multiplo sklerozo - AISL in z njim zbirati sredstva za financiranje raziskav o tej hudi bolezni osrednjega živčnega sistema, za katero boleha v Italiji 27 tisoč oseb, predvsem mladih žensk med 20. in 30. letom starosti; samo v Trstu je 350 bolnikov. S simbolnimi sedmimi evri boste nabavili vrečko jabolk za življenje.

K pobudi je pristopila tudi tržaška sekcija AISL, ki bo namestila več stojnic po središču: naselje Barcolana, Ul. delle Torri, Trg sv. Antona, katinarska bolnišnica, pod Portiči, na Goldonijevem trgu, na Opčinah (Ul. Nazionale - pri baru Vatta), na Padričah (Area Scienze Park), in v Miljah (Trg Marconi).

Tomizza za najmlajše

Danes se zaključi niz bralnih uric, posvečenih Fuliu Tomizzu; ob 10. uri bo do najmlajšim bralcem prebrali nekatere Tomizzove pripovedke v knjižnici Quarantotti Gambini (Sv. Jakob) in Stelio Mattioni (Naselje sv. Sergija).

POKRAJINA TRST - Predsednica je podelila pečat pisatelju Claudiu Magrisu

»Ampak s kulturo se ukvarja tudi podjetnik ali delavec ...«

Nagrada pisatelju in esejistu, »preučevalcu sveta, ki je ostal zvest svojemu mestu«

Včerajšnja slovesnost je bila prisrčna

KROMA

Claudio Magris trdi, da je po nagrahdah lažje seči daleč od doma. »Kjer nas ne poznamo, se lahko prodajamo tudi za to, kar nismo. Prave partije pa odigramo doma: domači kraj je naš najstrožji sodnik.« Tržaški pisatelj je zato s posebnim zadovoljstvom prejel pečat Pokrajine Trst, ki mu ga je na včerajšnji prijetni slovensnosti izročila predsednica Maria Teresa Bassa Poropat. Prisotni so bili predstavniki pokrajinske uprave in sveta, a tudi okoliških občin in kulturniki.

Pisatelj, večkratni kandidat za Nobelovo nagrado, esejist, germanist, pre-

vajalec, dramaturg in bivši senator, predvsem pa »preučevalec sveta, ki je ostal prisrčen prebivalec tega mesta in teritorija«. Človek, ki je vsakodnevni postanek v kavarni (»Tu sem sam, a v družbi«), spremenil v pravi topos. Človek, ki kot številni Tržačani »ljubi morje, izlete po Sloveniji, vzpone na Snežnik in prijetno druženje ob gostilniških mizah tople tobačne barve«. A tudi kolumnist dnevnika Corriere della Sera, ki je širokemu spektru njegovih bralcev predstavil elemente tržaške literature in zgodovine. In avtor številnih romanov in

esejev o Srednjem Evropi ter tistem »mit-televropskem« mitu, ki ga je s svojimi spisi vsaj delno obudil.

Vse to in še marsikaj drugega je Claudio Magris v besedah predsednice Bassa Poropat, ki mu je včeraj posvetila občuteno utemeljitev nagrade.

Sedemdesetletni pisatelj se ji je zahvalil z zanimivim razmišljanjem o kulturni. »Kulturo največkrat identificiramo z literaturo, umetnostjo ali glasbo. Verjamem pa, da je kultura predvsem sposobnost ljubljenja in utemeljenega delovanja.« Po Magrisovem mnenju se s kul-

Magris: »Zaprtje SSG bi bilo pravo obubožanje«

Ob robu včerajšnje podelitev smo s pisateljem Claudiem Magrisom izmenjali nekaj besed o Slovenskem stalnem gledališču. Pisatelj in avtor raznih gledaliških iger je izrazil prepričanje, da je slovenska gledališka ustanova neprecenljivo bogastvo.

»Srčno upam, da bodo krizo slovenskega gledališča čim prej rešili. Njegovo zaprtje bi pomenilo pravo obubožanje in to ne samo za slovensko skupnost, temveč za vse mesto.«

To želim povedati jasno in glasno: slovensko gledališče je treba rešiti!«

turo ukvarjajo tudi tisti, ki uspešno vodijo bolnico ali delajo v tovarni. Vsakdo, ki opravlja svoje delo razumom, a tudi z mešanicu navdušenja in kritičnosti, je prav tako kulturnik kot avtor romana.

Magris se je o tem prepričal na lastne oči, ko je pred leti intervjuval nekega Dalmatinca in njegovo življensko zgodbo objavil v Corriere della Sera. Ko se je naslednje poletje vrnil k njemu, mu je Dalmatinec z zadovoljstvom pripovedoval, da je o njegovih zgodbi pisal osrednji italijanski dnevnik. Ko mu je Magris naposled le dejal, da je sam avtor tisteča članka, je mož dejal »Aha, bravo!« in se brez posebnega vznemirjenja vrnil k svojemu delu ... (pd)

PALAČA GOPČEVIĆ - Ob 150-letnici rojstva Carla Schmidla

Živahno praznovanje

V čast zbiratelju, po katerem nosi ime gledališki muzej, so pripravili prijeten dogodek s številnimi sodelujočimi

V muzeju se je zbrala lepa množica obiskovalcev, desno pa Tamara Stanese, ki je sooblikovala kulturni program praznovanja

KROMA

Carlo Schmidl bi v sredo praznoval svoj 150. rojstni dan; iz jasnih razlogov ga ni bilo na prisrčnem in bogatem slavlju, ki so mu ga priredili vodstvo in osebje gledališkega muzeja, toda vse, kar je naredil za svoje mesto, mu je prav gotovo podaljšalo življene. Njegova dedičina je v zanesljivih in podjetnih rokah direktorja Mestnih muzejev Adriana Dugulinia in kustosa Stefana Bianchija, s katerima je tesno muzejsko sobo v prvem nadstropju gledališča Verdi nadomestil prestižni sedež palače Gopčevič, kjer je zbirka dokumentov, glasbil in raznih gledaliških predmetov dobila primerne razstavne prostore in se je v zadnjih letih znatno razširila z raznovrstnimi donacijami. Danes je muzej kultiviranega zbiratelja Schmidla eden največjih in najpomembnejših tovornih muzejev na evropski ravni, ki razpolaga obenem s knjižnico, arhivom in dokumentacijskim centrom.

Ob ugledu, ki ga muzej doživlja med kulturniki (mnogi mu vedno pogosteje zaupajo dragocene zasebne funduse), so tudi preprosti obiskovalci ze-

lo navezani na živahno kulturno dejavnost ustavne in so se zato množično odzvali vabilu na praznovanje rojstnega dne ustanovitelja. Redni obiskovalci predavanj, razstav, muzikoloških poglavljaj in drugih pobud so se s posebnim veseljem udeležili praznika, ki je animiral prav vse prostore palače. Po uvodnem nagovoru direktorja in občinskega odbornika za kulturo Massima Greca so bili vsi navzoči vabljeni na sprehod po obeh nadstropjih muzeja, kjer jih je v vsaki sobi pričakovalo glasbeno presenečenje ali eden od strokovnjakov muzeja, ki so bili vsi na voljo za pojasmila o vsebinah muzejskih zbirk in o delovanju ustanove. Dugulin si želi živih muzejev, zato je veselo vzdusje pobude zaobjelo tudi stara razstavljen glasbila: na fortepiano Heicelle iz začetka 19. stoletja je igrala pianistka Reana De Luca, Elisabetta Buffulin pa na klavir tržaškega skladatelja Giulia Viozzija, katerega je izvajala izbor predludijev in samospovov, ki so bili zaupani sopranemu glasu Tamare Stanese. V drugih prostorih so

igrali še kvartet mandolin in kitar Ad Libilitum, Elena Baldassarri in Giovanna Milanesi s prikazom izvajanja na glasbila indijske tradicije in še flautist Enzo Stera ter kitarist Tiziano Bole, s katerima so se zabavali tudi najmlajši, ki so lahko sodelovali z raznimi tolkali. Glasbene točke so potekale s sodelovanjem Glasbene šole 55. Praznik je bil zanimiv in prikupno predstavljen za odrasle in otroke, ki so ob odkrivjanju starih in eksotičnih glasbil lahko spoznali tudi umetnost mojstrov lutkarjev Podreccovega ansambla. Praznovanja se bodo nadaljevala tudi v prihodnjem letu z razvijano paleto ponudb, poklonom sopranistki Renati Tebaldi in poletnim presenečenjem, ki je zaenkrat še skrivnost. (ROP)

Predstavitev slovenistike na tržaški filozofski fakulteti

Z novim akademskim letom, ki se uradno pričelo 5. oktobra, je na Filozofski fakulteti tržaške univerze ponovno zaživelо tudi delovanje slovenistične katedre in lektorata. Letos obeta študij slovenskega jezika in književnosti na tej fakulteti precejšnje novosti, bodisi zaradi po ministrskem odkolu 270 na novo uvedenih študijskih smeri bodisi zaradi kadrovskih sprememb v samem sestavu slovenističnih docentov. Predstojniku katedre prof. Miranu Košuti se bosta namreč pedagoško pridružili še docentka za slovenski jezik dr. Andreja Žele in lektorica mag. Rada Lečić. Nova učna ekipa, struktura, vsebine in načini študija, izpopolnjevalne ter poklicne možnosti slovenistike na tržaški filozofski fakulteti bodo zato predstavljeni na ustremnem informativnem srečanju s študenti, ki bo potekalo v sredo, 14. oktobra, ob 16. uri v predavalnici B Filozofske fakultete tržaške univerze (Ul. Androna Campo Marzio 10). Predstavitev je namenjena tako enopredmetnim kot večpredmetnim slovenistom, na njej pa bodo prisotni lahko razčlenjeno spoznali, zakaj je na večjemu območju, kakršno je tržaško in primorsko, v današnjih časih dobro vpisati univerzitetni študij slovenščine.

Zbor V. Mirk v Stražišču

V neposredni bližini gorenske »prestolnice« - Kranja je lepo naselje Stražišče, o katerem prvi zapis sega v leto 1002. Tu bo danes tradicionalno srečanje pevskih zborov iz Brežic, Stražišča, Železne Kaple iz avstrijske Koroške in Vasilija Mirk s Prosek-Kontovela, ki bo že 37. po vrsti. Zbori so se namreč prvič srečali 12. februarja 1972 v dvorani delavskega doma v Kranju in prijetno razpoloženje, ki je zavladalo med pevci po nastopu, je botrovalo, da so predstavniki zborov sklenili, da bi vsako leto rotacijsko nastopili v enemu izmed krajev nastopajočih zborov. Obljubo so pevci držali, kljub temu, da v posameznih zborih se je v teh letih sestava stalno spremajala in obnavljala. Prišlo je tudi do težav in kratkotrajnih kriz, vendar ljubezen do petja je spodbujala pevce, da nadaljujejo s srečanjem štirih pevskih zborov.

Srečanje, ki so ga pevci poimenovali »štiriperesna deteljica« (po simboli sreče), je res posrečena zamisel in hvalevredna pobuda. V vseh teh letih se je na odrih zvrstilo res veliko pevcev, ki so navezali in utrjevali prijateljske vezi, v dvoranah pa se je zbral velno veliko poslušalcev. Po ustaljeni tradiciji bo vsak zbor zapel po tri pesmi, sledil bo skupni nastop zdrženih zborov, ki pod izmeničnim vodstvom dirigentov bodo zapeli Gobčeve »Bratje zapojmo«, Aljaževo »Triglav Hajdrihovo«, Jadransko morje in Vrabčeve »Dober večer«.(b.r.)

Aerobika in ples v Ricmanjih

Zdrav stil življenja zaznamuje zdrava in raznolika prehrana ter zmerna vadba. V SKD Slavec Ricmanje - Log so pomisili na slednjo, saj prirejajo tečaj aerobike. Aerobika je skupinsko vodenja vadba, kjer združujemo gibanje, glasbo in ples; nadvse primerna je tudi za moške. Enourna vadba se bo pričela v pondeljek, 12. oktobra, ob 20. uri in bo potekala dvakrat tedensko (ob pondeljkih in četrtekih) v prostorih šolske telovadnice v Ricmanjih. Izkušena vaditeljica Barbara svetuje, da si interesenti nadenejo udobna oblačila in čiste telovadne copate, s seboj pa naj imajo brisačo, stekleničko vode ter blažinico oz. podobno podlago za vaje na tleh. Ob petkih pa se bomo v dvorani Babne hiše v Ricmanjih lahko preizkušali v plesu v parih. Vadili bomo tako standardne kot latinskoameriške plese. Naučili se bomo novih korakov in preživeli nekaj prijetnih uric v družbi. Dodatne informacije lahko dobite na telefonskih številkah 040281242 ali 3397477339.

REPEN - Razstava v Kraški hiši

Soline Primoža Hienga

Z računalniško obdelanimi fotografijami Hieng ponuja pogled iz nekoliko drugačnega zorišča

Levo sečoveljske soline Primoža Hienga, spodaj pa avtor pred svojimi fotografijami

KROMA

V prostorih galerije Kraške hiše si lahko še do 18. oktobra ogledamo zračne barvne fotografije Primoža Hienga s pogledi na soline, ki jih avtor doživelja razpete med nebesi in zemljo, kot beremo tudi v naslovu razstave. Po poklicu novinar se vzporedno posveča fotografiji ter svoja dela od leta 1996 redno predstavlja tako na samostojnih kot na skupinskih razstavah ter je za svoje ustvarjalno delo bil že večkrat nagrajen, med drugim leta 2006 s posebnim priznanjem Občine Kamnik za svoje novinarske in fotografiske dosežke. V zadnjih letih se še posebej posveča pogledom iz ptičje perspektive, preko katerih raziskuje edinstvene izseke, ki se odpirajo na reke, mesta, kraje. Posebno je dozveten obenem za kulturno dediščino, ki jo spremja tako v besedi kot v podobi preko svojega poklica.

Že ko je leta 2008 v Bambičevi galeriji na Opčinah razstavljal svoje poglede skozi objektiv na pustno Slovenijo je prišla do izraza njegova želja po izpostavljanju specifične krajevne tradicije. Tokrat pa z barvnimi fotografijami solin prav tako ovrednotni ta edinstveni predel slovenske obale, ki hrani živo vez z duhom kraja, z neposrednim stikom naših prednikov z bozastvom naravnih virov.

Sečoveljske soline so od nekdaj navdihovalne likovne umetnike, ki so na svoja platna s slikarskimi potezami, risbo ali reliefno upodabljali lepote, ki jih kraj ne-nenehno izzareva: med temi so še posebej značilni Pfeiferjevi in Spacalovi fotografiski posnetki, kot je v svojem predstavitevem govoru vzpostavil umetnostni zgodovinar in kustos Kranjskega muzeja Damir Globočnik, avtor spremnega teksta v zgibanki k razstavi. Hieng pa nam s svo-

jimi računalniško obdelanimi fotografijami ponuja pogled iz nekoliko drugačnega zorišča, kar deloma dopoljuje predstavo, gotovo pa posreduje drugačno percepcijo, ki nas iz stvarne dimenzije popelje pogostoma v svet abstrakcije.

Fotografije se razlikujejo po drugačnih kompozicijskih izsekih, ki vzpostavljajo zanimivost razporeda kanalov, bivališč solinarjev, bazenov, nasipov, močvirja iz grafičnega vidika. Dramaturgijo tonskih razlik ojačujejo različne vremenske okoliščine posameznih posnetkov in nenazadnje tudi Heingova spretnost v ojačevanju svetlostnih in barvnih kontrastov. Poseganje dovoljuje hkrati osebnejše podoživljjanje pогleda in nenazadnje posreduje gledalcu emotivni pridih. Kontrasti obenem dodatno usmerjajo pozornost na neobičajne obli-

kovne značilnosti likovnega polja ter pomagajo pri prehodu iz zemeljske stvarnosti v svet abstrakcije, kjer zaživijo kot sodivsne likovne privine slikarskega polja in postanejo izrazno avtonome.

Poetično interpretacijo toliko bolj občutimo, ko beleži Primož Hieng zrcaljenje gibkih premikov puhatih oblakov neba na morski gladini, kar daje motivom pravljični pridih in deluje mestoma surrealno.

Razstava Primoža Hienga si lahko v Repnu ogledamo ob nedeljah in praznikih 11.-12.30 in 15.-17., ko je Kraška hiša odprta. Razstavno dejavnost je omogočila Zadruga Naš Kras, s podporo Ministrstva za kulturo Republike Slovenije, Urada vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu in Pokrajine Trst z Občino Repentabor.

Jasna Merku

Včeraj danes

Danes, SOBOTA, 10. oktobra 2009

DANIJEL

Sonce vzide ob 7.15 in zatone ob 18.28 - Dolžina dneva 11.13 - Luna vzide ob 22.46 in zatone ob 14.08.

Jutri, NEDELJA, 11. oktobra 2009

EMIL

VREME VČERAJ: temperatura zraka 21,5 stopinje C, zračni tlak 1017,9 mb raste, brezvjetre, vlagi 70-odstotna, nebo rahlo pooblačeno, morje mirno, temperatura morja 21,9 stopinje C.

Lekarne

Od pondeljka, 5., do sobote, 10. oktobra 2009
Lekarne odprte tudi od 13. do 16. ure

Ul. Roma 15 (040 639042), Ul. Piccardi 16 (040 633050), Milje - Lungomare Venezia 3 (040 274998).

Nabrežina (040 200121) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30

Ul. Roma 15, Ul. Piccardi 16, Ul. Sv. Jurija 1, Milje - Lungomare Venezia 3. Nabrežina (040 200121) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Ul. Sv. Justa 1 (040 308982).
www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.

Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800-991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 16.15 »G-Force: Superspie in missione 3D«; 17.45, 20.00, 22.15 »Barbarossa«.

ARISTON 17.00, 18.45, 21.00 »Ricky - Una storia d'amore e libertà«.

CINECITY - 15.20, 17.30, 20.00, 22.05

»Fame - Saranno famosi«; 16.20, 19.10,

22.00 »Barbarossa«; 14.45, 16.35, 18.25,

20.15, 22.05 »La doppia ora«; 15.00,

16.00, 18.00, 19.00, 21.00, 22.00 »Bastardi senza gloria«, 14.30 »Biancaneve e gli 007 nani«; 15.15, 18.30, 21.30

»Baaria«; 14.45, 16.35, 18.25, 20.15 »G-

Force: Superspie in missione - 3D«;

22.00 »District 9«; 14.30 »L'era glaciale 3: L'alba dei dinosauri - 3D«.

FELLINI - 16.30, 18.20, 20.10, 22.00

»Motel Woodstock«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 17.00, 19.30, 22.00 »Bastardi senza gloria«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.20, 19.00, 21.40 »Baaria«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.30, 18.20,

20.10, 22.00 »La doppia ora«.

KOPER - KOLOSEJ - 19.00, 21.30, 0.00

»G.I. Joe: Vzpon Kobre«; 14.30, 17.00,

19.30, 22.00, 0.30 »Sirota«; 14.20,

16.10, 18.00, 19.50, 21.40, 23.30 »Slovenka«; 14.40, 16.50 »V višave 3D« (sinhronizirano).

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.00, 18.30,

21.00 »Bastardi senza gloria«; Dvorana 2: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15

»Basta che funzioni«; Dvorana 3: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Fame - Saranno famosi«; Dvorana 4: 15.45

»Biancaneve e gli 007 nani«; 17.00,

18.45, 20.30, 22.15 »Le mie grosse grasse vacanze greche«.

SUPER - 16.00, 19.10, 20.40, 22.20

»Il mio vicino Totoro«; 17.30 »Un amore all'improvviso«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 16.50,

19.40, 22.15 »Bastardi senza gloria«;

Dvorana 2: 18.00, 21.30 »Baaria«;

Dvorana 3: 17.10, 19.45, 22.15 »Barbarossa«;

Dvorana 4: 17.30, 20.00, 22.00 »Fame - Saranno famosi«; Dvorana 5: 20.10,

22.10 »Basta che funzioni«; 16.45, 18.30

»G-Force: Super spie in missione«.

TRŠČAK - Dvorana 1: 16.00, 18.30,

21.00 »Bastardi senza gloria«; Dvorana 2: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15

»Basta che funzioni«; Dvorana 3: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15

»Fame - Saranno famosi«; Dvorana 4: 15.45, 18.45, 20.30, 22.15

»Biancaneve e gli 007 nani«; 17.00,

18.45, 20.30, 22.15 »Le mie grosse grasse vacanze greche«.

SUPER - 16.00, 19.10, 20.40, 22.20

»Il mio vicino Totoro«; 17.30 »Un amore all'improvviso«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 16.50,

19.40, 22.15 »Bastardi senza gloria«;

Dvorana 2: 18.00, 21.30 »Baaria«;

Dvorana 3: 17.10, 19.45, 22.15 »Barbarossa«;

Dvorana 4: 17.30, 20.00, 22.00 »Fame - Saranno famosi«; Dvorana 5: 20.10,

22.10 »Basta che funzioni«; 16.45, 18.30

»G-Force: Super spie in missione«.

Čestitke

Dragi neno IGOR! Danes bomo praznovati tvoj 60. rojstni in iz srca ti želimo vse najboljše, zdravja in polno veselja. Tvoj ljubljeni vnuk Mihael, Alex, Anna in Edica.

Prireditve

DRUŠTVO ROJANSKI MARIJIN DOM

vabi na koncert Obrtniškega MePZ »Notranjska«, ki združuje pevce z Vrhniko, iz Logatca, Idrije, Postojne in Cerknico, ter Okteta »Boris« iz Postojne. Dirigent: Janez Gostiša. Koncert bo v Marijinem domu v Rojanu (Ul. Cordaroli, 29) danes, 10. oktobra, ob 20. uri.

SKD VIGRED vabi danes, 10. in v nedeljo, 11. oktobra, v Praprot na 14. kraški Oktoberfest pod šotorom. Danes, 10. oktobra, ob 15. uri turnir v briškoli in likovni ex tempore za otroke in mladino; ob 19. uri nastop otroške folklorne skupine OŠ Dutovlje, s spletom ljudskih pesmi in plesov »Kako so nekoč malo jedli in malo pili«; od 20. ure ples z ansamblom.

Mladi kraški muzikanti, Kraški Ovčarji in Alter Ego. Nedelja, 11. oktobra, ob 9. do 10. ure zbirališče za 14. pohod »Na Krasu je krasno«; ob 13. odprtje kioskov; ob 16. »14. Muzikfest - srečanje ljudskih godcev in pevcev«, ples z ansamblom Vagabundi. V soboto in nedeljo popoldne za otroke in mladino taborniški kotiček v organizaciji Tabornikov RMV Trst-Goričica.

SOCIALNI SKRBSTVO občin Devin-Nabrežina, Zgonik, Zgonik in Repentabor, ter Zadruga »La Quercia«, v sodelovanju s KRD »Dom Briščiki«, organizirajo v malih dvoranih zgoraj omenjene društva, v Briščikih, št. 77 danes, 10. oktobra, ob 15.30 delavnico decoupage-ja na glini: otroci naj s seboj prinesajo glinasto vazico srednje velikosti. Laboratorij je namenjen otrokom, ki obiskujejo vrtce in osnovne šole, bivajoče v treh občinah (info: torek in četrtek, od 16.00 do 19.00 na tel. št.: 040-

Šolske vesti

SDZPI obvešča, da je v teku vpisovanje na tečaje po univerzitetni diplomi: uporaba načinov in obvladovanje orodij komunikacije (80 ur), uporabljati tehnične in računovodske standarde računovodskega nadziranja (80 ur), tehnike in orodja prevajanja (60 ur), vrednotenje turizma na krasu (80 ur). Tečaji, ki so financirani s sredstvi Evropskega socialnega sklada, bodo potekali na tržaškem sedežu SDZPI, ul. Ginnastica 72. Rok vpisovanja do 16. oktobra. Vpis in dodatne informacije na tel. št. +39 040-566360 ali info@sdzpi-irsip.it. Več na spletni strani www.sdzpi-irsip.it.

Izleti

DOLINSKA SEKCIJA SLOVENSKE SKUPNOSTI obvešča udeležence za izlet v Stično in grad Bogenšperk v nedeljo, 11. oktobra, da je odhod avtobusa iz Doline ob 6.50, iz Boljuncia ob 7. in iz Boršča ob 7.10.

SLOVENSKO DEŽELNO GOSPODARSKO ZDRUŽENJE v sodelovanju s tržaškim Confartigianatom prireja v soboto, 31. oktobra, celodnevni avtobusni izlet na mednarodni sejem gradbeništva SAIE, ki se odvija v Bologni (več info na www.saie.bolognafiere.it). Vse intereseante pozivamo, da čimprej javijo tajništvu SDGZ (tel. 0406724828-24-12; email info@sdgz.it), če se bodo sejma udeležili, da zanje pravočasno rezerviramo mesta na avtobusu. Prijave zbiramo do 15. t.m. Točen čas odhoda in povratka bomo sporočili naknadno.

KMEČKA ZVEZA prireja v nedeljo, 18. oktobra, izlet na praznik kostanja »Burnjak« v Gorenji Tarbij. Podrobne informacije in vpisovanje sprejemamo na sedežu Kmečke zvezze ali po tel. 040-362941.

PODPORNO DRUŠTVO V ROJANU in Krožek Krut vabi v nedeljo, 18. oktobra, na izlet v Padovo, v odkrivanju srednjeevropskih trgov in palač. Dodatne informacije in vpisovanje na sedežu krožka, Ul. Cicerone 8, tel. 040-417025.

SPDT priredi v nedeljo, 18. oktobra, izlet na goro Kucelj (1237m) nad Višavsko dolino. Pohod traja približno pet ur in ni zahteven. Odhod bo ob 7.30 pri spomeniku v Križu z lastnimi avtomobili, na razpolago je tudi društveni kombi. Za dodatne informacije tel. 040-220155 (Livio).

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV v sodelovanju s Fotovideo Trst 80 in Fotoklubom Skupina 75, prireja v nedeljo, 25. oktobra, celodnevni izlet v Celje, namenjen članom društev in fotografom. Udeleženci si bodo lahko ogledali stari del mesta, grad, muzej novejše zgodovine ter atelje fotografija Josipa Pelikana. Za prijave in informacije pokličete na tržaški (040-635 626) oz. goriški urad ZSKD (0481-531 495).

TRŽAŠKA KMETIJSKA ZADRUGA tuji letos organizira tradicionalni izlet oljkarjev, ki se bo odvijal v dneh 28., 29. in 30. oktobra 2009. Z avtobusom se boste odpeljali v Lago di Garda, kjer si boste v sredo in petek ogledali Sirmiione, Lazise, Garda, in še druga tipična mesteca, torkljo, muzej olja, vinsko kmetijo z degustacijo ter razne druge lepote tega jezera. Četrtek, 29., bo posvečen ogledu Švice in sicer Luganskega jezera in okolice ter poldne Še Muzeja čokolade. Obe prenočitvi bosta v istem hotelu 3 zvezde v Bussolengu. Približna cena izleta za vse tri dni vse vključeno niha med 270,00 in 280,00 evrov. Če ste zainteresirani pokličite v jutranjih urah na tel. 040-8990103 Laura oz. 040-8990108 Roberta in boste dobili vse dodatne informacije in tudi podrobnejši program izleta.

Obvestila

ZIVJO 50-LETNIKI! Pozor, vsi rojeni v letu 1959 - od Krasa do Brega, Trsta ter vse do Milj in še dlje... - se dobimo v soboto, 7. novembra, zvečer v znani gostilni na Krasu, da proslavimo naše srečanje z Abrahamom. Poskrbljeno bo za dobro voljo, zabavo in tudi ples! Pripravite se nam, ne bo vam žal!! Za vse podrobnejše informacije lahko pokličete - Danjal: 333-7410475, Loredana: 329-8552014 (v

večernih urah), Jožko: 348-9001666, Anica: 040-368430.

AŠD MLADINA organizira začetni in nadaljevalni smučarski tečaj na plastični stezi v Natrežini za najmlajše. Informacije in prijave na tel. št.: 040-220718 ali 338-6376575.

PILATES - SKD IGO GRUDEN obvešča, da redna vadba poteka ob ponedeljkih od 9.30 do 10.30, ob torkih in petkih od 19.00 do 20.00 ter od 20.00 do 21.00. Vabimo na poskusno vadbo, za vse podrobnejše informacije pa pokličite na tel. št.: 040-200620 ali na 349-6483822 (Mileva).

14. MUZIKFEŠT: Dragi pevci in godci, tudi letos bo v organizaciji SKD Vigred v Praproto pod šotorom 11. oktobra, ob 16. uri srečanje godcev in pevcev (amaterejev) domače - narodnozabavne glasbe. Vabljeni so vsi muzikanti, ki igrajo na različne štrumente, tudi originalne, le da so v postavi od dva do številne skupine, dobradošli so tudi pevci. Srečanje je razdeljeno v dve kategoriji: otroci do 14. leta in odrasli, skupina je lahko tudi mešana. Prijave do danes, 10. oktobra na e-mail: tajninstvo@skdvigred.org in tel. 380-3584580 oz. na kraškem Oktoberfestu.

1. ZBOROVSKA REVIJA SAKRALNE GLASBE MONTUZZA »In Christo per Mariam« v organizaciji zborov »Capella Corale dei Frati Cappuccini« v cerkvi »Sant'Apollinare Montuza« se bo nadaljevala danes, 10., 24. in 31. oktobra, vedno s pričetkom ob 20.30. Vse potrebne informacije na tel. št. 340-3138982.

BESEDNI RINGARAJA Študijski center Melanie Klein prireja tečaj slovenščine za italijanske otroke, ki obiskujejo slovenske šole v vrtec. Informativni sestanek bo danes, 10. oktobra, ob 18. uri na društvenem sedežu, v ul. Cicerone 8. Toplo vabljeni!

PLESNI TEČAJ ZA SREDNJEŠOLCE/KE pri SKD Tabor. Začetek danes, 10. oktobra, ob 14.30 v malih dvoranih Prosvetnega doma na Opčinah. Tečaj vodi danes, 10. oktobra, ob 18. uri na društvenem sedežu, v ul. Cicerone 8. Toplo vabljeni!

ŠTUDIJSKI CENTER MELANIE KLEIN obvešča, da bo danes, 10. oktobra, urad zaprt zaradi sodelovanja društva na pobudah letošnje Barcolane. Vsi otroci so zato vabljeni na tržaško nabrežje, kjer bo delavnica baby paintinga. Toplo vabljeni.

BOLJUNSKA ŽUPNJAVA vabi v nedeljo, 11. oktobra, na pohod do Marijine cerkvice na Peče v dolini Glinščice nad Boljuncem, kjer bo ob 17. uri sv. maša. Zbirališče na trgu v Boljuncu ob 16. uri.

PLESNI TEČAJ - SKD SLAVEC: rad bi se naučil plesa? Standardni ali latinskoameriški? Tečaj se bo odvijal v prostorih Babne hiše v Ricmanjih v petkih zvečer. Za vpis in informacije: 040-281242 ali 339-7477339.

AEROBIKA - SKD SLAVEC: aerobika, telovadba ob glasbi, ki jo bo vodila Barbara, se prične v ponedeljek, 12. oktobra, v šolskih prostorih v Ricmanjih, po naslednjem urniku: pon. in čet. od 20. do 21. ure. Za vpis in informacije: 040-281242 ali 339-7477339.

DRUŠTVO SLOVENSKIH IZOBRAŽENCEV vabi v ponedeljek, 12. oktobra, v Peterlinovo dvorano v Ul. Donizetti 3 v Trstu na okroglo mizo »Diplomat dveh Jugoslavij. Ob izidu knjige Izidor Cankar, Diplomat dveh Jugoslavij, ki jo je napisal zgodovinar dr. Andrej Rahten, bosta spregovorila generalni sekretar Centra za evropsko prihodnost mag. Andrej Vrčon in avtor. Začetek ob 20.30.

PLESNA ŠOLA - SKD F.PREŠEREN vabi vse otroke v ponedeljek, 12. oktobra, na poskusno lekcijo plesa v zgornje prostore gledališča v Boljuncu, in sicer od 16.30 do 17.15 na tečaj baddyance-a namenjenega otrokom od 3. do 6. let in od 17.15 do 18.00 na tečaj plesa za otroke in najstnike od 10. do 17. leta. Za vpis ali informacije pokličite št. 348-0451875.

S.K.D. SLAVKO ŠKAMPERLE vabi odrasle na tečaj v latinsko-ameriških in standardnih plesih. Prvo srečanje bo v ponedeljek, 12. oktobra, v večernih urah v društvenih prostorih na štadionu 1. maj. Za vpisovanje poklicati na tel. št. 349-7338102.

SKD F. PREŠEREN - šivjanje noš. Svet se bomo srečale v ponedeljek, 12. oktobra, ob 20.30 v društveni dvorani v gledališču F. Prešeren v Boljuncu.

SKD TABOR OPČINE - PROSVETNI DOM V ponedeljek, 12. oktobra, ob 15. uri prvo srečanje krožka Ob pletenju še kaj... Vabljeni!

TEČAJI ZA ODBORNIKE in člane v organizaciji ZSKD in SDZPI bodo potekali v Trstu po naslednjem vrstnem redu: metodologija pravilne komunikacije: 12. oktobra, fiskalna zakonodaja 21. oktobra (izjemoma v sredo) od 18. do 20. ure, informatika 26. oktobra in 2. novembra. Tečaji bodo potekali na sedežu Zavoda v Trstu (Ul. Ginnastica 72), tel. 040-566360, od 19. do 21. ure, razen fiskalne zakonodaje, ki bo potekal na sredo ob 18. do 20. ure. Vpisino je potreben poravnati pred začetkom tečaja.

TRŽAŠKO ZDRUŽENJE DIABETIKOV priredi v ponedeljek, 12. oktobra, ob 17. uri v dvorani Baroncini zavarovalnice Generali, v ul. Trento 8, predavanje na temo »Diabetična nogazkušnje naših bližnjih sosedov«. Predavalca bo diabetologinja dr. Iris Marolt, specialistka koprskega diabetološkega centra.

MOSP IN SLOVENSKI KULTURNI KLUB vabi mlade iz nižjih in višjih srednjih šol v svoji gledališki skupini. Starejšo (za dijke višjih razredov višjih srednjih šol) bo ob sredah ob 14.30 vodila Helena Pertot. Dijaki tretjih razredov srednjih šol in nižjih razredov višjih šol se lahko vključijo v novo skupino, ki jo bo vodila Patrizia Jurinčič. Vaje bodo enkrat tedensko na sedežu v ulici Donizetti 3 v Trstu. Za informacije pokličite št. 345-2669860 ali se oglasite ob sredah na sedežu društva.

SKD VIGRED sporoča, da bodo tudi letos potekali v društvenih prostorih v Šempolaju sledeči tečaji: ob ponedeljkih od 18. do 20. ure tečaj priprave na rodnih noš in tečaj krojenja in šivjanja z Adriano Regent, prvo srečanje in vpisovanje v ponedeljek, 19. oktobra, ob 18. uri. Ob torkih od 17. do 19. ure začetni in nadaljevalni tečaj vezenja (štikanja) z Marico Peric, prvo srečanje v tork, 13. oktobra, ob 17. uri. Ob sredah tečaj kvačkanja in vezenja v tehniki »hardanger« s Franko Škerk, prvo srečanje v sredo, 14. oktobra, ob 17. uri.

OBČINE OKRAJA 1.1 (Devin Nabrežina, Zgonik in Repentabor) in Zadruga »L'albero azzurro« obveščajo, da bo brezplačna ludoteka delovala v Igralnem kotičku »Palček« v Naselju Sv. Mavra tudi med poletjem ob sredah in petkih popoldne ob 16. do 18. ure. Lutoteka je namenjena otrokom od 1 do 6 let starosti. Delavnice predvidene v naslednjih tednih so: 14. oktobra: »Ondina radovedna nogavička«, »Tondone vijugasti karton«; 16. oktobra: »Tina simpatična nogavička«; »Nelo znani čopic«. Za informacije se lahko obrnite na Igralnega kotička Palček na tel. št. 040-299099 ali ponedeljka do sobote ob 8. do 13. ure.

SKD BARKOVLJE prireja v soboto, 17. oktobra, pohod Zoro Starec. Po domačih klancih ga bo vodila prof. Marinka Pertot. Zbirališče in start ob 16. uri pri Kontovelski mlaki. Hoje bo okrog 3 ure. Konec pohoda v domačem društvu v ul. Bonafata 6, kjer bo družabnost s »paštašuto«. Vse informacije nudimo na tel. št.: 040-4111635.

KRUT obvešča, da so društveni prostori odprtji s sledečim urnikom: od ponedeljka do petka od 9. do 13. ure in od ponedeljka do četrtega od 15. do 18. ure.

MLADINSKA GLEDALIŠKA SKUPINA na društva Finžgarjev dom vabi srednješolce na tedenske vaje, ki bo do vsak petek od 18.00 do 19.00 v Finžgarjevem domu na Opčinah (Dunajska 35). Vodi Julija Berdon, mentorica Lučka Susič.

OTROŠKA GLEDALIŠKA SKUPINA »Tamara Petarso« vabi osovnosolce na tedenske vaje, ki bodo vsako soboto od 16.30 do 17.30 v Finžgarjevem domu na Opčinah (Dunajska 35). Vodi Maruška Guštin, mentorica Lučka Susič in Anka Peterlin.

ASK KRAS obvešča, da se bodo pričeli v sklopu rekreacijske skupine treningi kitajske borilne veščine v ponedeljek, 19. oktobra, v športno kulturnem centru v Zgoniku. Urnik: ponedeljek od 18.00 do 19.30. Vpis in dodatne informacije na prvem treningu.

ANGLEŠČINA - SKLAD MITJA ČUK prireja intenzivne jezikovne tečaje ob koncih tedna. Prvo srečanje - Pregled angleških časov - 23. in 24. oktobra. Informacije in predvpsi Sklad Mitja Čuk, Proseška ul. 131, Opčine; tel. 040-212289, e-mail: info@skladmc.org. Uradne ure PO-PE 10.00-14.00.

PRAVLJIČNE LUTKOVNE URICE za otroke iz vrta: vabljeni vsako soboto od 10. do 11. ure v Finžgarjevem domu na Opčinah. Vodi Urška Šinigoj. Za informacije: 340-2449425.

V BAMBIČEVU GALERIJI bo do petka, 23. oktobra, na ogled razstava akvarelov Andreja Kosiča »Veličastni jesenski Kras«. Urnik: od ponedeljka do petka med 10. in 12. ter med 17. in 19. uro.

TABORNIKI RMV obveščajo, da se začeli sestanki po družinah. Na Opčinah: vsako soboto od 17.30 do 18.30 v Prosvetnem domu na Opčinah (info: 3771174411 - Martina); na Kontovelu in Prosek: vsako soboto od 15.00 do 16.00 v telovadnicu na Kontovelu (info: 3472735272 - Karin); v Križu: vsak petek od 15.30 do 17.00 (info: 3349309930 - Jakob); v Saležu: vsak teden od 17.00 do 18.00 v knjižnici v Saležu (info: 3408940225 - Madalena).

KRUT, obvešča, da je zdravniška posvetovalnica na razpolago članom vsak teden od 16. do 17.30. Prijave in podrobnejše informacije na sedežu krožka, Ul. Cicerone 8b, tel. 040-360072.

OBČINA DOLINA obvešča, da bo predvidoma meseca novembra stekel projekt pokrajine Trst »Web 2.0 & Lavoro (Splet 2.0 in Delo)«, namenjen mladim od 18. do 25. leta starosti za usposobljevanje strokovnih figur na področju komunikacije na spletu. Interenti, ki imajo stalno bivališče v Občini Dolina in so starci od 18 do 25 let, se lahko javijo na Uradu za kulturo Občine Dolina (tudi telefonsko na št. 040-832981) do najkasneje četrtek, 15. oktobra.

PILATES - Skupina 35-55 pri SKD Frančišek Prešeren sporoča, da potekata vadba Pilatesa in telovadba za zdravo hrbtnico ob torkih in petkih, od 19. do 20. ure Pilates, od 20. do 2

NOVA GORICA - Jožko Čuk računa na direktorsko mesto v SNG

»Psihosocialna klima v gledališču je kar dobra«

Napisali pismo podpore za ureditev razmer v tržaškem gledališču

Nekdanji predsednik Gospodarske zbornice Slovenije Jožko Čuk, ki je v maju prevzel vodenje novogoriškega gledališča kot vršilec dolžnosti direktorja, je včeraj potrdil, da se bo prijavil na razpis za direktorsko mesto. Za to se je odločil, ker namrava v SNG Nova Gorica dolgoročno zastaviti zadeve. V času njegovega v.d.-javnega se je klima v gledališču izboljšala, kot ekonomist pa vidi prvi korak k ponovnemu vzponu gledališča v izgradnji male dvorane. Včeraj je za Primorski dnevnik spregovoril o svojih načrtih in trenutnih razmerah v SNG Nova Gorica, pa tudi o problematični SSG Trst.

Slovensko ministrstvo za kulturo naj bi objavilo razpis za direktorja SNG Nova Gorica. Napovedovali ste, da se boste nanj prijavili. To še drži?

Odločil sem se, da se prijavim, ker mislim tukaj dolgoročno zastaviti zadeve na poslovнем in umetniškem področju.

V Mladini pa smo zasledili, da naj bi bili tudi kandidat za novega predsednika ljubljanske Operе.

Mogoče je do teh informacij prišlo zato, ker se celo življenje ukvarjam z investicijami. Opera pa je izredno pomembna institucija na področju kulture in je zdaj v adaptaciji oziroma v zelo velikih investicijah, sicer pa nikoli nisem bil kandidat za Opero. Odločil sem se zadeve urejati tukaj, v Novi Gorici.

Vam je v obdobju, ko ste v novo-goriškem gledališču vlogi v.d. direktorja, uspelo normalizirati razmere?

Prišel sem v maju, in imam res dober občutek, da sem uspel vzpostaviti stik s kolektivom, predvsem z umetniškim timom.

Prav to mi je dalo prepričanje in moč za to, da se prijavljam za direktorja. Ker prihajam v gledališče iz nekega drugega poslovnega okolja, sem takoj opazil, kaj je narobe, kaj je vzrok za težave. Ugotovil sem, da je to edino gledališče, ki v celoti funkcioniра samo na enem, velikem odru, in da mu manjka mala scena. V tem smislu je to težava, ker se igralci ne morejo komorno izražati, tudi v manjših predstavah. Do zdaj je bilo vse na velikem odru, vendar je to ekonomsko zelo zahtevno oziroma neučinkovito. Že ko je bilo gledališče zgrajeno, je obstajal načrt za izgradnjo male scene, vendar se v teh 15 letih nikoli ni našlo dovolj moči, denarja, da bi se to zaključilo. Ko sem pogledal bilance stanja, uspeha in finančnih tokov, kar mi je bliže, sem ugotovil, da se dolgoročno gledališča samo z velikim odrom ne da sanirati, zato sem takoj z vsemi silami, vsemi močmi in znanjem sprožil to investicijo v malo dvorano, za katero računam, da bo zaključena v oktobru prihodnje leto, tako da bomo v naslednji sezoni že lahko igrali tudi na mali sceni.

Kaj pa do takrat? V četrtek je v okviru Mej-ni festivala NETA na Mostovni v Solkanu uspešno gostovalo makedonsko gledališče iz Bitole. Boste do odprtja male scene tam mogoče pravili še kakšno predstavo, gostovanje?

Ne samo na Mostovni. Celotna regija, reciva ji Goriška, je za nas zanimiva. Želim napraviti evidentno vse kulturne infrastrukture na tem območju in od nje črpati, pa tudi jajati. Mislim, da moramo z vsemi dvoranami, ki so na razpolago, in s tukajšnjimi kadri med seboj sodelovati in pametno koristiti sredstva ter iz tega narediti tudi čimveč programa. Tukaj vidim zelo veliko možnosti.

Kakšna je danes klima v gledališču med igralci in upravo. Pred časom se nekateri med seboj sploh niso pozdravljali. Kako je zdaj?

Mislim, da tega ni več. To je bilo obdobje, za katerega pravijo, da bi radi nanj čimprej pozabili. Imam občutek, da je psihirosocialna klima med upravo, umetniškim in tehničnim delom v gledališču kar dobra.

Kako pa je s številom abonentov v letošnji sezoni?

Točne številke nimam, a upam, da prav velikega upada ne bo, tudi zato, ker je program, ki ga je pripravil zdajšnji v.d. umetniškega vodje, Srečko Fišer, dober in bol zadovoljil široko paleto naših obiskovalcev.

Jožko Čuk je potrdil, da se bo prijavil na razpis za direktorsko mesto

Sta se s Fišerjem dobro ujela?

To sodelovanje je pravzaprav tisto, kar je prineslo neko novo klimo v gledališču. Umetniški vodja in direktor se morata dobro poznati, spoštovati in drug druga podpirati. In to je nama s Srečkom uspelo. Pri njem zelo cenim znanje na področju vseh umetnosti, ki se krijo v gledališču. Od njega sem se marsikaj naučil. Pravzaprav mi je bilo lahko voditi zadeve, ker sem imel v njem zelo dobrega sodelavca.

Vam je žal, ker se poslavila s tega mesta?

To je bil dogovor. Prevzel je vlogo v.d.-ja pod pogojem, da bo v tej vlogi samo do konsolidacije, do prihoda novega umetniškega vodja. Odločitev o tem, da pride na to mesto Ira Ratej, je najina skupna odločitev.

Ratejeva prihaja prihodnji teden. Kaj bo prinesla v SNG Nova Gorica?

Po izobrazbi je dramaturginja, tako da zelo dobro pozna gledališče v smislu literature, scene, kostumografije in igralskega pristopa. Obvlada tudi računalniško podporo in marketing v gledališču, tako da mislim, da bomo lahko vzpostavili neke dolgoročne smernice razvoja. Jaz bolj na materialno-poslovnem delu, ona pa na umetniškem delu.

Če boste potrjeni za direktorja, ji boste torej podaljšali mandat, saj prihaja za določen čas?

Če bo šlo vse tako, kot je predvideno, bo ona dolgoročno umetniški vodja v tem gledališču.

Kakšni pa so vaši načrti oziroma prvi koraki v primeru, da boste potrjeni za direktorja?

Na prvem mestu je zaključek investicije v malo dvorano. Mislim, da je to moje poslanstvo, poslanstvo te ekipe. V naslednjem letu moram na vsak način zagotoviti, da se projekt ne zaustavi, saj bi to povzročilo zelo velike težave. Menim, da sem s svojim načinom dela in z vizijo, ki sem jo do zdaj gojil v gledališču, dobil oporo tudi v občinski strukturi in v ostalih kulturnih organizacijah, pa tudi ministristvo je videlo v tem iziv za sanacijo stanja.

Kako ste zadovoljni z začetkom letošnje sezone. Kakšni so odzivi javnosti na Goldonijevu Nenavadno prigodo?

Prav ta predstava je pokazala korekcijo v umetniški usmeritvi programa. Zelo dobro je bila sprejeta pri publiku, pa tudi v umetniških krogih. Mislim, da je to predstava, ki se bo še velikokrat ponovila.

Kako pa gledate na razmere v SNG Trst?

Napisali smo pismo podpore za ureditev razmer v tržaškem gledališču. Glede na to, da gre za gledališče v Italiji, nemim, da je potrebno zagotoviti sredstva, ki mu po tamkajšnjem zakonu pripadajo. Mislim, da bi bilo treba povečati tudi komunikacijo z lokalno, regionalno skupnostjo, samo upravljanje in vodenje pa prilagodi novim potrebah in zahtevam. V tem trenutku sem preprisan, da do zaprtja gledališča ne bo prišlo, ker je SSG Trst sestavni del tržaške duše in bi to pomenilo okritiv v njihovega kulturnega prostora. Čudi me, da se italijanski intelektualci še niso dovolj artikulirano izrazili o tem. Trst namreč temelji na večjezičnosti in brez te komponente si kulturni prostor v Trstu težko predstavljam.

Nace Novak

TRST - Četrtkovi koncerti zavarovalnice Generali

Niz je uvedla Živa Komar

Mlada trobentačica je nastopila ob klavirski spremljavi Mattea Andrija - Tudi sestra Jasna je talentirana trobilka

Da so tudi amaterska glasbena društva teren, iz katerega lahko vzklikajo imenitni instrumentalisti, je že večkrat dokazana trditev. Lep primer sta sestri Jasna in Živa Komar, ki sta svojo glasbeno pot začeli v zdognjem otroštvu v okviru godbenega društva Ricmanje; izbrali sta glasbili, ki nimata čisto ženskega predznaka - večji ženski delež najdemo med horunisti, trobentačice pa lahko prestejemo na prste. Sestri sta brillantno diplomirali na tržaškem konservatoriju: starejša Jasna je zdaj učenka prof. Boštjana Lipovška na ljubljanski Akademiji za glasbo, vključila pa se je že v številne ansamble in 17. oktobra bo v KC Lojze Bratuž igrala z orkestrom RTVS, Živo pa letos čaka matura na pedagoškem liceju Slomšek, nato pa se bo pridružila sestri na ljubljanski Akademiji. Obe trobilki sta bili po-

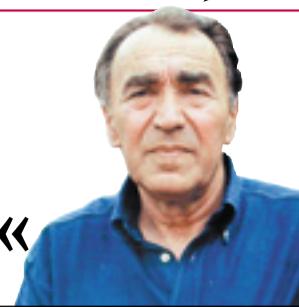
vabljeni na niz Četrtkovih koncertov, ki jih organizira prof. Doriana Dorigo za tržaški krožek zavarovalnice Generali: v lanskem sezoni je imela Jasna zelo uspešen nastop, zato je vključena tudi v letošnjo sezono in bo nastopila 4. marca 2010, letošnjo sezono pa je v četrtek, 8. oktobra, odpela Živa, ki je pripravila dokaj zahteven program ob spremljavi pianista Mattea Andrija.

Osemnajstletna trobentačica je lani z odliko diplomirala na tržaškem konservatoriju Tartini, zato je bila izbrana za koncert deseterice najboljih diplomiranov iz cele Italije v Castrocuccu Terme, prejeli pa je tudi štipendijo, ki ji je omogočila izpopolnjevanje s priznanimi mojstri v Italiji in tujini, med drugimi tudi s prof. Stankom Arnoldom. Živa se je že uspešno včlanila v številne orkestre,

TOMIZZEV DUH

»Italija laže, Ljubljana spi«

MILAN RAKOVAC

Ma ča da su uvi demokrati huji nego črni?

Demokrati (u sve tri države ča na dale) čuda bolje nas veživaju u jaram i u brazdu, nas brižno blago božje, nego ča su se fidali domokrščani z jiene i komuništi z druge bande Soče: Italiani de questa parte gaveva La Voce, Drama italiano, e tutto quanto in regola, e ben pagado sia dala Yugo sia dala Italia. I Sloveni in Italia altretanto; Primorski in SSG sta bla na jugoslavenskem in italijanskem proračunu; brez nikakšnih ovirov. In plus, je bla Tržaška banka!

Zapanjen, čitam i slušam i gledam što se događa u Trstu! SSG prekida probleme, neće biti prve jesenje premijere? Neće biti SSG-a?

Kao Istranin, redoviti posjetitelj SSG-a, kao spisatelj i čovjek, naprosti sam zgrožen! Zar će Trst zatvoriti slovensko kazalište, trščansko kazalište? Zar će to dopustiti Republika Italija? Zar će to dopustiti Republika Slovenija?

Nakon paleža Narodnog doma 1920. u Trstu i Puli istodobno, ustali smo i opstali. Ako zatvore SSG 2009, opet ćemo ustati i ostati i opstati! I obrati-niti SSG!

Kažem MI, jer pripadam krugu pluri-kulture, širokom i prostranom, koji uzima za svoju i kulturu susjeda. Uz moju matičnu, pripada mi i slovenska i talijanska kultura, kao što i ja njima pripadam. A to nije samo vlastiti izbor, nego i rezultat stanja kolektivnih programičnih mentaliteta.

Ali, uz novi evropski duh, koji nas sve više prožima, obnavlja se i povijesni pogranici nacionalizam, na obje obale Soče, na obje obale Dragonje! Užas! Uvjeren sam, da političke nomenklature ovog pograničnog nacional-populizma birokratskom manipulacijom hoče uništiti SSG, i ne samo SSG, nego svaku drugu i drukčiju kulturu. Hoču upozoriti i na ta općenito nepovoljna kretanja u ambijentima etničkih skupina uz ove granice: Uzlet nacionalizma i populizma prijeti postignutoj razini interetničkih odnosa, revizija historije stvara revanšizme, i najviše zborgih tih i takih distorzija dolazi i do krize SSG-a. Mislim da treba podići glas u Evropskoj uniji, v rimskega parlamenta. U slovenskem državnem zboru.

Ne, nije ovde riječ o birokraciji koja razumno upozorava na krizu i potrebu racionalne budžetske potrošnje; ovde je riječ o tome da se hoče recesiju i krizu zloupotrebiti da bi se uništio jedno od Teatro Stabile u Republici Italiji.

Brez zamere, prosim, ljubi bralci, dragi slovenski bratje, za to kar moram povedati: brskam po Delu in Dnevni-

ku, gledam slovensko televizijo in bitem in vidim, da je tržaško SSG porinjeno ob rob Nacionalnega Interesa Republike Slovenije?

Pardon, SSG je plinski terminal na ento potencijo, SSG je Piranski zaliv! Uničenje Esesgeja: SSG je prvorazredna zaščita slovenske nacionalne okolščine! SSG je slovenski stik z odprtим morjem! Ste pozabili na Drnovškove besede ob stoti letnici Esesgeja?

»Rojstvo slovenskega gledališča v Trstu pred stotimi leti predstavlja doodek, ki je pomembno naznamoval narodotvorne pobude in prizadevanja Slovencev, da postanejo del evropske kulture v tedanjem času in kasnejših obdobjih. Prav slovenske izobraževalne in kulturne ustanove so takrat Slovencem prve odpirele pot v javni prostor ter jim omogočale oblikovanje in utrjevanje zavesti in samozavesti. Trst pa je bil ob Ljubljani žarišče, kjer so se težnje po uveljavljivosti slovenske kulture uveljavljale najizrazite in najodločnije.

Vloga, ki jo je v teh procesih odigrala tržaško slovensko gledališče, je bila med najbolj ključnimi in najbolj vplivnimi. Prav gledališka ustvarjalnost je odločjujoče profilirala in definirala družbeni prostor Slovencev v tržaškem multietničnem okolju ter jim omogočila, da so se v življenju mesta, pa tudi njegovega širšega podeželskega zaledja uveljavili kot samostojen, avtohton, zgodovinski, družbeno in kulturno prebuden in ozaveščen subjekt. Slovenska beseda in jezik sta postala slišnejša in bolj upoštevana...

...Upornosti, žilavosti in neomajni ustvarjalni volji tržaških gledališčnih umetnikov in njihovega občinstva gre zaslužna in zahvala, da je slovensko gledališče v Trstu preživelno in ni ugasheno v mnogih zgodovinskih preizkušnjah...

Stoletnica vašega gledališča tudi za Slovence v matični državi ni obrobna pomena. Nova evropska obzorja, katerih obrisi postajajo vse jasnejši in določnejši, rišejo prijaznejše čase in bolj naklonjeno ozračje za ustvarjanje sožitja med večinami in manjšinami, za prepletanje njihovih zgodovinskih in kulturnih izročil, za spodbujanje njihovega ustvarjalnega sodelovanja in za utrjevanje medsebojnega spoštovanja in zaupanja ...

Ljubljana spi, Italija laže - dovolim si parafrazovati. E a Lei, sior Sindaco, a Lei oso sugerir; no xe che no se pol! Se pol se pol, se pol! E se devi, lo Stabile sloveno xe la prova final, e una sfida per el futuro europeo de Trieste; Trieste come Atene dell'alto Adriatico, come punto d'incontro tra i tre oceani etnici d'Europa.

Katja Kralj

PRIZNANJE - Norveški odbor za podelitev nagrade nepričakovano izbral predsednika ZDA

Obami Nobelova nagrada za mir Nagrajenec: Ne vem, če sem si jo zaslужil

Denar bo podaril v dobrodelne namene - V svetu odobravanje in zadovoljstvo, a tudi nekaj kritik

OSLO/WASHINGTON - Letošnjo Nobeleno nagrado za mir bo prejel ameriški predsednik Barack Obama, in sicer za prizadevanja za okrepitev mednarodne diplomacije, je včeraj v Oslo sporočil Norveški odbor za podelitev nagrade. Obamo je nagrada presenetila, razume pa jo kot poziv k delovanju. V svetu so odločitev večinoma pozdravili, slišati pa je bilo tudi nekaj kritik.

Obama bo nagrado prejel za "izjemna prizadevanja za okrepitev mednarodne diplomacije in sodelovanja med narodi ter za prizadevanja za svet brez jedrskega orožja", je petčlanski norveški odbor napisal v obrazložitvi. Kot so med drugim še zapisali, je "Obama kot predsednik ustvaril novo vzdušje v mednarodni politiki". "Večstranska diplomacija je znova dobila osrednjo vlogo, s podarkom na vlogi, ki jo lahko igrajo Združeni narodi in druge mednarodne organizacije. Dialog in pogajanja so glavna orodja za reševanje tudi najtežjih mednarodnih konfliktov. Zahvaljujoč podbudam Obame ZDA zdaj igrajo bolj konstruktivno vlogo, tudi pri reševanju velikih podnebnih izzivov, ki so pred svetom."

"Le redko se zgodi, da neka oseba doživi tolikšno pozornost v svetu in vzbudi upe na boljšo prihodnost pri toliko ljudeh. Njegova diplomacija temelji na konceptu, da morajo tisti, ki jim je danovoditi svet, to delati na podlagi vrednot in ravnanj, ki so skupna večini svetovnega prebivalstva," je poudaril norveški odbor.

"Že 108 let si Norveški odbor za Nobeleno nagrado prizadeva, da bi vzpodbujal natanko tovrstno mednarodno politiko in delovanje, katere glavni zagovornik v svetu je zdaj Obama. In odbor podpira pozive Obame, da 'je zdaj čas za vse nas, da si porazdelimo odgovornost za globalen odgovor na globalne izzive,'" še piše v obrazložitvi podelitve nagrade ameriškemu predsedniku.

Vodja odbora Thorbjörn Jagland je pojasnil, da so zaradi tovrstnih vrednot nagrada podelili tudi nekdanjemu nemškemu kanclerku Willyju Brandtu in zadnjemu sovjetskemu voditelju Mihailu Gorbačovu. Za Obamo pa so se odločili kljub njegovemu kratkemu času na položaju prvega moža ZDA. "Že to, kaj je ponudil v svojem času predsedovanja in kako je spremenil vzdušje v mednarodni skupnosti, je zadosten razlog, da dobi Nobeleno nagrado za mir," je pojasnil Jagland.

Ameriški predsednik je v prvem odzivu dejal, da nagrado razume kot "poziv k delovanju". Na-

Barack Obama

ANSA

grada ga je presenetila, kot pa je dejal, jo sprejema s "ponižnostjo". "To nagrado bom sprejel kot poziv k delovanju, poziv vsem državam, da se soočijo z izzivi 21. stoletja," je dejal Obama.

"Naj bom jasen. Ne vidim je kot priznanje mojim lastnim uspehom, temveč prej kot potrditev ameriškega vodstva v imenu prizadevanj vseh ljudi in vseh držav," je dodal. Obama pa je tudi izra-

zil dvom, da si ob vrsti znanih osebnosti, ki so prejеле Nobeleno nagrado za mir, to zaslужi tudi sam.

Obama je tudi povedal, da bo decembra odpotoval v Oslo in prevzel nagrado. Tiskovni predstavnik Bele hiše Robert Gibbs pa je nato sporočil, da bo Obama 1,4 milijona dolarjev, kolikor bo prejel ob nagradi, razdelil v dobrodelne namene. Gibbs je dodal, da bo od tega koristi najverjetnej-

je imelo več dobrodelnih organizacij, a se Obama še ni odločil, katere.

V svetu so novico iz Oslo v veliki meri sprejeli z odobravljeno, slišati pa je tudi nekaj izrazov presenečenja in kritik. Svetovni voditelji, med njimi predsednik Evropske komisije Jose Manuel Barroso, francoski predsednik Nicolas Sarkozy, nemška kanclerka Angela Merkel, italijanski premier Silvio Berlusconi, britanski premier Gordon Brown, so Obami izrekli čestitke in izražali zadovoljstvo nad odločitvijo norveškega odbora.

Zadovoljna sta bila tudi generalni sekretar ZN Ban Ki Moon in generalni direktor Mednarodne agencije za jedrsko energijo Mohamed El Baradej. Obami je čestital tudi slovenski predsednik Danilo Türk.

Na Bližnjem vzhodu so tako izraelske kot palestinske oblasti izražale upanje, da bo nagrada Obami dala dodaten zagon v prizadevanjih za rešitev konflikta na tem območju. V gibanju Hamas so medtem menili, da si Obama nagrada ne zaslubi.

Takšnega mnenja so bili tudi uporniški talibani v Afganistanu, ki menijo, da je Obama le že zaostril vojno v tej državi. V nasprotju z njimi je afganistanski predsednik Hamid Karzai menil, da je Obama "pravi človek za nagrado". V Iranu pa so izrazili upanje, da bo nagrada spodbudila Obamo, da bo krenil po poti, ki bo svetu prinesla pravčnost.

Tudi vrsta nekdanjih Nobelovih nagrajencev za mir je menila, da je Obama pravi človek za to nagrado. Kritičen pa je bil med drugim nekdanji vodja Solidarnosti Lech Walesa, ki je menil, da je ameriški predsednik to nagrado prejel prehitro. Mednarodna federacija za človekove pravice s sedežem v Parizu pa je Obami čestitala, a je hkrati menila, da bi si Nobelovo nagrado za mir bolj zasluzili čečenski borci za človekove pravice.

Obama bo nagrado v višini slabega milijona evrov (10 milijonov švedskih kron) prejel 10. decembra, na obletnico Nobelenove smrti. Kot rečeno, je sam že potrdil, da bo odpotoval na podelitev v Oslo. Lani je to prestižno nagrado prejel finski mirovní posrednik Martti Ahtisaari. Letos se je za nagrado sestrel potegovalo 205 kandidatov.

48-letni Obama je tretji ameriški predsednik, ki je v času mandata prejel Nobeleno nagrado. Pred njim jo je leta 1906 prejel Theodore Roosevelt, leta 1919 pa Woodrow Wilson. Nobelovo nagrado za mir je že kot nekdanji predsednik leta 2002 prejel tudi Jimmy Carter.

VESOLJE - Nenavaden »eksperiment« ameriške agencije Nasa

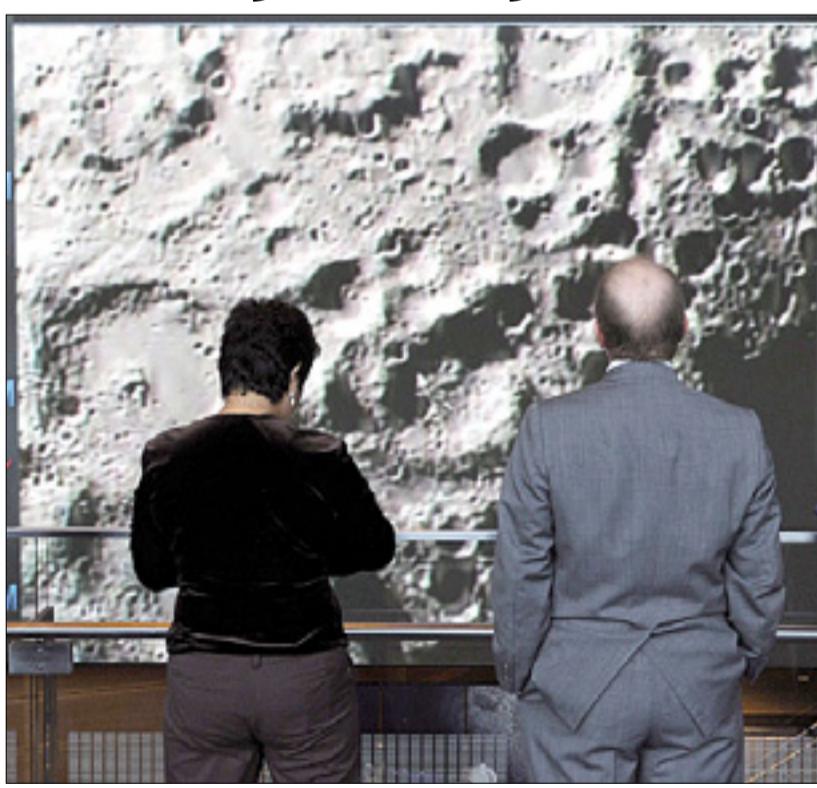
Bombardiranje Lune dvignilo veliko prahu, zdaj iskanje vode

WASHINGTON - Nasa je včeraj uspešno "bombardirala" površino Lune z raketo in raziskovalno sondijo ter pri tem v skladu z načrti ustvarila velikanski oblak prahu, ki naj bi razkril, ali je na Luni morda tudi voda. Znanstveniki zdaj dobljene podatke mrzlično preučujejo, na ameriški vesoljski agenciji Nasa pa so misijo že ocenili za velik uspeh.

Vse sicer Nasi ni šlo po načrtih, saj ni dobila neposrednega prenosa trčenja rakete s površino Lune. So pa instrumenti potrdili, da je raketa na južni pol Lune treščila ob 13.31 po našem času, štiri minute kasneje pa je enako usodo doživel še satelit LCROSS - satelit za opazovanje lunarnega kraterja. Toda slike, ki jih je poslal, so se tukaj pred zdaj zameglike in neposrednih posnetkov na Zemlji ni bilo, navaja ameriška tehnkovna agencija AP.

Kot je nato na novinarski konferenci Nase povedala ekipa strokovnjakov, ki je vodila projekt, je bila misija velik uspeh za znanost. Po besedah glavnega znanstvenika pri misiji LCROSS Anthonyja Colapretta so "dobili vse podatke, da bodo lahko odgovorili na vprašanje", zaradi katerega so sprožili misijo. Toda za zdaj še ne morejo predstaviti jasnega odgovora, ali na Luni voda je ali ne. Je pa ekipa nato podrobnejše predstavila vrsto podatkov in merjenj, tako z misije kot tudi z observatorijev na Zemlji, ki jih sedaj preučujejo.

Poskus je sicer potekal bolj ali manj po načrtih. Raketa je v Luno pri-

Strokovnjaki opazujejo posledice eksplozije na Lunini površini

letela s hitrostjo okoli 9000 kilometrov na uro in ustvarila udarec, enakovreden moči eksplozije 1,5 tone TNT. Pri tem je v luninem kraterju Cabeus ustvarila nov manjši krater v velikosti polovice olimpijskega plavalnega bazena. Trčenje satelita pa je bilo nato za dve tretjini šibkejše.

Pri tem naj bi se sprostilo okoli 350 ton lunarnega prahu, med katerim znanstveniki upajajo, da bodo našli tudi delce vode oz. ledu. In če bi bila na Luni voda, bi bilo to ključno za vzpostavitev stalne misije na tem Zemljinem naravnem satelitu. (STA)

FRANCIJA - Fizik alžirskega porekla

Raziskovalec Cerna naj bi sodeloval z Al Kaido

PARIZ/ŽENEVA - Francoske oblasti so zaradi suma povezav z mednarodno teroristično organizacijo Al Kaida v četrtek aretirale inženirja, ki je delal v jedrskem raziskovalnem laboratoriju Evropske organizacije za jedrske raziskave (Cern) blizu Ženeve. Varnostni viri v Parizu so še povedali, da so omenjenega inženirja prijeli skupaj z njegovim bratom v četrtek.

Po poročanju francoskega časnika Le Figaro so osumljence prijeli skupaj z mlajšim bratom, s katerim naj bi izbirala potencialne tarče napadov v Franciji za ljudi, povezane z Al Kaido. Zatem so tudi v Cernu potrdili, da so v četrtek v mestu Vienne na vzhodu Francije zaradi suma suma članstva v teroristični organizaciji Al Kaida v islamski Severni Afriki aretirali jedrskega fizika. Kot so navedli, je 32-letni inženir fizik delal v raziskovalnem laboratoriju, od leta 2003 pa je delal na analitičnih projekti, povezanih z največjim pospeševalnikom delcev, t. i. Velikim dronskim trkalnikom.

"Pri delu ni prišel v stik z ničemer, kar bi bilo mogoče uporabiti v teroristične namene," so v Cernu zapisali v sporočilu za javnost, dodali pa so tudi, "nobenega izmed njihovih raziskovalnih projektov ni mogoče uporabiti v vojaške namene".

V Cernu dela več kot 7000 znanstvenikov. Po navedbah Le Figaroja naj bi francoska policija prestregla sporočila, ki jih je osumljenc posiljal prek interneta. Moški naj bi bil francoski državljan alžirskega porekla, policija pa naj bi ga zasledovala že 18 mesecev. Policija je ob aretaciji fizika in njegovega brata preiskala njuni stanovanji in zaseglila njuna računalnika.

V napadu v pakistanskem Pešavarju številne žrtve

ISLAMABAD - V mestu Pešavar na severozahodu Pakistana je včeraj eksploziral avtomobil bomba, pri čemer je bilo po zadnjih podatkih tujih tiskovnih agencij ubitih 49 ljudi, med njimi sedem otrok, več kot sto pa jih je bilo ranjenih. Eksplozijo je sprožil samomorilski napadalec.

Po podatkih lokalnih oblasti je avtomobil bomba razneslo v neposredni bližini živahne tržnice v Pešavarju. Po podatkih policije je bilo v vozilu naloženih več kot 100 kilogramov eksploziva. Avtomobil je bil parkiran ob avtobusu, ki ga je silovita eksplozija popolnoma uničila, poleg pa je bilo videti ležati grozovito iznakažena trupa žrtev.

Včerajšnji napad se je zgodil štiri dni po napadu na urad Svetovnega programa za prehrano v pakistanski prestolnici Islamabad, v katerem je umrl pet ljudi. Bil je eden najbolj smrtonosnih napadov v Pakistanu, kjer je v zadnjih dveh letih v več kot 275 napadih, večinoma samomorilskih, umrl skoraj 2200 ljudi. (STA)

GRADIŠČE - Z Gorico in Krminom stopajo na pot sodelovanja

Trojica občinskih uprav obuja nekdanjo grofijo

V prodajalni s pohištvo IKEA želijo imeti izložbo - Tommasini proti selitvi vleblagovnice Ipercoop v Vileš

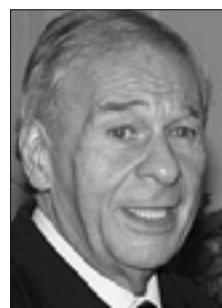
Občinske uprave iz Gorice, Gradišče in Krmina stopajo na pot sodelovanja na področju turizma in kulture. Da bodo obudili nekdanjo Goriško in Gradiščansko grofijo, so odločili na srečanju, ki je potekalo v Gradišču v četrtek zvečer. Domači župan Franco Tommasini je gostil svoja kolega iz Gorice Ettore Romolija in iz Krmina Luciana Patata, srečanja pa so se udeležili tudi odborniki za turizem iz vseh treh občin.

»Pripravili bomo projekt, ki smo ga poimenovali "Antica contea" in v okviru katerega bomo uresničili skupne pobude na področju turizma. Z njimi bomo skušali preprečiti del obiskovalcev nove veletrgovine IKEA v Vilešu, da obiščejo Gradišče, Gorico in Krmin,« razlagajo župan iz Gradišča Tommasini in opozarja, da v novi veletrgovini v Vilešu pričakujejo letno štiri milijone gostov. »Če bomo znali priklicati v naša mesta tudi samo dvajset do trideset obiskovalcev na dan, bo projekt uspešen,« opozarja goriški župan Romoli in napoveduje, da bodo v kratkem z Gradiščem in Krminom podpisali protokol o sodelovanju, ki bo dejansko določil vsebino skupnih projektov. Tommasini dalje razlagajo, da Gradišče, Gorica in Krmin druži prisotnost starega mestnega jedra, tri občine imajo ob tem tudi skupno preteklost, saj so bile vse tri vključene v nekdanjo grofijo. »Zaradi tega je skoraj samo po sebi umevno, da se teritorij, ki je bil nekoč združen, promovira enovito, saj je tako veliko bolj zanimiv,« ugotavlja Tommasini. Po njegovih besedah je eden izmed glavnih ciljev na novo vzpostavljenega sodelovanja »prodor« v veletrgovino IKEA v Vilešu. »Vemo, da bo težko, vendar bi radi imeli svoj prostor znotraj veletrgovine IKEA, svoj logotip pa bi radi vključili na njen spletne strani,« pravi Tommasini, z njim pa soglašata tudi Patat in Romoli, ki sta prepričana, da predstavlja odprtje veletrgovine švedske verige za gorisko pokrajino veliko razvojno priložnost.

Na podlagi protokola o sodelovanju bodo priredili skupne praznike - prvi naj

Franco
Tommasini
BUMBACA

Ettore Romoli
BUMBACA

Luciano Patat
BUMBACA

bi potekali prihodnjo pomlad. Hkrati nameravajo med sabo povezati tri gledališčne sezone in prirediti razne turistične in promocijske pobude. Na podlagi novega protokola bo torej Gorica utrdila stike z Gradiščem in Krminom, pri čemer je na dlanu, da po drugi strani usila čezmejno sodelovanje z Novo Gorico.

Tommasini se je sicer o odprtju veletrgovine IKEA pogovarjal tudi z deželnim odbornikom Luco Cirianim, ki je Gradišče obiskal ravno tako v četrtek. Med srečanjem se je župan izrekel proti selitvi vleblagovnice Ipercoop iz Gradišča v Vileš, saj naj bi italijanska zadruga prihodnje leto uresničila nov

prodajni center tik ob veletrgovini IKEA. »Ipercoop predstavlja za Gradišče pomemben dejavnik atraktivnosti, zato upam, da se zadruga ne bo preseila v Vileš,« pravi Tommasini in opozarja, da bi v primeru selitve vleblagovnice Ipercoop v Gradišču ostala povsem prazna hala. (dr)

RONKE - Rafal tatvin Sumijo ženski romske narodnosti

Tarča so običajno enodružinske hiše

V Ronkah in bližnjih vseh je v minulih dneh prišlo do novega rafala tatvin. Tarča tatov je bila serija stanovanj, obiskali pa so tudi športni objekt v Štarancanu. Preiskovalci niso še hoteli odkriti podrobnosti o dogodkih, kaže pa, da je do tatvin prišlo v enodružinske hiše v ulici Pola v Ronkah ter v stanovanju v Romjanu. Kradli naj bi dve ženski romske narodnosti, ki so ju v ulici Pola opazili mimoideči. Očividci so ocenili, da sta ženski sumljivo krožili v bližini tamkajšnjih hiš.

V ulici Pola so tatovi vstopili v hišo po zadnjih vratih, ki so jih odprli iz izvajačem; iskali so denar in nakit, odnesli pa so le mobilni telefon. Tatovi naj bi kradli tudi v stanovanjih v Beljanu in Štarancu. Kljub temu, da so to storili pri belem dnevu, jih nihče ni opazil in sprožil alarm. Karabinjerji in policija opozarjajo, da do tatvin navadno prihaja zjutraj ali zvečer. Tarča tatov so običajno enodružinske hiše na območjih, ki so nekoliko bolj izolirana. Sile javnega reda pozivajo občane, naj vedno zaklepajo vrata in zapirajo okna, v primeru, da opazijo kaj sumljivega, pa morajo poklicati številki 112 ali 113.

Na podlagi protokola o sodelovanju bodo priredili skupne praznike - prvi naj

GORICA - Jutri na pokrajini Spomin na žrtve delovnih nesreč

Vsak dan se v Italiji ponesreči 2.500 oseb

Emil Jelen
BUMBACA

V Italiji se vsak dan med delom ponesreči 2.500 oseb, tri umrejo in 27 se jih tako hudo poškoduje, da postanejo invalidi. Da bi javnost opozorili na pereč problem nesreč na delovnem mestu, pri združenju delovnih invalidov ANMIL že 59 let prireja svečanost, ki jo posvetijo smrtno poškodovanim delavcem; letosna bo potekala jutri, na Goriškem pa ji je pokroviteljstvo zagotovila pokrajinska uprava.

V Gorici se bo jutrišnja svečanost pričela ob 9. uri z mamo v stolnici, od koder se bo ob 9.45 začel sprevod, ki se bo zaključil pred pokrajinsko palačo. Ob 10.15 bo civilna slovesnost v pokrajinski sejni dvorani, na kateri so napovedali svojo prisotnost viceprefekt Giuseppe Donadio, pokrajinska odbornica Licia Morsolini, goriška občinska odbornica Silvana Romano, tržiška podžupanja Silvia Altran, direktorica goriške izpostave zavoda INAIL Angela Forlani in odgovorna za goriški urad zavoda INAIL Cristina Smet, ki bodo podeleli častne značke nekaterim delovnim invalidom iz goriške pokrajine. Svečanost bo vodil predsednik goriške sekcije združenja ANMIL Emil Jelen.

Že v četrtek je delegacija združenja ANMIL položila venc pred tržiški spomenik, ki je posvečen smrtno poškodovanim delavcem. Sledila je krajska svečanost v tržiški ladjevniči ob udeležbi delavcev, sindikalistov in vodstva obrata.

NOVA GORICA - Stanovanja Manjka jim milijon evrov, »a ne zaradi slabega poslovanja«

Poročali smo že, da Stanovanjski sklad mestne občine Nova Gorica pod Kapelo, v neposredni bližini nekdanjega mejnega prehoda na Škabrijelov v Gorici, gradi tri večstanovanjske objekte, v katerih bo na voljo 45 stanovanj, ki jih bodo namenili predvsem mladim družinam in prosilcem za občinska neprofitna stanovanja. Te dni se je na pisanje Primorskih novic, čes da skladu za dokončanje projekta manjka milijon evrov, odzvala direktorica sklada Nataša Leban.

»Trditve popolnoma drži,« pojasnjuje Lebanova, »a ne zaradi slabega poslovanja ali nedela sklada. Zniranje vsakovrstnih dajatev oz. dakov je vplivalo tudi na občinski proračun, iz katerega ustanovitelj zagotavlja sredstva za dosego osnovnega cilja sklada - zagotavljanje neprofitnih stanovanj in stanovanj za mlade družine,« odgovarja direktorica novogoriškega Stanovanjskega sklada in dodaja, da je ta vendarle uspel na javnem razpisu republiškega sklada, ki bo izgradnjo neprofitnih stanovanj na Strelški ulici sofinanciral v kar 50-odstotnem deležu, torej v višini »manjkajočega« milijona. »Novogoriški Stanovanjski sklad je s to gradnjo, ki bo predvidoma zaključena v začetku leta 2010, začel uresničevati novo stanovanjsko politiko, ki zagotavlja domove različnim kategorijam prosilcev. Sofinanciranje neprofitnih stanovanj v Novi Gorici s strani republiškega sklada je pridobitev za nas vse. Brez posebnih raziskav lahko trdim, da se bodo potrebe po neprofitnih stanovanjih tudi v naši občini povečevale,« še pravi Lebanova, ki želi s tem zaključiti razprave o ciljih, za katere je sklad ustanovljen, ter o dilemah, ali jih bo zmogel uresničiti. »V skladu ostajamo optimistični, saj v obdobju 2009-2010 načrtujemo zagotoviti najmanj 70 stanovanj in s tem doseči cilj, ki je dogovoren v okviru partnerstva in zapisan v strategiji sklada,« zaključuje Lebanova. (tb)

EVROPSKI PROJEKT V Gorici festival balkanske glasbe

Gorica bi lahko bila prizorišče prvega festivala balkanske glasbe v Italiji. To je cilj evropskega projekta, ki ga bodo združenje Progetto Musica iz Tržiča in partnerji prijavili na razpis za standardne projekte v okviru programa Italija-Slovenija 2007-2013. K projektu, ki so ga naslovili NDSL MuSIC Fest - Ovrednotenje vloge čezmejnega goriškega prostora pri širivju glasbenih zvrst, je v minulih dneh na pobudo odbornika za kulturo Antonija Devetaka pristopila tudi goriška občina, predvsem pa je že soudeležba Nove Gorice.

V okviru projekta, ki ga bodo vložili pri deželi Furlaniji-Julijski krajini, bosta Gorica in Nova Gorica priredili tri strokovne delavnice na temo balkanske glasbe in vloge goriškega območja v svetu glasbe. Predvideno je obenem, da bosta morali mesti prirediti tudi tri tečaje za diplomirance konservatorijev, na katerih se bodo glasbeniki poglabljali v izvajanje in skladanje raznih zvrst balanske glasbe. Cilj projekta pa bo glasbeni festival, ki bo v Gorici potekal vsako leto (po vsej verjetnosti v poletnih mesecih) in v okviru katerega bodo predstavili vsaj dvanajst koncertov. Pet koncertov bo posvečenih značilni balkanski glasbi, trije koncerti pa bodo namenjeni klasični glasbi z udeležbo balkanskih skupin. Nekaj koncertov bodo oblikovali tudi docenti in študentje, ki bodo sodelovali v delavnicah in na tečajih.

SOVODNJE Zaposlijo tri delavce

Sovodenjska občina je pripravila družbeno koristni projekt, v okviru katerega bodo na podlagi deželnega zakona št. 11 iz leta 2006 zaposleni s 36 urnimi delovnimi urami na določeno obdobje v srednjem delu leta. Pri zaposlitvi bodo imeli prednost kandidati, ki imajo bivališče na območju sovodenjske občine, upoštevali pa bodo tudi dolžino obdobja, med katereim koristijo socialne blažilce in so torej brez dela.

GORICA - Podjetje javnih prevozov APT

Še dosledneje z dvojezičnostjo

Napisi na cesti skozi Dol: »Sogovornik je ANAS«

PAOLO POLL
BUMBACA

LIVO SEMOLIČ
BUMBACA

Pokrajinsko podjetje javnih prevozov APT se bo še bolj potrudilo pri izvajanjiju vidne dvojezičnosti. To obvezno je dal predsednik goriške družbe Paolo Polli, ki se je sestal s pokrajinskim predsednikom SKGZ Liviom Semoličem. Zakon št. 38/2001 predvideva, da se tudi posamezne ustanove, ki nudijo javne storitve na zaščitenem območju, izrečajo pred paritetnim odborom v zvezi z izvajanjem vidne dvojezičnosti; ker bodo avdicije potekale v prihodnjih mesecih, je Semolič želel pri predsedniku prevoznega podjetja neposredno preveriti, katero je njegovo stališče v zvezi s tem.

ROMJAN

Šolskega prevoza še ni

»Trenutno vse molč.« Tako je predsednica Združenja staršev iz Romjana Damiana Kobal povedala v zvezi s prevozom otrok iz Laškega v slovensko šolo in vrtec v Romjanu ter v nižjo srednjo šolo v Doberdobu. Kot znano, so v prejšnjih letih za prevoz skrbeli člani Združenja staršev, pred meseci pa so napovedali, da letos prevoz ne bodo mogli zagotavljati. Šolsko leto se je tako začelo brez prevoza, krajevni upravitelji pa niso še našli rešitve. O tem sta se pogovorila tudi goriški predsednik SKGZ Semolič in predsednik podjetja APT Polli. »Problem prevoz na Plešivem je letos, predvsem po zaslugi slovenske konzulte pri pokrajini, prišel do pozitivnega razpleta. Položaj v Laškem je sicer bolj zapleten, do danes pa še niso bile preverjene vse možne rešitve s podjetjem APT,« pravi Semolič.

z izvajanjem 10. člena zaščitnega zakona.

»Polli je izrazil pripravljenost, da pride do ustrezne spoštovanja zakonskih norm,« je povedal Semolič. V pogovoru z njim je predsednik APT poudaril, da je do nekaterih korakov v to smer pravzaprav že prišlo. »Podjetje APT je namreč že pred leti namestilo na vseh mestnih in zunajmestnih postajah trijezične urnike z napisom v italijansčini, slovenščini in angleščini. Tudi brošure z urniki so opremljene s slovenskimi in angleškimi napisoma,« je povedal Polli in dodal, da se bo podjetje vsekakor zavzelo za dopolnitve izvajanja vidne dvojezičnosti. »Primerno bi bilo, da bi bila na vseh avtobusnih postajah v treh slovenskih občinah ter v Podgori, Štandrežu, Pevmi, Štmavru in na Oslavju imena krajev napisana v obeh jezikih,« je povedal Semolič in nadaljeval: »Ovira sta pri tem le računalniška sistema, preko katerih podjetje pripravlja urnike. V prihodnjih tednih bom v stilu s tehniko podjetja APT, da najdemo ustrezno rešitev.«

Semolič in Polli sta spregovorila tudi o čezmejnem avtobusu med Gorico in Novo Gorico, ki se ga iz leta v leto poslužuje rastoče število uporabnikov. »Soglašala sta, da je treba tovrstno sodelovanje in sinergije med mestoma še utrditi,« je povedal Semolič, ki je Polliju - ta je obenem predsednik družbe FVG Strade - opozoril še na vprašanje dvojezičnih smerokazov in tabel na nekaterih cestah, med katerimi je predvsem državna cesta skozi Dol. Polli je pojasnil, da obmejni cest, kot je cesta skozi Dol, ne upravlja družba FVG Strade, temveč ANAS. »Potrebno je torej, da se z vodstvom družbe ANAS čim prej srečamo, saj je to vprašanje v Sovodenju in Doberdobu zelo občuteno,« je zaključil Semolič. (Ale)

DOBERDOB, SOVODNJE, ŠTEVERJAN

Zagotavljajo prevoz otrok tudi v italijanske šole

Tri občine s slovenskim večinskim prebivalstvom zagotavljajo šolski prevoz tudi otrokom, ki obiskujejo šole z italijanskim učnim jezikom. Z razliko od občinskih uprav v Laškem, ki ne prispeva niti evra za prevoz učencev v osnovno šolo s slovenskim učnim jezikom v Romjanu in v nižjo srednjo šolo v Doberdobu, je lani doberdobska občina odštel kar pet tisoč evrov, da je omogočila šolanje v italijanskem jeziku petim otrokom. Doberdobska uprava je namreč svojcas podpisala konvencijo z občino Ronke, ki je zatem skrbela za prevoz otrok v ronške šole z italijanskim učnim jezikom.

Medtem sami poskrbita za prevoz otrok v šole z italijanskim jezikom občini Sovodnje in Števerjan. Na Sovodenjskem je letos dvanajst otrok, ki jih z občinskim šolskim avtobusom vozijo v osnovno šolo Feretti na Rojcah. Zaradi tega prevoza morajo na občini Sovodnje urnike šolskega avtobusa uskladiti do potankosti, podobno pa morajo storiti tudi v Števerjanu, kjer letos zagotavljajo prevoz petim italijanskim otrokom, od katerih dva obiskujeta osnovno šolo Pecorini in trije nižjo srednjo šolo Locchi v Gorici. V Števerjanu sicer občina zagotovi prevoz otrokom, ki obiskujejo osnovno in nižjo srednjo šolo, medtem ko za malčke iz vrtca poskrbijo družine same. Zaradi tega šolski avtobus samo enkrat vozi v Gorico, saj se na njem poleg otrok, ki obiskujejo šole v italijanskim učnim jezikom, peljejo tudi učenci nižje srednje šole Ivan Trink. V tem primeru prevoz otrok v italijanske šole predstavlja strošek, v kolikor šolski avtobus prevozi vsak dan nekaj kilometrov več in porabi par deset minut časa; podobno velja tudi za Sovodnje, kjer z razliko od Števerjana občina zagotavlja prevoz v vrtce in osnovne šole, ne pa v nižje srednje. Zaradi tega je tudi v tem primeru strošek prevoza v italijanske šole vezan na pot, ki jo vsak dan šolski avtobus odpravi iz Sovodenja na Rojce. V doberdobski občini se medtem peljejo s šolski avtobusom malčki iz vrtca ter učenci osnovne in nižje srednje šole, tako da je v bistvu zagotovljen prevoz vsem šoloobveznim otrokom, pri čemer je na podlagi omenjene konvencije z Ronkami zagotovljena tudi pravica do šolanja v italijanskem jeziku.

Srednješolci ob izhodu iz šole Trink. BUMBACA

Smart MODASTORE
parfumerija **Elisir BUONACQUISTO**
GORICA • Rondo pri Štandrežu

MODA ZA VAS, ZA VAŠO DRUŽINO IN ZA VAŠ DOM

ODPRTO VSE NEDELJE

razen 1. novembra

**V NEDELJO, 11. popoldne, igriče,
presenečenja in čarovnije**

**za vse otroke z veselim klovnom
in medvedkom Winnie The Pooh!**

Tel. 0481/522944
www.smartmoda.com

TRŽIČ - Slovenska poezija na festivalu Absolute poetry

Pesniška prepletanja kot znamenje sožitja

Prebirali so verze Paljka, Bandlja, Benedetiča, Vončinove in Visintinove

Z leve Liliana Visintin, Aldo Rupel, Nataša Ferletič in Paola Benes (levo); del udeležencev srečanja (desno)

ALTRAN

dah je igra za otroke izredno pomembna, sploh pa bi bili tudi odrasli brez igre osiromašeni marsikaterga lepega trenutka. Isto velja za poezijo; brez nje lahko živimo, vendar je naše življenje osiromašeno.

V nadaljevanju je Rupel predstavil pesniško zbirko Znamenja, ki jo je tudi sam uredil in je izšla leta 2002. V njej so pesmi dvanajstih slovenskih avtorjev, ki jih je Rupel zatem prevedel za zbirko Prepletanja-Intrecci. V le-tej je bilo dvanajst slovenskih avtorjem dodanih še dvajset italijanskih, tako da se v zbirki prepletata slovenski in italijanski jezik. Za včerajšnje srečanje je Rupel izbral pesmi Jurija Paljka, Davida Bandlja, Klavdije Vončina in Liliane Visintin, ki je bila tudi sama prisotna in je zato poleg svojih prebrala tudi poezije Filiberta Benedetiča. Rupel se je sicer načela prepletanj držal tudi pri izbiri avtorjev; tako je po njegovih besedah Paljk, Vičičevan po rodu, študiral v Trstu, Bandelj živi v Gorici in poučuje na univerzi v Novi Gorici, Vončinova čuti po slovensko in piše v italijanščini. Med prebiranjem pesmi so se s posebno topilino spomnili Benedetiča, ki je živel ravno v Tržiču.

GABRJE-MEDJA VAS - Planinci SPDG po Krasu

Polmaratonski pohod

Presenetljivo visoka udeležba - Pohodniki sklenili svoj napor na konjskem prazniku

Lepo vreme je prav gotovo botrvalo k uspehu nedeljskega pohoda po Krasu, ki ga je za SPDG zelo dobro pripravil Srečko Vižintin. V Gabrijah se je zbral, rekli bi, kar rekordno število članov (in ne), ki so se nato odpravili na polmaratonski pohod po goriškem in deloma tržaškem krasu do Medje vasi, kjer je bil končni cilj in kjer je ravno isti dan potekal konjski praznik.

Pred gabrsko restavracijo Pri Tomaju se je zbral preko trideset pohodnikov, pri Devetakih se jih je pridružilo še nekaj, tako da jih je bilo na koncu kar 35. Čeprav je imel okrog deset prijavljenih (a od teh ni bilo nikogar na spregled), si Srečko ni pričakoval tolikšne udeležbe, ki mu je narekovala še večjo odgovornost, tako da je izvrstno izpeljal začavljeni program. Po začetnem vzponu iz Gabrij se je skupina mimo mejnega prehoda Devetaki odpravila preko Opatjega Sela v Novo vas na obisk k novinarju Fabiu Gergoletu, ki je pohodnike pogostil z najboljšim iz kleti; na odprtjem je postavil mize, kjer je skupina pohodnikov uživala mini-opoldansko pojedino. Po pikniku in ogledu domačije (konjek, korit z lokvanji, kraške Jame in ostale posesti) so pohodniki krenili na Kremenjak, po krajšem postanku in ogledu je bilo treba sestopiti s hriba nad Jamljami in prehoditi še ostali del poti v Medjo vas, kjer se je pohod zaključil. Po nekaj urnem postanku na konjskem prazniku so se pohodniki spustili peš do Štivana, kjer jih je čakal prevoz v Gabrie. Skratka, izredno lep jesenski pohod, k uspehu katerega sta prispevala odlično vodenje Srečka in gostoljubnost Fabia; njemu se pohodniki zahvaljujejo in se mu priporočajo za prihodnost, medtem ko Srečku naročajo, naj še naprej prireja tako lepe pohode. (kb)

FOTO K.B.

Denar za cestno omrežje

Goriški pokrajini bo dežela FJK dodelila skupno 264.000 evrov, ki jih bodo namenili vzdrževanju mostov ter cest in kolegarskih stez. S tem bo pokrajinska uprava lahko uvedla izboljšave v prometu in varnosti predvsem na cestah, ki peljejo v smeri Gradeža.

Komisija za varnost

Goriška občina bo imenovala člane komisije, ki bo preverjala varnostne pogoje v gledališčih, kinodvoranah, lokalih in na vrtljakah. Zakon, ki dodeljuje občinam nekatere kompetence, za katere so bile prej odgovorne pokrajinske komisije za varnost, je v veljavi že osem let, doslej pa je občina Gorica ni izvajala. Člane komisije bo imenoval župan Romoli, pravilnik davanja komisije pa bo sprejet občinski svet.

Degano namesto Rustje

Občinski odbornik za javna dela in osebje pri občini Moš Federico Rustja je odstopil. Odločitev je odbornik, ki ga je pred tremi meseci imenovala županja Elisabeta Feresin, sprejel iz osebnih in družinskih razlogov. Za njegov resor bo odslej skrbel Claudio Degano.

Karavana miru v Jeruzalemu

Tudi goriški pokrajinski odbornik Marko Marinčič se bo udeležil mirovne pobude, ki bo v prihodnjih dneh potekala v Jeruzalemu. Pri pobodi, ki so jo imenovali »Time for Responsibilities«, bo sodelovalo 400 Italijanov, med katerimi so študentje, upravitelji, športniki, umetniki, predstavniki združenj in novinarji. »Udeleženci mirovne misije upamo, da bodo tudi med Izraelci in Palestinci porušeni zidovi. Sam bom prijateljem posredoval našo izkušnjo na italijansko-slovenski meji,« je povedal Marinčič.

Presque Isle na Barcolani

Danes bo na regati Barcolana Classic v Trstu sodelovala tudi jadrnica Presque Isle. Plovilo, ki so ga zgradili v ZDA po projektu Francisa Herreshofa iz leta 1923, ima goriške korenine. Ladjar je Goričan, prav tako kot večji del njene posadke. Jadrnico je namreč spomladis odkupil grof Filippo Formentini iz Števerjana.

GORICA - Literarni debi Francesca Masi

Valov odbojkar s pisateljsko žilico

Francesco Masi v napadu

KROMA

»Cento parole« (Sto besed) je naslov knjige, ki jo je napisal Francesco Masi, 25-letni Goričan, ki se od mladih let ukvarja z odbojko pri štandrem Valu. Zbirka črtic in novel je izšla pred nekaj tedni pri mali založbi Kimerik s Sicilije, v Gorici pa je bralcem na voljo v knjigarni Ubik na korzu Verdi, kjer jo bodo predstavili javnosti v petek, 20. novembra, ob 18. uri.

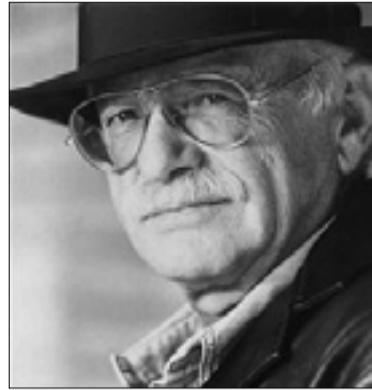
Francescovi starši so se v Goričo preselili pred njegovim rojstvom, saj je bil oče po rodu iz Apulije finančni stražnik. Med obiskovanjem nižje srednje šole je Francesco vzlibil odbojko in se nato lotil iskanja dru-

štva, v katerega bi se lahko vključil. Preko očetovih prijateljev je prišel v Štandrež, kjer se je vključil v mladinsko ekipo odbojarskega kluba Val; čeprav ni obvladal slovenskega jezika, ga to ni odvrnilo od vključitve v ekipo, kjer so ga lepo sprejeli kljub njegovemu zapretemu značaju. Francesco namreč ni ravno velik govornik, saj pogosto med potovanji na gostovanja ne spregovori niti besedice, je pa zato zelo dober pisec. S svojo knjigo - in pisateljsko žilico - je najprej presenetil soigralce in prijatelje, verjetno pa bo tudi ljubitelje branja, ki se bodo odločili za njen nakup.

TRŽIČ - Mednarodni festival poezije Absolute YOUNG Poetry ob notah Gina Paolija

Humberto Ak'Abal

Gino Paoli

V Občinskem gledališču v Tržiču bo drevi veliki finale mednarodnega festivala poezije *Absolute YOUNG Poetry*. Ob 20.45 bo na oder stopil Humberto Ak'Abal, se pravi zadnji živeči pesnik v jeziku indijanskega ljudstva Majev, za njim pa se bo publiki predstavil italijanski kantavtor Gino Paoli s svojim bendom.

Humberto Ak'Abal piše v majsko-gvatmalskem jeziku, saj si prizadeva, da bi ohranil živ ta jezik, ki ga današnja kultura ignorira in zoperstavlja, tako da tvega, da bo v kratkem popolnoma izumrla. Avtor se v svojih verzih posveča naravi in njenim glasovom ter jih preliva na papir s pomočjo (kljub vsemu) bogatega besednega zaklada. Njegova dela so prevedli v francoščino, nemščino, portugalščino, danščino in italijanščino. Publika pa bo nedvomno uživala tudi ob nastopu treh pesnikov, vključenih v sekcijsko

»young« oz. mladih talentov. To so dvajsetletni Hedoi Etxarte se je uveljavil kot pesnik v baskovščini, igralka in pevka Chiara Daino je poznana predvsem v svetu italijanske in evropske heavy metal glasbe in še predstavnik t.i. nemške poetry slam Bastian Bottcher.

Veliko pričakovanje pa vladajo tudi za večerni show Gina Paolija, ki se je rodil ravno v Tržiču. Občinstvu bo postregel s koncertom, v katerem se bodo prepletale glasba z zgodovinskimi, zimzelenimi pesmimi njegovega repertoarja ter recitacija in poezija. Paoli je namreč oče avtorske pesmi in kreativnost še vedno veje tudi iz njegovih sodobnejših del.

Ob samem festivalu pa potekajo tudi spremjevalne pobude, kot bo na primer danes ob 17. uri v Palazzettu Veneto odprtje razstave »Cinque Taere: Tranquillo Marangoni tra poesia e segno«.

V petek, 16. oktobra ob 19.30 / Sebastijan Horvat, Andreja Kopač, Eva Nična Lampič: »Pot v Jajce«.

V soboto, 17. oktobra ob 19.30 / Andrej Rozman Roza, Davor Božič: »Nebron«.

Mala drama

V ponedeljek, 12. in v torek, 13. oktobra ob 20.00 / Yasmina Reza: »Art«.

V sredo, 14. oktobra ob 20.00 / Jean-Luc Lagarce: »Samo konec sveta«.

V petek, 16. oktobra ob 20.00 / Milena Marković: »Barčica za punčke«.

V soboto, 17. oktobra ob 20.00 / Jean-Luc Lagarce: »Samo konec sveta«.

V torek, 20. oktobra ob 19.30 / Drago Jančar: »Niha ura tiha«.

Mestno gledališče ljubljansko

Veliki oder

Danes, 10. oktobra ob 19.30 / Matjaž Zupančič: »Reklame, seks in požrtvija«.

V ponedeljek, 12. oktobra ob 12.00 / Carlo Goldoni: »Beneška dvojčka«.

V torek, 13. ob 15.30 in 19.30 ter v sredo, 14. oktobra ob 19.30 / Matjaž Zupančič: »Reklame, seks in požrtvija«.

V četrtek, 15. oktobra ob 19.30 / Joseph Stein, Jerry Bock, Sheldon Harnick: »Goslač na strehi«.

V petek, 16. oktobra ob 19.30 / Percy Bysshe Shelley: »Cenci«.

V soboto, 17. oktobra ob 19.30 / Peter Stone, Jule Styne, Bob Merrill: »Sugar - nekateri so za vroče«.

V ponedeljek, 19. oktobra ob 19.30 / Matjaž Zupančič: »Reklame, seks in požrtvija«.

V torek, 20. oktobra ob 19.00 / Peter Stone, Jule Styne, Bob Merrill: »Sugar - nekateri so za vroče«.

Mala scena

V sredo, 14. oktobra ob 20.00 / Marius von Mayenburg: »Grđoba«.

V četrtek, 15. oktobra ob 20.00 / Sergi Belbel: »Mobilec«.

V petek, 16. oktobra ob 20.00 / Andrej Jus: »Balade za vsakdanjo rabo«.

Sentjakobsko gledališče

V sredo, 14., v četrtek, 15., v petek, 16. in v soboto, 17. oktobra ob 19.30 / M. Grgić: »Zbudite se, Katka«, komedija. Režija: Boris Kobal.

Slovensko mladinsko gledališče

Danes, 10. oktobra ob 18.00 / Jacob in Wilhelm Grimm: »Sneguljčica in sedem palčkov«. Režija: Vito Tauer.

Danes, 10. ob 20.30., v soboto, 17. in v nedeljo, 18. ob 20.00 in v petek, 30. oktobra ob 21.00 / Pier Paolo Pasolini: »Amado mio«. Režija: Ivan Peter-

nelj. Koprodukcija SMG in ŠKUC gledešče.

Cankarjev dom

V torek, 20. in v soboto, 24. oktobra ob 20.00, dvorana Duše Počkaj / Herbert Achternbusch: »Ella«. Režija: Primož Ekart. Igrata: Primož Ekart, Štefka Drolc; produkcija: Imaginarni, CD.

GLASBA

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Verdi

Danes, 10. oktobra ob 18.00 / Peti koncert v okviru simfonične sezone 2009. Dirigent: Julian Kovatchev. Solista: Stefano Furini - violina in David Briatore - viola.

V petek, 16. ob 20.30 in v soboto, 17. oktobra ob 18.00 / Šesti koncert v okviru simfonične sezone 2009. Dirigent: Julian Kovatchev. Solist: Giuseppe Albanese - klavir.

■ WUNDERKAMMER

Festival antične glasbe

V ponedeljek, 12. oktobra ob 20.30, Gledališče Rossetti - Dvorana Bartoli / »Distilatori o Cieli«, Janas ensemble. Nastopajo: Lia Serafini - sopran, Paola Erdas - klavijčembalo in Marina Bonetti - dvojna harfa.

V sredo, 28. oktobra ob 20.30 Gledališče Rossetti - Dvorana Bartoli / »Notte, dolce notte, terribile notte«. Giorgio Caoduro - bariton in Alessandra Sogelli - klavijčembalo.

ZGONIK

Cerkv sv. Mihaela

Danes, 10. oktobra ob 20.30 / Celovčni koncert MZ Schola Cantorum »Aristotele Pacini« iz Atria v Abruci.

SLOVENIJA

LJUBLJANA

Cankarjev dom

V torek, 13. oktobra ob 20.00, Gallusova dvorana / Letni koncert Orkestra slovenske vojske. Dirigent: Francois Boulanger. Solista: Janez Benko - klarinet in Aleš Ogrin - čelesta.

V torek, 13., v sredo, 14., v četrtek, 15. in v petek, 16. oktobra ob 19.30, Linnhartova dvorana / Franz Lehár: »Vesela vdova«, opereta. Režiser: Vinko Mörderdorfer. Operni solisti, operni in baletni zbor ter orkester SNG Opera in balet Ljubljana.

V četrtek, 15. in v petek, 16. oktobra ob 19.30, Gallusova dvorana / Orkester Slovenske filharmonije. Dirigent: Gabriel Chamura. Solist: Nikolaj Tukarev - klavir.

V nedeljo, 18. oktobra ob 19.00, Linnhartova dvorana / Gala večer novih baletnih koreografij na slovensko glasbo 2009. V sodelovanju z Društvom baletnih umetnikov Slovenije.

V torek, 20. in v sredo, 21. oktobra ob 9.30 in 11.30, Gallusova dvorana / Simfonična matineja Glasbene mladine Slovenije, »Čas teče«. Nastopata Orkester Slovenske filharmonije in Slovenski komorni zbor. Dirigent: Tošihiro Jonezu. Voditelj: Peter Šavli.

V torek, 20. oktobra ob 20.00, Linnhartova dvorana / Big Band RTV Slovenija, »Glenn Miller revival«. Dirigent: Emil Spruk. Solistka: Nuša Derenda.

RAZSTAVE

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Zgodovinsko-umetniški muzej in lapidarij, (Trg pred stolnico 1): na ogled lokalni arheološki predmeti iz prazgodovine, skulpture iz rimljanskih in srednjeeveških časov in pa egipčanski, grški, rimljanski in antični predmeti iz italijanskega polotoka; numizmatična zbirka, fototeka in knjižnica. Urnik: od torka do nedelje od 9.00 do 13.00, ob sredah od 9.00 do 19.00, ob ponedeljkih zaprto.

Rižarna pri Sv. Soboti: nacisticno koncentrično uničevalno taborišče, fotografika razstava in knjižnica. Urnik: odprt vsak dan od 9.00 do 19.00. Vstop prost.

Grad Sv. Justa: do 4. novembra je na ogled razstava »Srbi v Trstu 1751 - 1914«. Odprt vsak dan od 9.00 do 19.00.

Kavarna Tommaseo: do 4. novembra razstavlja umetnik Boris Zuljan in sicer dela iz »tržaškega okolja«.

Galerija Tržaške knjigарне: do 14. oktobra bo na ogled razstava o sv. Cirilu

in Metodu v umetninah, poslopijih in dokumentih. Eksponate je zbral filatelični klub L. Košir. Ogled je možen v času obratovanja Tržaške knjigarne.

BARKOVLJE

SKD Barkovlje, (Ulica Bonafata 6): do 18. oktobra, bo razstavljalna Magda Starec Tavčar pod naslovom »Smeri«. Urnik ogleda od ponedeljka do petka od 17.00 do 19.00, ob sobotah in nedeljah od 10.30 do 12.30. Z istim urnikom je na ogled tudi razstava »Note spomina«, ki jo je pripravila muzikologinja Rossana Paliaga.

ŠKEDENJ

Etnografski muzej (Ulica pane bianco 52): Muzej je odprt vsak torek in petek od 15.00 do 17.00, za šole in skupine za ogled izven urnika klicati na tel. št. (00-39) 040-830-792.

OPĆINE

Bambičeva galerija, Proseška ul. 131: do 23. oktobra je razstava akvarelov Andreja Kosiča: »Veličastni jesenski Kras«. Ogled od ponedeljka do petka od 10.00 do 12.00 in 17.00 do 19.00.

REPEN

Galerija Muzeja Kraška hiša: do 18. oktobra bo na ogled fotografска razstava Primoža Hienga »Soline, med nebesi in zemljo« - Sečoveljske soline s ptičje perspektive. Odprt ob nedeljah in praznikih od 11.00 do 12.30 in od 15.00 do 17.00 ali po dogovoru na tel. št. 040-327240.

NABREŽINA

Kavarna Gruden: do 11. oktobra, bo na ogled razstava »Umetniške fotografije o Barkolani« Miloša Zidariča. Urnik ogleda v času odprtja Kavarne.

GORICA

V galeriji Mario Di Iorio v državni knjižnici v Ul. Mameli: je na ogled razstava Jaše Mrevlje z naslovom »What does it take for the heart to explode into stars« (Kaj rabi srce, da se izstreli med zvezde); odprt ob ponedeljko do petka od 9. do 13. ure in od 15. do 19. ure, ob sobotah od 9. do 12. ure, ob nedeljah in praznikih zaprto.

pa na vrati in Ferrarievega vrta.

Ogled poteka približno 90 minut.

AJDOVŠČINA

Vojšnica Janka Premrla Vojka: vojaški muzej, orožje, oprema, dokumenti, osebni predmeti vojakov s soške fronte, stalna razstava.

BRANIK

Grad odprt ob sobotah, nedeljah in praznikih od 14.00 do 19.00 (ob slabem vremenu zaprto), za večje skupine tudi med tednom po predhodnem dogovoru (tel. +386(0)53334310, gsm +386(0)31324101).

MIREN

Galerija Oskarja Kogoja: na ogled monografska zbirka ter prostori obnovljenega materinega doma, Miren, št. 125.

NOVA GORICA

Muzejske zbirke Goriškega muzeja: Grad Kromberk od ponedeljka do petka od 8. do 19. ure, ob sobotah zaprta, ob nedeljah in praznikih pa od 13. do 19. ure; Sv. Gora ob sobotah, nedeljah in praznikih od 10. do 18. ure; Grad Dobrov in ponedeljek zaprta, od torčka do petka od 8. do 16. ure, ob sobotah, nedeljah in praznikih pa od 13. do 17. ure; Kolodvor od ponedeljka do petka po urniku Turistične agencije Lastovka, ob sobotah od 12. do 19. ure, ob nedeljah pa od 10. do 19. ure. Na javljene skupine si lahko zbirke ogledajo tudi izven urnika (tel. 00386-3359811).

V Mestni galeriji

NOGOMET - Predzadnji krog kvalifikacij za svetovno prvenstvo leta 2010 v Južni Afriki

Slovenija v Bratislavi za uvrstitev na SP

Selektor Kek podaljšal pogodbo - Italiji proti Trapattonijevi Irski zadošča že točka

RIM/LJUBLJANA - Kvalifikacije za svetovno nogometno prvenstvo se bližajo koncu. Bržkone najzanimivejše srečanje predzadnjega kroga bo v Moskvi, kjer se bosta udarili Rusija in Nemčija. Nemci v skupini 4 vodijo s točko prednosti pred Rusi. Nemcem za pot na svetovno prvenstvo zadostuje že točka, saj v zadnjem krogu ne bi smeli imeti težav z odpisano Finsko, medtem ko morajo Rusi za neposredno uvrstitev na mundial zmagati, seveda ob predpostavki, da v zadnjem krogu uženejo zadnjevrščeni Azerbajdžan. Do zdaj Nemcev na prvenstveni tekmi niso premagali niti v časih Sovjetske zveze. Toda pred več kot 80.000 gledalci na stadionu Lužniki, kjer so pred dvema letoma strili Anglijo (2:1) in si utrli pot na Euro 2008, bi lahko padla tudi Nemčija. Zanimivo bo tudi na tekma Portugalske (proti Madžarski) in Argentine (proti Periju). Obe morata absolutno zmagati, že želita držati odprta vrata za SP.

SLOVENIJA - Izredno pomembna tekma čaka tudi Slovenijo, ki bo danes (od 19.45 na Slo2 in ob 20.30 na TV Kopar-Capodistria) gostovala na Slovenskem. Selektor Matjaž Kek, ki so mu v četrtek zvečer podaljšali pogodbo na krmilu reprezentance tudi v kvalifikacijah za evropsko prvenstvo leta 2012, in njegovi varovanci bi z zmago celo nasakovali prvo mesto. Tudi točka pa bi lahko bil pozitiven rezultat, saj bi si skoraj zagotovili 2. mesto (Slovenija bo v sredo igrala še proti San Marinu) in na-

»Azzurri«
Camoranesi,
Iaquinta in
Gilardino na
treningu pred
današnjim
obračunom proti
Irski

ANSA

stop na dodatnih tekmac. Slovaška bo igrala brez vezista Mareka Sapare. Že pred njim sta za tekmo s Slovenijo odpadla napadalca Filip Hološko, ki ima zlomljeno nogo, in Stanislav Šestak, ki je kazovan. Tekmo v Bratislavi si bo ogledal tudi slovenski premier Borut Pahor.

ITALIJA - Lippijevi varovanci bodo gostovali na Irskem (ob 21.00 po Rai1). Irski selektor Giovanni Trapat-

toni je prepričan, da lahko svoji varovanci premagajo Italijo. »Italija ni nemagljiva. Dati pa moramo vse od sebe,« pravi Trap. Lippi se še ni odločil, kdo bo igral v napadu, ali Gilardino ali Di Natale. »Azzurrom« za uvrstitev na SP zadošča že sama točka.

SKUPINA 3 Danes Slovaška - Slovenija, Češka - Poljska						
Slovaška	8	6	1	1	21:8	19
Slovenija	8	4	2	2	13:4	14
Severna Irska	9	4	2	3	13:9	14
Češka	8	3	3	2	15:6	12
Poljska	8	3	2	3	19:11	11
San Marino	9	0	0	9	1:44	0

PRIHODNJI KROG (v sredo): S. Marino - Slovenija, Poljska - Slovaška, Češka - S. Irska

SKUPINA 8 Danes Črna gora - Gruzija, Ciper - Bolgarija, Irska - Italija						
Italija	8	6	2	0	13:3	20
Irska	8	4	4	0	10:6	16
Bolgarija	8	2	5	1	10:7	11
Ciper	8	1	3	4	8:12	6
Črna gora	8	0	5	3	7:13	5
Gruzija	8	0	3	5	4:11	3

PRIHODNJI KROG (v sredo): Irska - Črna gora, Italija - Ciper, Bolgarija - Gruzija

LIPPI

Nogomet brez dostojanstva

DIMITRIJ KRIŽMAN

Ko sem v sredo zasledil izbruh Lippija, ki je na ne vem katero po vrsti vprašanje o Cassanu preprosto jezno odgovoril, da se je teh vprašanj naveličal, mi je pred oči stopila vzvišena, arogantna, prepotentna podoba italijanskega selektorja, kot se je spominjam s tiskovne konference po tisti magični noči v Celju, ko smo Slovenci »azzurre« premagali z golom Boštjana Cesaria.

Tedaj je Lippi z nekaj besedami odgovoril večini postavljenih vprašanj, med drugim tudi podpisanega. Kljub vidno bolečemu porazu pa se je naravnost raznežil, ko se je pogovarjal z nekim novinarjem, s katerim sta bila kar na «ti». Zene strani »torej, Marcello...«, z druge strani pa »veš, Andrea...«, če se prav spominjam imena dežurnega ovekovečevalca italijanskih žogobgarskih podvigov. Tedaj na to nisem niti pomislil, kasneje in še posebno zdaj pa bi si upal trdit, da je to bil eden izmed tistih novinarjev, ki so bili na plačilnem seznamu Luciana Moggijs in naloga katerih je bila prizanesljivo ali celo pozitivno pisanje o roplih, ki jih je Moggijsava banda tedensko udejanala. Vemo, da je preko sina v to bando bil posredno vključen tudi sam Marcello Lippi. Čisto slučajno se je Lippijev sin nekoč vpletel v spor s Cassanom, in tem že davnom dogodku pa nekateri vidijo razlog, da Lippi na noben način noče v reprezentanco vpoklicati Sandoriničega napadalca. Upam, da še nismo padli na takto nizek nivo, menim pa, da bi lahko Lippi s preprosto razlago, zakaj Cassana ne »vidi« v reprezentanci, presekal gordijski vozel in se resil nadaljnjega

mrvanje s strani novinarjev. Se pa hkrati bojim, da ima Lippi vseeno še vedno nekaj za bregom. Njegove trditve, da imajo igralci, ki igrajo v italijanskem prvenstvu, več možnosti za igranje v reprezentanci, že kar sumljivo pritisikanje na naturalizacijo Amaurija, ne-vpoklic Cassana in predvsem izogibanje katerikoli razlagi ob tolkišnem zanimalju medijev... kar nekaj je tu čudnih odločitev. Naspoloh bi si upal reči, da bi se stevek vseh Lippijevih »minusov« bil določen, da ne bi bil selektor v nobeni izmed resnih nogometnih dežel.

Zakaj mu uspeva ohraniti stolček v Italiji? Uspeh na SP je gotovo velik kredit, ki se ga ne da tako zlahka zapraviti. Toda celo zmaga na svetovnem prvenstvu zbledi ob ugotovitv, da je recimo svočas Italia '90 bila prava polonjava in mimo gole tehnične plati najslabše SP, ki ga sam pomnim odkar sledim nogometu, SP v Nemčiji pa popoln uspeh. Italijanski stadioni so med redkimi v Evropi, ki se praznijo, medtem ko je drugod gledalcev več kot pred desetletjem. Da zaokrožim zgodbino iz zadnjega tedna: Carraro, Lippi in seveda še nekateri drugi so z večjo ali manjšo vlogo predstavniki tistih sil, ki so italijanski nogomet pripeljale na rob preživetja. Kljub temu so trdno na svojih položajih, kadar jo je skupil, ker je bil njegov položaj preveč kompromitiran, napoveduje vrnitez. In tako se italijanski navijači lahko veselijo kvečjemu vsake štiri leta, nemški, angleški in mnogi drugi pa vsak teden. Kaj se torej bolj splača: biti svetovni prvak ali imeti nogomet, ki ohranja dobrostan?

(dimkrizman@gmail.com)

V RIU DE JANEIRU Golf in ragbi olimpijska športa leta 2016

KOEBENHAVN - Golf in ragbi sta bila včeraj na zasedanju Mednarodnega olimpijskega komiteja (MOK) v Koebenhavnu sprejeta v olimpijsko družino in bosta na sporedu že na poletnih olimpijskih igrah leta 2016 v Rio de Janeiru v Braziliji.

Golf se tako na olimpijske igre vrača celo po 112 letih, medtem ko je bil ragbi, sicer v drugačni različici, na sporedu na olimpijskih igrah leta 1924. O golfu so članji mednarodnega olimpijskega komiteja (MOK) glasovali 63:27, za ragbi pa je glasovalo več volinjih upraviteljev - 81:8.

KOŠARKA - Jutri v A-ligi amaterjev Tržaški AcegasAps v Fidenzi odločno za zmago

kdo ve kako potrl. Če pa hočejo ohraniti ambicije za uvrstitev v zgornjo polovico ljestvice, takšnih priložnosti za zmago na tujem ne smejo izgubiti.

Napoved za zmago: Siram 50%, AcegasAps 50%.

Marko Oblak

Začetek regionalne lige NLB in slovenskega državnega prvenstva

LJUBLJANA - Danes bodo znova zaživelja košarkarska igrišča. V Sloveniji se bo začela liga UPC, po državah nekdaj skupne države pa zdaj že dobro uveljavljena regionalna liga NLB. V primerjavi z minulino sezono obe tekmovanji prinašata nekaj malih novosti. Ker je Slovenija v pretekli sezoni v ligi NLB izgubila enega predstavnika, tako da jo bosta letos zastopala zgolj Union Olimpija in Helios, se to odraža tudi na domačem prizorišču. V ligi UPC bo v prvem delu nastopilo 12

POKERSTARS IPT V Novi Gorici evropska pokerska elita

NOVA GORICA - V novogoriškem igralniško-zabavniščem centru Perla se je v četrtek začel največji turnir v pokru v Sloveniji. Gre za tekmovanje v sklopu italijanske turneje PokerStars IPT, ki bo ponedeljka pritegnilo več 100 igralcev iz cele Evrope. Nagradni sklad turnirja predvidoma znaša 900.000 evrov, pri čemer bo zmagovalc bogatejši za 200.000 evrov. Na 23 igralnih mizah bo svoje pokersko znanje predstavilo več 100 igralcev, pri čemer se bo najboljših osem pomerilo v pondeljek ob 15. uri. V Hitu so še pred začetkom turnirja zadovoljni. »Organizacija tega turnirja predstavlja velik logistični in kadrovski zalogaj in hkrati izjemni izziv, saj si prav s povezovanjem s svetovno prepoznavno znamko PokerStars lahko obeta, da bo Nova Gorica postala ena izmed rednih in priljubljenih destinacij v koledarju velikih poker dogodkov v širšem evropskem prostoru,« je prepričan direktor igralniško-zabavniščega centra Perla Marko Jelen.

VATERPOLO - Vaterpolisti Rokave Koper so v okviru kvalifikacij za ligo prvakov v Berlinu izgubili odločilno tekmo za tretje mesto proti ekipi CSM Frigoconstruct Ora-dea z 11:15.

ZONCOLAN - Na kolesarski dirki Giro d'Italia prihodnje leto bo eden izmed gorskih ciljev znova priljubljeni Zoncolan.

PESCANTE - Predsednik Mednarodnega olimpijskega komiteja (MOK) Jacques Rogge, ki je na čelu krovne olimpijske organizacije vse od leta 2001, je bil spet izvoljen nov mandat. Na zasedanju MOK v Koebenhavnu so tako odločili, da bo Belgijec prvi mož olimpizma še nadaljnja štiri leta. Za podpredsednika pa je bil izvoljen Italijan Mario Pescante, ki je premagal Ching Kuo Wuja iz Tajvana.

KOPITAR - Hokejisti moštva Los Angeles Kings so v domači dvorani Staples center premagali Minnesota Wild s 6:3. Med ključnimi igralci tekme je bil Anže Kopitar z zadetkom in dvema podajama.

SP 2018 - Rusija je uradno objavila kandidaturo za nogometno svetovno prvenstvo leta 2018 ali 2022. Rusi objavljajo, da bodo prvenstvo izpeljali na (relativno) strnjem območju in sicer v zahodnem delu Rusije.

moštov, med njimi trije novinci - ljubljanski Parklji, PRO-TEK Zasavje in Šenčur CP KR. Ostali udeleženci so že starci znani prvoligaške družbine - Geoplín Slovan, TCG Mercator, Krka, Elektra Eso-tech, Luka Koper, Hopsi Polzela, Šentjur, Helios Domžale in Zlatorog Laško.

Ljubljanskega evroligaša do tedaj čakajo nastopi na dveh frontah; že prihodnji teden start v evroligi, v soboto pa nova, deveta sezona lige NLB. Med 14 kluboma sta dva nova obrazila (Cedevita Zagreb, Radnički Kragujevac), ostali klubi pa so se v preteklosti že preizkusili v eni od treh najmočnejših lig v Evropi. To so Partizan, Crvena zvezda, Hemofarm, FMP, Cibona, Zadar, Budućnost, Bosna, Zagreb, Široki Brijeg in slovenska predstavnika Union Olimpija ter Helios.

Rokomet: Tržačani v gosteh

Tržaški rokometni A1-ligaš Pallamano Trieste bo danes gostoval v kraju Poggio a Caiano. Nasprotnik Tržačanov bo ekipa Al.Pi. Prato.

KOŠARKA - C-liga

Jadran v gosteh za prvo zmago

V tretjem krogu državne C-lige bo Jadran Qubik caffe drevi v Codroipu naskakoval prvo prvenstveno zmago. Tekma se bo pričela ob 20.30 s sodniškim metom dvojice Benedetti - Bassi z Veneta. Domače peterka, ki že sedmo leto zapored nastopa pod pokroviteljstvom družbe Bluenergy, je minilo sezono zaključila s tesnim porazom v tretji četrtnfinalni tekmi proti Caorlam. Proti istemu nasprotniku je tudi začela letošnjo sezono, obe ekipe pa sta se med poletjem bistveno spremenili. V Codroipu so se namreč odločili za valorizacijo mladih igralcev letnika '93, ki so sicer že lani bili na klopi tudi v odločilnih tekmac. Ob odhodu večine protagonistov minule sezone si je Bluenergy zagotovil štiri izkušene igralce, ki bodo s trojico potrejenih (Marella, Molent in Cristofoli) sestavljal ogrodje letošnje deseterice. Prvi playmaker je Antena (lani pri Arditi v deželni C-ligi), vlogi beka igrata strelec Serrao (lani z Drvaričem v Pordenonu) in Deana (Virtus Udine). Pod košem je vidno vlogo gotovo odigral postavni center Andy Bonoli, najboljši strelec ekipe v prvih dveh krogih. Jadran je danšnje nasprotnike že srečal pred skoraj mesecem dni v finalu za tretje mesto na predprvenstvenem turnirju prav v Codroipu. Franco in soigralci so si tedanjo zmago z dvanaštimi točkami prednost zagotovili z boljšo igro v drugi polovici tekme. Codroipo se je v zadnjem mesecu gotovo uigral, saj je po uvodnem porazu proti Caorlam v minulem krogu premagal Virtus iz Vidma. Ta zmaga je bila sad odličnega dneva pri metu izza čtev treh točk (13/24) ob solidni igri centra Bonolija. Glavni cilj domačinov je obstanek, da se lahko tudi v naslednjih sezona mlajši igralci preizkušajo na državnih ravni. Če se bo le dalo, pa bo ekipa ciljala na ponovitev ali celo izboljšanje lanskega rezultata. Kljub temu bi morala biti današnja tekma precej izenačena - oboji imajo namreč večino potenciala med zunanjimi igralci, kjer bo kar nekaj zanimivih dvobojev. Jadranovci so med tednom trenirali v skoraj popolni postavi, v četrtrek pa so tudi zmagali trening-tekmovo v Novi Gorici. Poleg poškodovanega Bana bo tokrat zaradi bolezni predvidoma odsoten tudi Saša Malan, medtem ko bi moral Alex Vitez do tekme okrevati. (M.O.)

NOGOMET - Danes v okviru promocijske lige

V Štandrežu Pro Gorizia, v Sovodnjah pa Vesna

Primorje danes gosti Sistiano - V Repnu jutri Fincantieri - Breg, Zarja Gaja in Mladost doma

Juventinin napadalec Dario Kovic danes ne bo igral proti Pro Gorizii

BUMBACA

V okviru vseh nogometnih prvenstev se bodo ta konec tedna pred začetkom tekm z enominutnim molkom spomnili vseh žrtv tragičnih poplav pri Messini na Siciliji.

DANES Promocijska liga

Sovodnje (3 točke) - Vesna (5)

V Sovodnjah vlada veliko pričakovanje za današnji derbi med Sovodnjami in kriško Vesno. Obe ekipi bosta nastopili z dokaj okrnjenima postavama. Več težav bo imel sovodenjski trener Claudio Sarri, ki ne bo imel na razpolago poškodovanih Trampusa in Miličeviča. Pod vprašajem pa sta Simon Feri, ki ga boli koleno in Simone (niščne težave). Eros Kogoj je bil ves teden odsoten zaradi službenih obveznosti. V napadu bosta od začetka igrala Portelli in Reščič. Predsednik Zdravko Kuštrin računa vsaj na točko: »Vesna je solidna ekipa. Mi pa smo že v pokalu dokazali, da smo jih lahko enakovredni.« V Vesninem taboru pa odkrito ciljajo na vse tri točke, čeprav bo imel tudi trener Roberto Veneziano kar nekaj težav. Odsoten bo kapetan Degrassi. Gulič je okreval, temko pa bo najbrž začel na klopi, saj še ni v najboljši formi. V obrambni vrsti bosta na sredini najbrž igrala Bertocchi in Leghis. Športni vodja Paolo Vidoni opozarja, »da bo treba biti pozorni na sovodenjske protinapade. Zelo nevarna sta predvsem Reščič in Portelli.« Sodil bo Lazzaroni iz Vidma.

Juventina (4) - Pro Gorizia (4)

Goriški mestni derbi je zelo občuten.

Pričakovanje je veliko. V Juventinem taboru so se na »veliki dogodek« zelo dobro pripravili. »Trenirali smo veliko in smo optimisti. Na domačem igrišču si ne smemo privoščiti spodrsljaj,« meni športni vodja Gino Vinti. Trener Tomizza ne bo imel na razpolago poškodovanih Furlana, Giannotte, Cadeza in Kovica. Pri Pro Gorizii pa bo zaradi rdečega kartona odsoten nekdajni Juventinin kapetan Cristian Devetak, ki bo moral mirovati dva kroga. Sodil bo Videmčan Gallas.

2. amaterska liga Primorje (4) - Sistiana (5)

»Dosedlj smo po cesti izgubili že precej točk. Jutri (danes op. ur.) bo treba zmagati in nadoknadi zamujeno,« je dejal predsednik Primorja Roberto Zuppini. Trener Bojan Gulič bo danes igral brez diskvalificiranih Mescie in Ferru (slednji kar dva kroga). Poškodovan je tudi Edvin Brajnik. Pri ekipi iz Vižovjel bosta odsotna Milos in Franceschinis. Sodil bo Tržačan Larconelli.

JUTRI Elitna liga Kras Koimpex (9) - Fincantieri (4)

Krasovce čaka jutri prvi resnejši test v novi sezoni, saj prihaja v Repen tržiški Fincantieri, ki ima letos precej visoke ambicije. Gostje bodo prav gotovo igrali »sto na uro«, saj je Kras še nepremagan prvi na lestvici. Trener Musolino ne bo imel težav s postavo. Še vedno je odsoten le poškodovan Jar Martini.

1. amaterska liga San Giovanni (3) - Primorec (3)

Ekipa trebenskega društva želi iz Svetega Ivana odnesti domov celotno kožo. San Giovanni je solidna ekipa, zmes mladih in izkušenih starejših igralcev (v prvi vrsti Cermelj). Trener Sciarone ne bo imel na razpolago Petra Emilia in Bartolija, računal pa bo lahko na Moscolina in Trevišana. Sodnik: Raffaele iz Trsta.

2. amaterska liga

Breg (5) - Fiumicello 2004 (1)

Brežani jutri računajo na tri nove točke. Trener Patagna ne bo imel na razpolago le Matelicha in Pernoria. Vsi ostali so naredi. Sodnik: Zollia iz Tržiča.

Zarja Gaja (3) - Esperia (4)

Vzhodno-kraška ekipa bo tudi proti solidni Esperiji nastopila z okrnjeno postavo. Odsoten bodo Goran Krizmančič, Ghezzo in Martin Grgić ter diskvalificirani Bernobi (1 krog). Pod vprašajem pa je še naprej Vili Bečaj. Do 20. oktobra pa je bil kaznovan tudi spremljevalec Walter Milkovič. Sodnik: Sfeci iz Trsta.

3. amaterska liga

Mladost (3) - Roianese (6)

Pri Mladosti bo odsoten Dimitri Ferletič (službene obveznosti). Pod vprašajem pa so Ferlez, Bensa in Bressan, čeprav trener Fabio Sambo upa, da bodo jutri v začetni postavi. Okreval je tudi Demarchi.

DANES ŠE

- Elitna liga: Sarone - Fontanafredda; promocijska liga: Martignacco - Gemoneze, Union 91 - Buttrio.

V BAZOVICI - V bazovskem športnem centru Zarje bo danes (ob 14.30) na sporednu deželni derbi državnega mladinskega prvenstva primavera med Triestino in Udinejem. (jng)

DANILO REBULA Gospodar skrbi za drese, žoge in ostalo

Daniil Rebula je pri repenskem Krašu že od samega začetka. »Ko smo ustanovili Kraš sem bil najprej igralec in hitro nato odbornik,« je uvodoma dejal Rebula (letnik 1949), doma iz Saleža. Daniil je najprej igral nogomet pri Primorju, nato pri nekdanji Olimpiji iz Gabrovca, in nazadnje pri Krasu. »Igral sem v vlogi zveznega igralca. Aktiven nogometar sem bil več kot petnajst let in še dobro se spominjam, da sem svojo kariero sklenil na tekmi v Žavljah,« se spominja Rebula, ki je pri repenskem društvu gospodar. V vseh teh letih je bil tudi že blagajnik in marsikaj drugega. »Kot pri vseh društvenih je, je tudi pri Krasu premalo odbornikov, tako da je treba včasih pokriti več vrzeli.« Katera pa je glavna naloga gospodarja? »Ta mora skrbiti za drese, za žoge in za ostale revizite. Vse to je treba prej pripraviti in po končani tekmi ali treningu tudi pospraviti. Dela je kar precej,« je potrdil Rebula, ki je bil v 1., 2. in 3. AL tudi sodnikov pomočnik. V promocijski in elitni ligi pa je to delo opravljal stranska sodnika. In kako bo letos s Krasom v elitni ligi? »Prepričan sem, da bomo dobro opravili svojo nalogu. Ekipa je dobra in složna.« (jng)

DANILOVA NAPOVED:

Kras - Fincantieri 1 (1:0)
Sovodnje - Vesna X (1:1)
Juventina - Pro Gorizia 2 (0:2)
San Giovanni - Primorec X (0:0)
Primorje - Sistiana X (0:0)
Breg - Fiumicello 1 (1:0)
Zarja Gaja - Esperia 2 (1:2)
Mladost - Roianese 1 (2:1)

Prejšnji teden je Gino Vinti Juventina zbral 3 točke (pravilna napoved 1 točka, pravilen izid 3).

ŠOLSKI ŠPORT - V Zgoniku

Uspešna »Gradbeniada«

Organizator je bil tržaški trgovski zavod Žiga Zois - Nastopile šole iz vse Slovenije

KOŠARKA - Deželne lige

Borčaka tržaški derbi

Breg precej zdesetkan

Kontovel odločno na zmago

V drugem krogu deželnega košarskega prvenstva C-lige bo v središču pozornosti tržaški derbi med Servolano in Borom Radenska drevi ob 20.30 v telovadnici šole Don Milani na Judovcu (sodnika Tržačana Sagues in Giordano). Škedenci so se lani prebili vse do finala play-offa, poteti pa je uprava pomladila moštvo, v katerem sta priznani vodji na igrišču veterana Alan Burni (pri Boru v sezoni 2007/2008) in Gianluca Pozzecco. Novi trener je Stefano Biscia, ravno tako nekdanji Borov košarkar, kateremu pri vodenju postave pomaga siva eminenca Franco Pozzecco. Večji del ekipe sestavljajo mladi (po-večini iz mladinskega sektorja Pallacanestro Trieste), med katerimi izstopajo organizator igre Lotti, krilo Gnesutta (24 točka na prvi tekmi) in visoka Catenacci ter Pizziga. V prvem krogu je Servolana izgubila po podaljšku na igrišču močne goriške Ardit s 85:78. Varovanci trenerja Mure so se vestno pripravili na težak derbi, pred katerim prav gotovo niso favoriti. Toda mlađa svetoivanska zasedba mora na vsaki tekmi poskusiti osvojiti dragocene točke.

Fantje so zdravi, tako da bi morali drevi nastopiti kompletni.

Breg bo po uvodnem porazu proti razpoloženi Latisani tokrat iskal prvi tretjeligaški točki v Fagagni (začetek ob 20.30, sodnika Spessot iz Gradišča in Pellicani iz Ronka) na igrišču na papirju dosegljive, sicer izkušene ekipe, ki je na prvi tekmi v gosteh namučila favorizirani Roraigrande (poraz ob 81:72). Problem je, da bo imel trener Kraščev predvidoma na razpolago izjemno zdesetkan postavo (najbrž brez Seceta, Jevnikarja, Lokatosa in Glavine), tako da bo naloga ponovno zelo težka. Stebri furlanskega moštva, ki je tako kot Brežani novince v ligi, so branilca Boaro (25 točk v krstnem nastopu) in Gozzi ter pod košema veteranca Marega in Zampa.

V D-ligi bo Kontovel že ob 18. uri nastopil v Vilešu proti nasprotniku, ki je povsem v dometu Gerjevičevih fantov (danes brez mladih Bana in Soriceja). Med tednom je Kontovelova ekipa dobro trenirala, ob napredku v igri trener pričakuje tokrat tudi dragocen uspeh. Goricanči so v prvem krogu izgubili v gosteh proti videmškemu Geattiju z 81:52.

ŠOLSKI ŠPORT - V Zgoniku

Uspešna »Gradbeniada«

Organizator je bil tržaški trgovski zavod Žiga Zois - Nastopile šole iz vse Slovenije

Slovenski tržaški trgovski zavod Žiga Zois je prejšnji teden organiziral v Zgoniku »Gradbeniada 2009« za učno in neučno osebje slovenskih gradbenih šol. Letošnje izvedbe so se poleg naše udeležile še gradbena šola iz Celja, Maribora, Ljubljane, Novega mesta in Kranja. Skupno je nastopilo 105 profesorjev, ki so se pomerili v odbojkri, namiznem tenisu, tenisu, kegljanju ter spremnostno zabavnem triatlonu, roko-metu, nogo-metu in žaganju hloda. Zoisovci so presenetljivo zasedli prvo mesto (38 točk): najboljši so bili v namiznem tenisu, drugo mesto so osvojili v odbojki, tenisu, triatlonu, roko-metu in nogo-metu, v žaganju hloda so bili tretji, v kegljanju pa četrti.

Skupno drugo mesto je prišlo Ljubljani (36 točk), na tretje mesto se je vrstilo Novo mesto (25 točk). Sledili so šoli iz Kranja, Maribor in Celja.

41.

BARCOLANA

BARCOLANA - Pogovor z »glasom« jesenskega pokala Bertijem Brusom

»Tržačani veliko bolj uživajo ob prštu, pivu in klobasah«

Na morju je vse manj Tržačanov - Telefonica favorit, čeprav bo odločilni prvi obrat na boji

DOGODKI Do včeraj 1.328, danes še do 20. ure

Za jutrišnji 41. jesenski pokal je bilo do 20. ure včeraj vpisanih 1328 jadrnic. Vpisovanje so bo nadaljevalo še danes do 20.00.

IRENE GRANDI - Članica posadke »Stelle olimpiche«, s katero bo nastopila tudi floretistka Margherita Granbassi, bo tudi pevka Irene Grandi.

SAIL TRIESTE 2009 - V Tržaškem zalivu so včeraj izpeljali prve regate; on-demand, match-race med stodobnimi jadrnicami, monotipi mete in ufo. V flotni regati so nastopili tudi univerzitetni profesorji, na čelu z rektorjem Francescom Peronijem, in študenti. Zmagala je jadrnica Pocket Nordica-Area Science Park.

BARCOLANA CLASSIC - Pred tržaškim Velikim trgom se bodo danes (ob 11. uri) predstavile starodobne jadrnice (jih bo 73). Na morju bomo lahko videli tudi jadrnici Bat in Sorrella, ki sta s 120 in 151 leti eni najstarejših jadrnic v Sredozemljju. Start regate Barcolana Classic pa bo ob 13. uri.

UFO JOTUN - Pred nočnijim koncertom na Velikem trgu bo tradicionalna nočna regata jadrnic kategorije ufo.

DANES - Ob 11. uri bodo v knjigarni Papirnate Barcolane predstavili avtorja Gabrieleja Olivo, ki je napisal knjigo Volvo Ocean Race, ladijski dnevnik Telefonice Blu. Ob 12.00 bodo predstavili posadko Intermatica Calvi Network. Ob 17.30 sledi srečanje s Federicom Moccio, ob 19.00 pa se bodo predstavile tržaške olimpijke, članice posadke Stelle olimpiche.

KONCERT - Cesare Cremonini bo na Velikem trgu v Trstu nastopal ob 21.15.

Barcolana 2009 prehaja v živo. Radovedneži in ljubitelji jadranja so že napolnili tržaško nabrežje, jadrnice že krasijo pogled na tržaški zaliv, Berti Brus pa skupaj z Androm Merkumem že »segrev« glasilke za jutrišnji neposredni prenos. Včeraj smo v poznih popoldanskih urah izkoristili premor pred tradicionalno jadralsko oddajo na valovih tržaškega Radio Punto zero za kratek pogovor z Bertijem Brusom, zgodbovinskim glasom Barcolane. »Letos imam občutek, kot da Barcolana Tržačanom beži iz rok,« je dejal Berti. »Vpis kažejo, da na morju je vse manj Tržačanov. Zgleda, da zadnja leta Tržačani uživajo veliko bolj med kioski ob prštu, pivu in klobasah, v tipičnem tržaškem duhu «Viva l'a e po' bon», tako da iz leta v leto prihajajo v ospredje drugi, torej ne Tržačani.« Vsekakor letosna 41. izvedba jesenskega pokala ima svojo dobro plat, in sicer to, da bo veliko bolj izenačena. S tem se strinja tudi Bruss: »Končno smo se znebili Alfe Romeo, tako da se je krog favoritov razširil. Letos

Na Barcolani s fotoaparatom

Boste spremljali letošnjo Barcolano in njene spremne prirede? Kot radovedni gledalec na nabrežju, z okna ali terase vašega doma, na obronkih Kralja ali celo med protagonisti na morju? Vaše fotografije bomo rade volje objavili na naši spletni strani www.primorski.eu.

Primorski dnevnik že od srede objavlja vsak dan nove fotografije naše agencije KROMA o Barcolani. Ogledate si jih lahko na spletni strani www.primorski.eu

je v Trst priplula krasna oceanska jadrnica, črna lepotica Telefonica Black, ki sem ji sledil med Volvo Ocean Race. To je res nekaj edinstvenega. Govoril sem s krmjem Bodinjem, ogledal sem si jadrnico, tudi pod krovom in prepričal sem sem, da je pravi stroj. Na podlagi video posnetkov iz Ocena Raca sem tudi ugotovil, da je jadrnica zelo hitra tudi v zelo lahkom vetrju. To je potrdil tudi Bodini. Površina jader znaša skoraj 700 m² in ima jedro »code zero«, ki pride skoraj do krme. Na včerajnjem treningu je jadrnica kljub rahlemu vetru (5 vozlov) šviga po tržaškem zalivu s hitrostjo 8 vozlov, tako da tudi sami lahko razumeete, da gre za pravo tovarno vetrja.«

Kaj pa Maxi Jena? »Slovenski mak-si ima vsako leto nekaj smole in se ga je prijetel že nehvaležni vzdevek večno drugi. Vsekakor sem mnenja, da si Kosmina, tudi ko ima možnost, da bi stal na najvišji stopnički, sam zakomplicira življenje. Meni je res žal, toda Barcolani sledim že 20 let, na gumenjaku sem že 12 let, tako da sem videl vse zadnje Barcolane. Tako leta 2002 kot tudi lani je Mitja dobesedno podaril Barcolano.«

Kaj pa ostali? »Idee ne gre podcenjevati, čeprav ni tako hitra kot Jena. Nevarna bo, če bo v nedeljo pihala močna burja. Med favorite pa sodi tudi Esimit Igorja Simčiča, ki ima odlično posadko, ki od jadrnice zna iztrgati kar 120 % potencial. Letos so poklicali na krov tudi Favainija, ki je na Barcolani zmagal že na krovu Comete, imajo pa še Stefana Rizzija, Spanghera, Bolzanu. Gre za res odlično posadko. Na jadrnici namreč ni pomemben le krmar, saj jadrnica z dobrim krmarem in šibko posadko ne gre daleč. Seveda ne smemo pozabiti niti na starega mačka Dušan Puha (nastopil bo z novimi jadri, op. ur.), ki se bo ri ne glede na vremenske razmere in za prihodnje leto pripravljal presenečenje.«

Kakšne pa so lahko pasti 41. Barcolane? »Glavna nevarnost je ta, da Bodini jadrnice ne pozna v celoti, čeprav ima na krovu novozelandskega kapetana, ki je s Telefonico jadril na Ocean Raceu in Gabrieleja Olive, ki je tudi stalni član posadke Telefonice. Olivu sem v bistvu bil mentor, saj je začel z mano na J39 v Meccanostampi v Lignanu, skupaj sva jadrala tri leta, potem pa se je preselil v Southampton, postal je

Več fotografij na www.primorski.eu

Ob nabrežju so bile predvsem moške pozornosti delezne slovaške plesalke na jadrnici Campione del Garda

KROMA

inženir, preselil se je v Španijo, kjer se je načel na vkrca na Telefonico. Vsekakor največjo nevarnost predstavlja prva boja, predvsem če bo pihala burja. Obrat bo moral biti brezhiben predvsem pa odlično tempiran, saj barka zlahko doseže hitrost 25 vozlov in vsako obovatljvanje pri zamenjanju v jadra lahko jadrnico pelje krepko stran od boje.«

Pred odhodom proti radijskemu studiu na nabrežju nam je Berti zaupal še spodrljaj funkcionarja Barcolane: »Povedal bom greh, ne pa grešnika. Medtem ko sem iz nabrežja prisostvoval treningu Telefonice, se mi je približal visoki funkcionar Barcolane. Vprašal me je za nekaj tehničnih podatkov o jadrnici, ki se je šopirila na morju pred Velikim trgom. Skratka, govorila sva o lepoti, velikosti, teži in mogočnem jamboru. Preden se je poslovil, je še pripomnil: »Ce je ta že pravi »monster», kaj bo šele Telefonica?«« je v smehu in s solzami v očeh povedal Berti. Veliki funkcionar namreč ni ugotovil, da je bila velikanka prav Telefonica.

Rado Šuštersič

Domači šport

DANES

Sobota, 10. oktobra 2009

KOŠARKA

C-LIGA - 20.30 v Codroipu: Codroipo - Jadran Quibicaffe

C2-LIGA - 20.30 na Judovcu: Servolana - Bor Radenska; 20.30 v Fagagni: Collinare Basket - Breg D-LIGA - 18.00 v Vilešu: Villesse - Kontovel

NOGOMET

PROMOCIJSKA LIGA - 15.30 v Štandrežu: Juventina - Pro Gorizia; 15.30 v Sovodnjah: Sovodnje - Vesna

2. AMATERSKA LIGA - 15.30 pri Briščikih, Ervatti: Primorje - Sistiana

DEŽELNI MLADINCI - 17.00 v Trstu, pri Sv. Alojziju: San Luigi - Kras; 18.30 v Križu: Vesna - Ponziana

ZAČETNIKI - 16.15 v Miljah: Muggia A - Pomlad A; 15.00 v Trstu, Ul. Petracco: Trieste Calcio C - Pomlad B; 16.00 v Krminu: Cormoneš - Mladost

NAMIZNI TENIS

ŽENSKA A2-LIGA - 18.30 v Rimu: Eureka - Kras ZKB

MOŠKA B2-LIGA - 18.00 v Zgoniku: Kras - San Donà

MOŠKA C2-LIGA - 16.00 v Vidmu, nastopa tudi Kras

MLADINSKA D2-LIGA - 17.00 v Gorici, nastopata Kras A in B

D2-LIGA (open) - 16.00 v Porci, nastopa tudi Kras

HOKEJ NA ROLERJIH

A1-LIGA - 21.00 v Arezzu: Lions Arezzo - Polet Kwins

ODEBOJKA

DEŽELNI POKAL

20.30 v Čentri: Tarcento - Sloga List

JUTRI

Nedelja, 11. oktobra 2009

NOGOMET

ELITNA LIGA - 15.30 v Repnu: Kras Koimpex - Fincantieri

1. AMATERSKA LIGA - 15.30 v Trstu, Sv. Ivan: San Giovanni - Primorec

2. AMATERSKA LIGA - 15.30 v Dolini: Breg - Fiumicello 2004; 15.30 v Bazovici: Zarja Gaja - Esperia

3. AMATERSKA LIGA - 15.30 v Doberdobu: Mladost - Roianese

NARAŠČAJNIKI - 10.45 v Žalvljah: Zaule - Pomlad

NAJMLAJŠI - 12.00 v Trstu, Campanelle: Fani Olimpia - Pomlad

NAMIZNI TENIS

MOŠKA D1-LIGA - 10.30 v Zgoniku, nastopa tudi Kras

POJUTRIŠNJEM

Ponedeljek, 12. oktobra 2009

NOGOMET

DEŽELNI MLADINCI - 19.30 v Gorici, na Rojcah: Pro Gorizia - Juventina

MLAJŠI DEČKI U12 - 17.00 v Tolminu: Tolmin - Adria Mladost Sovodnje

KOŠARKA

DRŽAVNI UNDER 19 - 19.00 pri Briščikih, Ervatti: Jadran - BasketTrieste; 19.45 v Trstu, Ul. Della Valle: San Vito - Bor ZKB

UNDER 19 - 21.00 pri Briščikih, Ervatti: Jadran - Barcolana

NAMIZNI TENIS - Danes drugi krog ženske A2-lige

Kras ZKB v Rim po točke

Premagljiva Eureka ima v svojih vrstah Kitajko, ki pa ne sodi med boljše tujke - V postavi tokrat Eva Carli

ŽENSKA ODBOJKA - Deželni pokal

Gladek poraz Sloga List: uigranost še ni popolna

Sloga List - Talmassons 0:3 (14:25, 19: 25, 20:25)

SLOGA LIST: Babudri 6, Cvelbar 4, Crissani 2, Fazarinc 9, La Bianca 7, Spanio 6, Gantar (libero), Ciocchi 4, Maurovich 0, Alice Spangaro 0, Michelangelo Spangaro 0, Starc. Trener de Walderstein

V četrtek zvečer so se slogašice v Repnu pomerile v prvi polfinalni tekmi deželnega pokala z ekipo Talmassons, ki bo prav gotovo tudi letos ena boljših v prvenstvu. Za furlansko ekipo nastopa letos tudi Martina Coretti, ki je tako po dolgem času spet igrala proti svojim bivšim soigralkam.

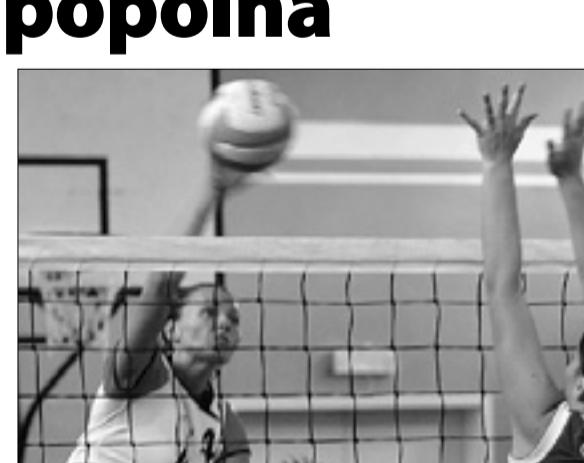
Sloga List je srečanje gladko izgubila. V prvem setu so bile naše igralke v povsem podrejenem položaju, saj so jih nasprotnice prenenetile že z zelo ostrom servisom, slab sprejem pa je malodane onemogočil nadaljnje igranje. V preostalih dveh nizih se je stanje bistveno izboljšalo: v drugem so bile gostje sicer stalno v vodstvu, Sloga pa jim

je nudila dober odpor. Tretji set je bil najlepši in najbolj izenačen, do 17. točke sta bili ekipi povsem izenačeni, prav končnici pa so naše igralke zgrešile kar nekaj povsem nepotrebnih in skoraj naivnih napak, ki so jim preprečile, da bi lahko omilile poraz. Naši ekipi se pozna, da ima za sabo še premo tekem proti boljšim nasprotnicam, uigranost tudi še ni popolna, vendar so to vrzeli, ki jih bodo slogašice prav govorito še nadoknadile.

Danes bo Sloga igrala še zadnja tekma v pokalu s Tarcentom. Tekma pa je – kar zadeva uvrstitev v finale – že nepomembna, saj je Talmassons dvačrat zmagal in ima torej nastop v finalu že zagotovljen. (Inka)

V napadu je največ točk zbrala Chiara Fazarinc

KROMA

TA TEDEN EDINOST PRED 100 LETI

EDINOST

GLASILLO POLITIČNEGA DRUŠTVA "EDINOST" ZA PRIMORSKO.

Medtem ko je letošnja sezona Slovenskega stalnega gledališča pod vprašajem, je pred sto leti ravno v teh dneh stekla otvoritvena predstava Valenska svatba, »ki se je izvršila pod najboljšimi avspicijami. Naše občinstvo je v polni mieri pokazalo svojo ljubezen do naše umetnosti, prihitele je v obilnem številu v hram slovenske Talije. Gledališče je bilo natlačeno polno. Temu primerno je bilo tudi razpoloženje igralcev. Med občinstvom je bila le ena sodba: igralo se je izvrstno. Igralci so želi obilo in zaslužene povhale. Koncem družega dejanja sta bila poklonjena gospoj Danilovi in gospici Slavčevi krasna šopka cvetlic. Pavze so bile sinoči nekoliko dolge, a te je povzročilo prirejevanje komplikirane scenerije. Pohvaliti treba lepo prirejeno scenerijo in izborni ensemble.«

Medtem pa se je v Trstu, točneje v kavarni Chiozza, pripeljal nov primer nestrpnosti med Slovenci in Italijani. K sreči se je tokrat neprijeten do-

gode končal brez nikakršnih posledic. »Okoli ene popoludne je prišel v kavarno Chiozza neki dobroblejen gospod. – Pozdravil je vladivo in šel. Mož je bil – tako nam poroča naš italijanski informator – očvidno nekje s Kranjskega. Ko se mu je približal natakar ter ga vprašal kaj želi, je reklo gost po slovenski: »Črno kavo!« Po vsem vedenju omenjenega gospoda se je dalo sklepati, da mu ni niti od daleč mislil kakva provokacija, ampak da je zahteval slovenski, ker italijanski ni umel. Natakar pa ga je psoval prav po – kulturno in rekel: »Se vol domandar 'crna kava', vada in 'Narodni dom, qua se domanda 'caffè nero!« Ptujec očividno ni umel, za kaj se gre; ali to je uvedel takoj, da utegne biti najbolje, če takoj odide. Vstal je torej, vladivo pozdravil na vse strani in odsel. Natakarji pa so po tujičevem odhodu stiskali glave skupaj in se smejali, misleč gotovo, da so vprizorili Bog ve kako bravuro!«

TA TEDEN PRIMORSKI DNEVNIK PRED 50 LETI

PRIMORSKI DNEVNIK

GLASILLO OSVOBODILNE FRONTE SVOBODNEGA TRŽAŠKEGA OZEMELJA

Trgovci s sadjem in zelenjavo so v teh dneh izvedli napovedano protestno akcijo. Zjutraj so kot običajno prišli na občinsko tržnico s sadjem in zelenjavo na debelo, vendar niso pričeli kupovati. Večina grosistov je v znak solidarnosti tudi zaprla svoje »bokse« in ni prodajala. Dopoldne je skupina trgovcev na drobno odšla pred prefekturo in pred občinsko poslopje.

»Ob dvanajstih ur je delegacijo trgovcev na drobno, v kateri so bili vsi člani odbora njih kategorije in ki jo je spremljal ravnatelj združenja trgovcev na drobno De Mori, odšla k podžupanu prof. Cumbatu. Trgovci so podžupanu obrazložili svoje zahteve. Predvsem protestirajo proti členu novega osnutka pravilnika, ki določa, da bodo lahko sli na tržnico na debelo istočasno s trgovci na drobno tudi hotelirji, lastniki gostiln, menz, itd. in bodo lahko kupovali blago. V zvezi s tem določilom osnut-

ka zahtevajo, da lahko pridejo na tržnico samo predstavniki bolnišnic in menz oboroženih sil, vsi ostali lastniki menz, gostiln, hotelov, itd. pa istočasno, ko bodo imeli dostop na tržnico potrošniki. Glede dostopa potrošnikov na tržnico velja sedaj stari pravilnik, ki že več desetletij določa, da lahko prihaja na tržnico potrošniki od enajste do dvanajste ure. Osnutek novega pravilnika pa predvideva, da bodo lahko prišli na tržnico potrošniki od desete in pol do dvanajste. Trgovci na drobno zahtevajo, da bi novi pravilnik določil, da lahko pridejo potrošniki šele v popoldanskih urah, in sicer brez omejitev. Končno zahtevajo trgovci na drobno, da se odločneže zatrejo razne nedovoljene prodaje sadja in zelenjave na drobno. V zadnjem razdobju je namreč prišlo do številnih primerov, da so hišnice in druge osebe kupile na tržnici večje količine sadja ali zelenjave in jih prodajale stanovalcem na drobno.«

NAŠA SLIKOVNA KRIŽANKA

BERI PRIMORSKI DNEVNIK	PREBIVALKA EVROPSKE DRŽAVE	PRIPRAVA ZA SPUST LJUDI IZ LETAL	KEMIJSKI ZNAK ZA ERBIJ	AM. PEVEC MORRISON	PIKAJOČI DVOKRILEC			UNITED NATIONS	OMEJEN CLOVEK				ASKEČEVA SOCIALNA PESEM	REMIJU PODOBNA IGRA S KARTAMI	ALOJZ REBULA
DEJAVNOST BREZ MORALNIH PREDSDOKOV										TANJA ROMANO		GRSKA PRESTOLNICA	AMERIŠKA ZVEZDA		
RAPOZNAVNO GESLO						ESTER OCETNE KISLINE, KI SE RABI KOT TOPIO				SL. OLIMPIO-NIK (MIRO)		OTOK V EOEJSKEM MORJU	AMERIŠKA PISATELJ (NORMAN) LEPENK		
ALES DOKTORIC			OSEBNI ZAIMEK PRED NEMŠKIMI PRIIMKI			TRŽASKO ŠPORTNO DRUŠTVO	AMERIŠKA IGRAČKA HAYWORTH			DEL VECJE CELOTE				ORNA ZEMLJA AMERIŠKA IGRAČKA GARDNER	
SEVERNO-AMERIŠKO INDIJANSKO PLEME						ŠPANSKA IGRAČKA SASTRI ITALO SVEVO			UMETN. SLOG (PREROD)						
SNOV ZA RAZKUZEVANJE IN RAZBARVANJE							SKODI ZDRAVJU					NAŠ HARMONIKAR (DENIS)			
BEOTJEC			AMERIŠKA AGENCIJA ZA VESOLJE				OBER			OTOK V JADRANSKEM MORJU	EVROPSKO VESOLJSKO ZDRUŽENJE			VISOKA IGRALNA KARTA	

FILMI PO TV

Sobota, 10. oktobra, La 7, ob 23.05

Il grande freddo

Režija: Lawrence Kasdan

Igrata: William Hurt in Glen Close

Film, ki se je zapisal v seznam stotih najuspenejših filmov prejšnjega stoletja, je nostalgična, koralna zgodbica, katere protagonisti so starci prijatelji. Delo pripoveduje o združitvi skupine sošolcev, ki se srečajo na pogrebu sošolca. Dopolnilo so že štirideset let in študentska leta so že stvar preteklosti. Priateljevo slovo postane tako priložnost za skupinski week end, na katerem obujajo spomine na mladost, se pogovarjajo o željah, sanjah in neuresničenih načrtih, v katere so svoj čas, ko so še verjeli v mladostniške ideale, slepo verjeli in si prizadevali, da bi jih tudi uresnili..

najstletno deklico, Lolito. Najprej poroči njeni mamo, ko pa ta umre, vzpostavi ne ravno najbolj očetovski odnos z mlado punco. Lynejeva zamisel, da bi nekaj desetletij za Stanleyjem Kubrickom uspel posneti remake Lolite Vladimira Nabokova, pa se je izkazala za neuspešno. Režiser se je namreč skoraj bolestno zaustavil pri erotičnih opisih in povsem prezrl ostale značilnosti romana, ki jih je Kubrick znal še kako izpostaviti.

Sreda, 14. oktobra, Rete 4, ob 16.25

Delitto perfetto

Režija: Andrew Davis

Igrajo: Michael Douglas, Viggo Mortensen in Gwyneth Paltrow

Steven Taylor že nekaj časa sumi, da ga njegova precej mlajša žena Emily varja z drugim moškim, a ima za to premalo dokazov. Emily ima resnici na ljubo res izvenzakonsko zvezo z bohemskim slikarjem Davidom Shawom. Steven se tako sestane z Davidom in mu ponudi visoko denarno nagrado za Emilyjin umor. Steven zagotovi, da bo nato poskrbel za odstranitev vseh dokazov in da bo torej Davidov ugled ostal neoporečen. Ker pa se pogostokrat dogaja, da je rezultat bistveno drugače ...

Sreda, 14. oktobra, Rete 4, ob 23.25

L'aggua

Režija: Rob Reiner

Igrajo: Alec Baldwin, Whoopi Goldberg, James Woods

ZDA, 1996. 12. junija 1963 so nasilno ubili Medgarja Eversa, enega najvidnejših borcev za pravice temnopoltega prebivalstva. Dobri tri deset let po umoru, ki ga je izvedel pristaš Ku Klux Klan, se je Eversova vdova zglasila v uradu tožilca Bobbyja DeLaugherja in ga zaprosila za ponovno odprtje dosjeja. (Iga)

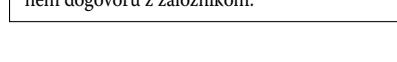
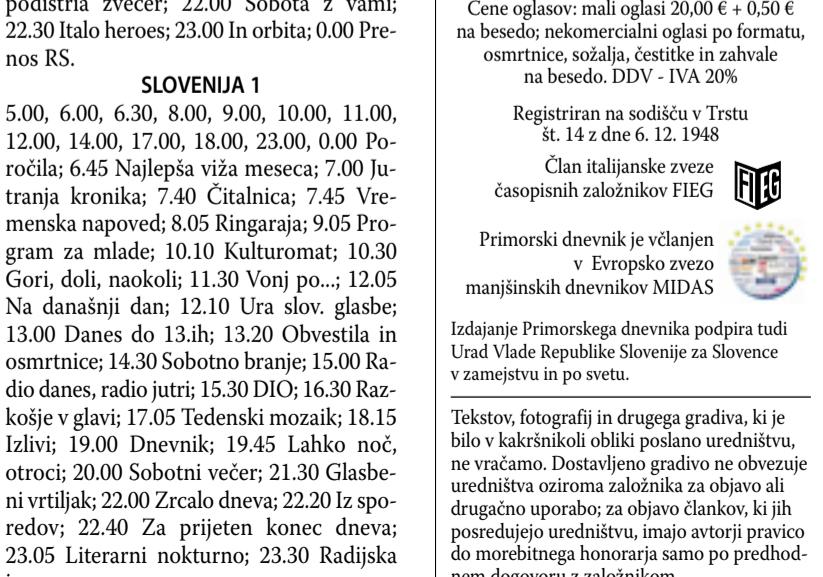
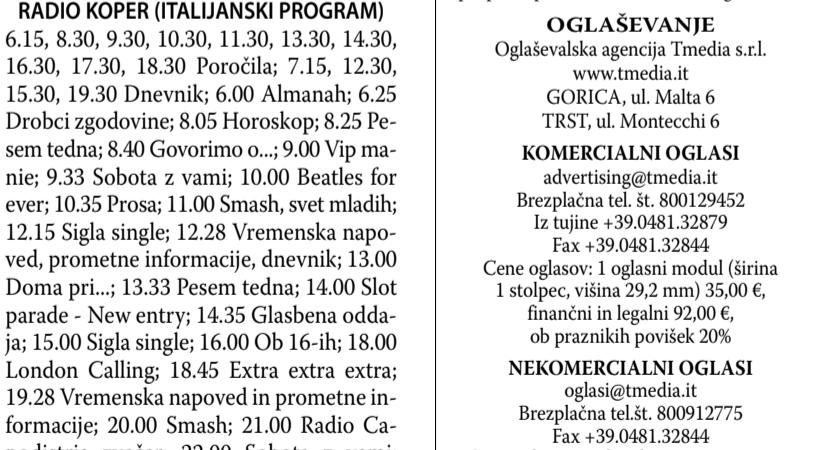
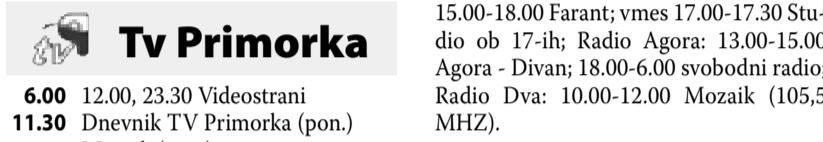
23.50 Film: Nati stanchi (kom., It., '05, i. V. Picone, S. Ficarra)
1.15 Nočni dnevnik

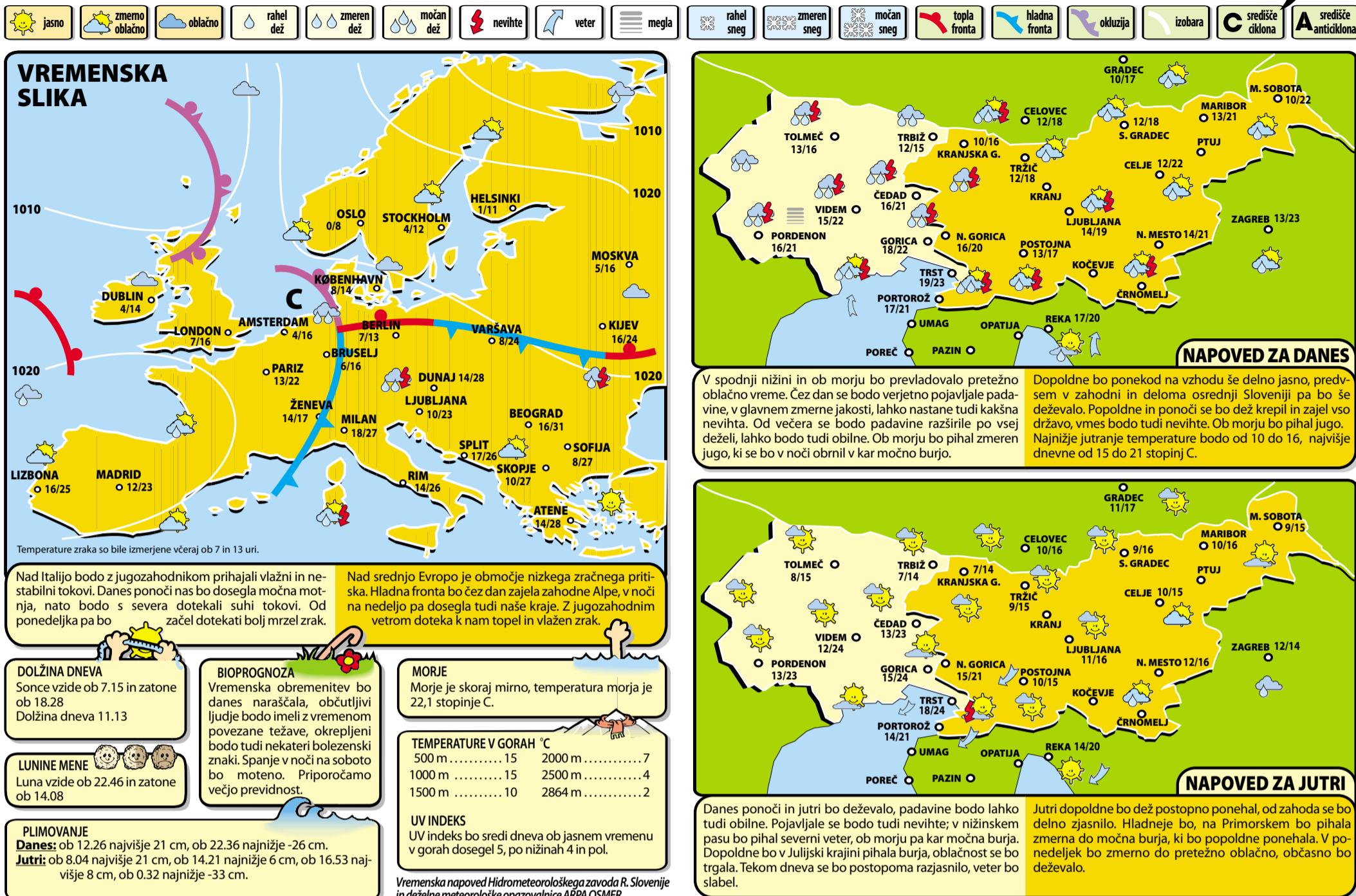

- 9.00 Aktualno: Tv Talk (v. M. Bernardini)
10.30 Aktualno: Art News
11.00 Aktualno: Cult Book
11.10 Nan.: Tutto Totò
12.00 Dnevnik, športne vesti, vremenska napoved
12.25 Aktualno: Tgr L'Italia de Il Settimanale
12.55 Dok.: Geo & geo
13.20 Aktualno: Tgr Mediterraneo
14.00 23.25 Deželni dnevnik in vremenska napoved
14.45 Aktualno: Tgr Prix Italia
14.50 Aktualno: Tgr Speciale Ambiente Italia
15.50 Dnevnik - kratke vesti
15.55 Šport: Sabato sport
16.00 Šport: Magazine Champions League
16.25 Šport: DP v odborjki (A1); kolesarstvo: Giro D'Emilia
18.55 Dnevnik in vremenska napoved
20.00 Variete: Blob
20.10 Variete: Che tempo che fa (v. F. Fazio)
21.30 Dok.: Ulisse - Il piacere della scoperta (v. A. Angela)
23.45 Aktualno: Storie maledette
0.45 Dnevnik in vremenska napoved
0.55 Aktualno: Tg 3 Agenda del Mondo

- 23.15 Film: Locuste - L'ottava piaga (srh., ZDA, '05, r. I. Gilmour, i. D. Correse)
1.05 Aktualno: Poker1mania

22.50 Bleščica, oddaja o modi
23.20 Alpe-Donava-Jadran
23.50 Film: Dober, hudoben, grd (pon.)
2.25 Nad.: Številke (pon.)

VERSTVA - Študija ameriškega raziskovalnega centra Pew

Skoraj četrtina svetovnega prebivalstva je muslimanov

WASHINGTON - Na svetu je 1,6 milijarde muslimanov, kar je skoraj četrtina svetovnega prebivalstva, je pokazala raziskava ameriškega raziskovalnega centra Pew. Več kot 60 odstotkov vseh muslimanov živi v Aziji, petina pa na Bližnjem vzhodu in v severni Afriki, iz sledke raziskave, ki je tri leta potekala v več kot 200 državah, povzemajo tuje tiskovne agencije.

Med 6,8 milijarde prebivalcev sveta je 23 odstotkov muslimanov. Največ pripadnikov te vere je v Indoneziji (202,9 milijona), Pakistansu (174 milijonov) in Indiji (160,9 milijona), medtem ko je delež muslimanov najvišji v državah Bližnjega vzhoda in severne Afrike. Velika večina muslimanov, med 87 in 90 odstotkov, je sunitov. Štivov je med 10 in 13 odstotkov, še kaže raziskava. Večina štivov živi v štirih državah - Iranu, Pakistansu, Indiji in Iraku.

Eropa je dom 38 milijonov muslimanov, kar je okoli pet odstotkov evropskega prebivalstva. Med njimi jih 16 milijonov živi v Rusiji, štiri milijoni v Nemčiji, 3,5 milijona pa v Franciji. Evropski muslimani sicer predstavljajo dobra dva odstotka svetovne muslimanske populacije. V obeh Amerikah živi okoli 4,6 milijona muslimanov, med njimi več kot polovica v ZDA, kjer pa predstavljajo le 0,8 odstotka prebivalstva.

Raziskava je med drugim pokazala, da ima Nemčija več muslimanov kot Libanon, Kitajska več kot Sirija in Rusija več kot Jordanija ter Libija skupaj. (STA)

WHO - V nočnih urah Vsak peti Evropejec izpostavljen hrupu

BONN - Vsak peti Evropejec je ponoc redno izpostavljen močnemu hrupu, kar lahko oslabi zdravje, je pokazala raziskava Svetovne zdravstvene organizacije (WHO). Hrup med spancem lahko vodi do visokega krvnega pritiska, celo do srčnega infarkta in tudi do zgodnje smrti.

WHO je v raziskavi ugotovil, da nočni hrup ne škoduje le sluhu temveč nedvomno vodi tudi do zdravstvenih težav. "Tudi če ljudje spijo, se njihova ušesa, možgani in telo odzivajo na hrup," je v četrtek v nemškem Bonnu sporočil urad WHO za Evropo. Nočni hrup, ki ga povzroči letalski promet, lahko visok krvni pritisk povzroči tudi v primeru, ko se ljudje zaradi hrupa ne zbudijo. Še posebej škodljiv pa je hrup takrat, ko se zaradi njega prebudimo.

Ker otroci v postelji preživijo dlje časa kot odrasli, so nočnemu hrupu izpostavljeni v večji meri. Motnjam v spancu so bolj izpostavljeni tudi kronični bolniki in starejši, pa tudi ljudje, ki opravljajo izmensko delo, je še pokazala raziskava WHO. (STA)

ŠPORT - Vodilna teniška igralka

Serena Williams v Evinem kostimu

NEW YORK - Američanka Serena Williams, ki se bo v ponedeljek spet zavilte na vrh svetovne teniške lestvice WTA, ne skrbi le za vzne-mirjenja na teniških igriščih. Odločila se je, da bo nase opozorilki tudi drugače. Osemindvajsetletna Američanka se je slekla za naslovnicu petkove izdaje revije ESPN "The Body Issue".

Vrhunska športnica se je že večkrat slikala pomanjkljivo oblečena, tokrat pa je svoje izklesano, mišičasto te-

lo postavila na ogled na naslovni po-sebne izdaje revije ESPN. Izziva se nikakor ni branila in je bila zadovoljna s kakovostjo fotografij, ki niso po njenem mnenju prav nič vulgarne, temveč "na nivoju".

Oboževalci in njeni navijači pa ne bodo v celoti prišli na svoj račun. Williamsova, čeprav je imela na sebi le rdeče ličilo za ustnice, je z rokama pokrila svoje prsi in strateško z levo nogo intimne predele telesa. (STA)